

POŽEŠKO-SLAVONSKI SLUŽBENI GLASNIK

List izlazi prema potrebi

ISSN 1845-9013

SADRŽAJ

Stranice

AKTI SKUPŠTINE

Odluke

1. Odluka o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Požeško-slavonske županije	3
2. Odluka o koeficijentima za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim tijelima Požeško-slavonske županije	24
3. Odluka o plaćama i drugim pravima iz radnog odnosa dužnosnika Požeško-slavonske županije	28
4. Odluka o odvodnji i pročišćavanju otpadnih voda na području aglomeracija Požega, Pleternica i Eminovci	30
5. Odluka o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija za investicijsko ulaganje, investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova, te za informatizaciju zdravstvene djelatnosti u 2023. godini	45
6. Odluka o naknadi mrtvozornicima za obavljene preglede osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove na području Požeško-slavonske županije	48
7. Odluka o kriterijima i mjerilima i načinu financiranja domova za starije i nemoćne osobe Požega i Velika u 2023. godini	50
8. Odluka o osnivanju Savjeta za socijalnu skrb Požeško-slavonske županije	53
9. Odluka o dodjeli nagrade Požeško-slavonske županije za životno djelo	55
10. Odluka o dodjeli godišnje nagrade Požeško-slavonske županije	56
11. Odluka o osnivanju i imenovanju Etičkog odbora Županijske skupštine Požeško-slavonske županije	57
12. Odluka o osnivanju i imenovanju Vijeća časti Županijske skupštine Požeško-slavonske županije	58

13. Odluka o odricanju od prava prvokupa za nekretnine upisane u katastarsku općinu Lipik 59

Rješenja

- Rješenje o izmjeni i dopuni Rješenja o imenovanju mrtvozornika za područje Požeško-slavonske županije 61

Zaključci

1. Zaključak o davanju prethodne suglasnosti na prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Tehničke škole, Požega 63
2. Zaključak o davanju prethodne suglasnosti na prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Poljoprivredno-prehrambene škole Požega 64
3. Zaključak o davanju prethodne suglasnosti na prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Đačkog doma, Požega 65
4. Zaključak o davanju prethodne suglasnosti na izmjene i dopune Statuta Obrtničke škole Požega 66
5. Zaključak o davanju suglasnosti na Statut Doma za starije i nemoćne osobe Požega 67

Planovi, programi

- Plan razvoja sustava civilne zaštite na području Požeško – slavonske županije za 2023. godinu 68

AKTI ŽUPANA

Odluke

- Odluka o provedbi mjera suzbijanja štetnika na području Požeško-slavonske županije u 2023. godini 77

Zaključci

- Zaključak o prihvaćanju Izvješća o ostvarenju Programa rada Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije u 2022. godini 79

Planovi, programi

- PROGRAM javnozdravstvenih mjera u zaštiti zdravlja pučanstva Požeško-slavonske županije u 2023. godini 80

AKT ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

- Program mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za požeško-slavonsku županiju u 2023. godini 93

AKTI SKUPŠTINE

Na temelju članka 35 stavka 1. točka 4. i članka 53. stavka 1. i 4. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20), članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ broj 1/13, 2/18 i 2/21), Županijska skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici održanoj 8. ožujka 2023. godine, donosi

ODLUKU o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Požeško-slavonske županije

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Odlukom uređuje se ustrojstvo i djelokrug upravnih odjela i službi (u daljnjem tekstu: upravna tijela) u Požeško-slavonskoj županiji (u daljnjem tekstu: Županija), upravljanje upravnim tijelima i druga pitanja značajna za njihov rad.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovoj Odluci, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

Članak 3.

Upravna tijela Županije obavljaju poslove iz samoupravnog djelokruga Županije kao i povjerenje poslove državne uprave u skladu s posebnim zakonima.

Upravna tijela mogu, na način i pod uvjetima utvrđenim Statutom Županije, obavljati i poslove koje su gradovi i općine s područja Županije prenijeli na Županiju.

Članak 4.

Upravna tijela iz članka 2. ove Odluke poslove iz svog samoupravnog djelokruga kao i povjerene poslove državne uprave obavljaju u sjedištu Županije u Požegi i na izdvojenim mjestima u Ispostavi upravnih tijela u Pakracu te u matičnim uredima, propisano Pravilnikom iz članka 16. ove Odluke.

Članak 5.

U obavljanju poslova iz ovog djelokruga upravna tijela koriste pečat koji sadrži: grb Republike Hrvatske, naziv „Republika Hrvatska“, Požeško-slavonska županija, naziv upravnog tijela i sjedište.

Zaglavlje akta tijela županije sadrži: grb Republike Hrvatske, naziv „Republika Hrvatska“, Požeško-slavonska županija, naziv tijela županije, odnosno upravnog tijela, klasifikacijsku oznaku, urudžbeni broj te mjesto i datum izrade akta.

Zaglavlje akta Ispostave upravnih tijela ustrojenih izvan sjedišta Požeško-slavonske županije sadrži grb Republika Hrvatska, „Republika Hrvatska“, Požeško-slavonska županija, naziv upravnog tijela te mjesto sjedišta, klasifikacijsku oznaku, urudžbeni broj te mjesto i datum izrade akta.

Članak 6.

Na zgradi u kojoj je sjedište upravnog tijela županije mora biti istaknuta natpisna ploča koja sadrži grb Republike Hrvatske, naziv „Republika Hrvatska“, Požeško-slavonska županija, naziv upravnog tijela te sjedište.

DJELOKRUG RADA UPRAVNIH TIJELA

Članak 7.

U Županiji se radi obavljanja poslova iz članka 2. ove Odluke ustrojavanju sljedeća upravna tijela:

1. Upravni odjel za gospodarstvo
2. Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša
3. Upravni odjel za obrazovanje, kulturu i sport
4. Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje
5. Upravni odjel za poslove župana i županijske skupštine
6. Upravni odjel za javne financije
7. Služba za unutarnju reviziju
8. Upravni odjel za opću upravu i imovinsko pravne poslove.

Članak 8.

Upravni odjel za gospodarstvo obavlja analitičko-planske, informacijske, normativno-pravne, upravne, organizacijsko-koordinacijske i druge stručne poslove vezane uz gospodarstvo, poljoprivredu, ruralni razvoj, šumarstvo, ribarstvo, lovstvo, turizam, obrt, malo i srednje poduzetništvo, vodno gospodarstvo, energetiku, promet, komunalne djelatnosti, regionalni razvoj te EU fondove,

Poslovi iz stavka 1. ovog članka su sljedeći:

- praćenje stanja gospodarstva, poljoprivrede, ruralnog razvoja, šumarstva, lovstva, razvoja obnove sela i seoskih područja, zaštite životinja, malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva turizma, vodnog i komunalnog gospodarstva, prometa i energetike;

- koordinacija poslova izrade strategija i programa, razvoja gospodarstva županije te u svezi s tim izrađivanja izvješća i drugih analitičko stručnih materijala;

- organiziranje i praćenje izrade i provedbe Plana razvoja županije;

- organiziranje i koordiniranje pripreme i izvođenja programa i projekata iz djelokruga rada Upravnog odjela od posebnog značaja za Županiju;

- priprema i provedba projekata sufinanciranih iz fondova Europske unije i ostalih međunarodnih i nacionalnih fondova u suradnji s Regionalnim koordinatorom razvoja Požeško-slavonske županije;

- poslovi praćenja stanja, proučavanja i pripreme prijedloga programa razvitka gospodarske infrastrukture i mreže objekata komunalne infrastrukture od značaja za više jedinica lokalne samouprave na području Županije;

- poslovi organiziranja i koordiniranja pripreme i izvođenja investicija čiji je nositelj Županija te pospješivanja izgradnje javnih objekata od posebnog značenja za Županiju;

- poslove pripreme i izvođenja aktivnosti promidžbe razvojnih potencijala i razvojnih projekata Županije usmjerenih privlačenju i poticanju ulaganja u te projekte te uspostavljanja, organiziranja i održavanja kontakata s institucijama i osobama zainteresiranim za ulaganje u programe razvitka Županije;

- provođenje prvostupanjskog upravnog postupka i izrađivanje izvješća o provedbi istih;

- provođenje mjera institucijske potpore u poljoprivrednoj proizvodnji i stručno-interesno povezivanje poljoprivrednika;

- praćenje stanja i provođenje programa iz područja lovstva te u suradnji sa stručnim tijelima predlaganje mjera za ostvarenje većih gospodarskih aktivnosti Županije;

- poslove vezane uz koncesije, vodno gospodarstvo i navodnjavanje te izrada propisanih izvješća;

- praćenje stanja, predlaganje mjera za ublažavanje posljedica nepogoda;

- obavljanje poslova koji se odnose na vođenje Upisnika božićnih drvaca i evidencije o stanju (prometu) božićnih drvaca, izdavanje dozvole za krčenje, odnosno čistu sječu šume;

- prikupljanje i dostavljanje podataka nadležnom ministarstvu o stanju i promjenama šumsko-gospodarskog područja;

- poslove praćenja i proučavanja problematike, primjenu i predlaganje mjera poticanja razvitka obrta, malog i srednjeg poduzetništva i turizma;

- upis novog obrta, statusnih i ostalih promjena obrta u obrtni registar; izdavanje obrtnica, vođenje obrtnog registra i drugih propisanih evidencija te izdavanje potvrda iz istih; u stvarima koje se odnose na davanje odobrenja za obavljanje domaće radinosti i za obavljanje sporednog zanimanja; u stvarima koje se odnose na utvrđivanje da li pravne osobe udovoljavaju uvjetima za obavljanje pojedinih vrsta djelatnosti iz Pravilnika o vezanim i povlaštenim obrtima; u stvarima koje se odnose na utvrđivanje propisanih minimalnih uvjeta u ugostiteljskim objektima te na razvrstavanje i kategorizaciju ugostiteljskih objekata; u stvarima koje se odnose na razvrstavanje i kategorizaciju objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu; u stvarima koje se odnose na utvrđivanje minimalnih uvjeta za vrstu i kategoriju objekata u kojima se pružaju

ugostiteljske usluge na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu; izdavanje EU potvrda za fizičke osobe obrtnike;

- utvrđivanje uvjeta prostora, opremljenosti prostora odgovarajućom opremom u stambenom ili poslovnom prostoru namijenjenom za obavljanje djelatnosti dadilje;

- utvrđivanje ispunjavanja minimalnih tehničkih uvjeta i drugih propisanih uvjeta za prodajne objekte, opremu i sredstva za obavljanje djelatnosti trgovine, izdavanje i oduzimanje dozvola za obavljanje poslova javnog komisionara Hrvatskoj gospodarskoj komori za pojedinu javnu komisiju prodavaonice, odnosno javnom komisionaru te obavljanje općeg nadzora nad radom javnih komisionara;

- izdavanje rješenja o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča, utvrđivanje minimalnih uvjeta za vrstu i kategoriju plovnih objekata; izdavanje EU potvrda za turističke vodiče;

- izdavanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje pogrebničke djelatnosti;

- poslove vezane uz praćenje usklađivanja ravnomjerne izgradnje i održavanja županijskih i lokalnih cesta;

- predlaganje mjera za unapređenje komunalnog gospodarstva na području Županije te rješavanje u drugom stupnju o žalbama protiv pojedinačnih akata općinskih i gradskih tijela u oblasti komunalnog gospodarstva;

- praćenje stanja i predlaganje mjera za ostvarivanje efikasne prometne povezanosti i poslove vezane za obavljanje linijskog prijevoza;

- izdavanje licencije za obavljanje djelatnosti unutarnjeg javnog cestovnog prijevoza, licencije za obavljanje autotaksi prijevoza, licencije za obavljanje kolodvorskih usluga, licencije za obavljanje agencijske djelatnosti u cestovnom prometu, licencije za iznajmljivanje vozila se vozačem te izdavanje rješenja i potvrda o prijavi prijevoza za vlastite potrebe; izdavanje izvoda iz prijave prijevoza za vlastite potrebe; donošenje rješenja u stvarima koje se odnose na izdavanje znakova pristupačnosti na ime osobe s invaliditetom;

- izdavanje posebnih uvjeta za građenje i rekonstrukciju županijskih i lokalnih cesta u postupku izdavanja lokacijske dozvole i sudjelovanje u postupku izdavanja građevinske dozvole davanjem potvrde na glavni projekt te izdavanje prethodne suglasnosti kod izmjena prometnog elaborata za postavljanje prometne signalizacije i opreme na javnim cestama;

- pripremanje i provođenje poslova u području energetike;

- praćenje i koordiniranje poslova iz oblasti vatrogastva te sustava civilne zaštite i

- drugi poslovi utvrđenim posebnim zakonom, drugim propisom, aktom Županijske skupštine ili Župana.

Članak 9.

Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša je upravno tijelo koje obavlja analitičko-planske, informacijske, normativno-pravne, upravne, organizacijsko-koordinacijske i druge stručne poslove vezane uz prostorno uređenje, graditeljstvo, nekretnine i zaštitu okoliša.

Poslovi iz stavka 1. ovog članka su sljedeći:

- vođenje prvostupanjskog postupka za izdavanje dokumenata iz područja prostornog uređenja: lokacijskih informacija, izvoda iz prostornih planova, obavijesti o načinu provedbe Zakona o prostornom uređenju i drugih propisa, obavijesti o utvrđenim posebnim uvjetima i uvjetima priključenja, lokacijskih dozvola, dozvola za promjenu namjene i uporabu građevine, rješenja o utvrđivanju građevinskih čestica, potvrda o usklađenosti parcelacijskih elaborata s aktima dokumenata prostornog uređenja, rješenja o izvedenom stanju, rješenja o utvrđivanju nužne parcele za redovitu uporabu građevine, te drugih poslova propisanih Zakonom;

- vođenje prvostupanjskog postupka za izdavanje dokumenata iz područja gradnje: utvrđivanje uvjeta priključenja i posebnih uvjeta, utvrđivanje potvrda glavnog projekta, građevinska dozvola, izdavanje uporabnih dozvola, prijava početka građenja, prijava početka uklanjanja, potvrda o etažiranju građevine;

- izdavanje mišljenja o primjeni pravnih propisa iz područja graditeljstva i prostornoga uređenja;

- izdavanje potvrda o pravnom statusu zemljišta;

- izdavanje potvrda o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija;

- izdavanje preslika iz službene evidencije;

- sudjelovanje u izradi prostorno-planske dokumentacije u okviru zakonom propisane nadležnosti;

- obavljanje stručnih poslova u vezi s izradom nacrtu prijedloga i nacrtu konačnog prijedloga prostornog plana Županije, osim same izrade tih nacrtu, te administrativne poslove u vezi s izradom i donošenjem prostornog plana Županije;

- prikupljanje potrebne dokumentacije za izradu zahtjeva i davanja mišljenja te suglasnosti u postupku izrade prostornih planova;

- vođenje upravnih i neupravnih postupaka iz područja prostornog uređenja i gradnje;

- vođenje evidencija o izdanim aktima te podnošenje mjesečnih izvještaja o izdanim građevinskim i uporabnim dozvolama, izdanim rješenjima o izvedenom stanju te podnošenje drugih izvještaja propisanih zakonom i posebnim propisima;

- pripremanje stručnih mišljenja o prijedlozima zakona i drugih propisa iz područja prostornog uređenja i gradnje o kojima odlučuju tijela državne vlasti;
- izdavanje uvjeta zaštite prirode i potvrde na glavni projekt;
- provođenje ocjene o prihvatljivosti strategije, plana, programa ili zahvata za ekološku mrežu;
- provođenje postupaka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš za strategije, planove i programe;
- provođenje postupaka strateške procjene utjecaja na okoliš za strategije, planove i programe;
- provođenje postupaka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš za zahvate u prostoru;
- provođenje postupaka procjene utjecaja na okoliš za zahvate u prostoru;
- vođenje registra onečišćavanja okoliša;
- praćenje stanja okoliša;
- izdavanje dozvola za gospodarenje otpadom, upis i vođenje postupaka u registru djelatnosti gospodarenja otpadom te ostale poslove propisane Zakonom o gospodarenju otpadom;
- izrada planova, programa, izvješća vezanih uz zaštitu okoliša, zaštitu prirode, zaštitu zraka, gospodarenje otpadom te klimatske promjene i zaštitu ozonskog sloja;
- pripremu i unos podataka te vođenje zbirke kupoprodajnih cijena u eNekretninama;
- ažuriranje plana približnih vrijednosti u eNekretninama;
- evaluaciju podataka te izvođenje i ažuriranje drugih podataka nužnih za procjenu vrijednosti nekretnina;
- pripremu pregleda približnih vrijednosti i izvješća o tržištu nekretnina;
- izdavanje izvadaka iz zbirke kupoprodajnih cijena iz eNekretnina;
- izdavanje izvadaka iz plana približnih vrijednosti iz eNekretnina;
- vođenje i izlučivanje zbirke isprava;
- dostavu podataka za potrebe visokog procjeniteljskog povjerenstva;
- druge stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe povjerenstva;
- druge poslove utvrđene posebnim zakonom, drugim propisom, aktom Županijske skupštine i Župana.

Članak 10.

Upravni odjel za obrazovanje, kulturu i sport je upravno tijelo koje obavlja analitičko-planske, organizacijsko-koordinacijske, normativno-pravne, upravne i druge stručne poslove iz područja školstva, kulture, tjelesne kulture i sporta, tehničke kulture te brige o djeci, kao i povjerene poslove državne uprave koji se odnose na neposrednu provedbu zakona u prvom stupnju i druge upravne i stručne poslove.

Poslovi iz stavka 1. ovog članka su sljedeći:

- poslovi pripreme i izrade strategija i akcijskih planova za Županiju sukladno zakonskim odredbama i nacionalnim strateškim dokumentima;
- praćenje sveukupne razvojne, organizacijske, zakonske i normativne problematike osnovnog i srednjeg školstva sukladno decentraliziranim funkcijama na razini Županije;
- izrada prijedloga općih i pojedinačnih akata za Županijsku skupštinu i Župana iz nadležnosti Odjela;
- priprema analitičkih i stručnih materijala o prijedlozima Zakona i drugih propisa iz područja obrazovanja, sporta, kulture i tehničke kulture od interesa za Županiju;
- postupanja sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara;
- suradnja s ustanovama iz nadležnosti Odjela te gradovima i općinama na području Županije;
- poslovi organizacije prijevoza učenika osnovnih i srednjih škola na području Županije;
- poslovi sudjelovanja u prijavi i provedbi projekata financiranih iz EU fondova za obrazovne ustanove kojima je Županija osnivač u suradnji s Regionalnim koordinatorom razvoja županije;
- priprema prijedloga akata i planova financiranja programa iz nadležnosti Odjela;
- obrada podataka vezanih uz izvršavanje financijskih planova proračunskih korisnika;
- kontrola utroška sredstava proračunskih korisnika iz nadležnosti Odjela;
- stručni i administrativni poslovi za rad Povjerenstava iz nadležnosti Odjela;
- izrada i usklađivanje razvitka mreže dječjih vrtića, utvrđivanje mjerila za osiguravanje sredstava za zadovoljavanje javnih potreba u djelatnosti predškolskog odgoja, sufinanciranje programa predškole, drugi stručni i upravni poslovi u svezi predškolskog odgoja u Županiji;
- izrada prijedloga mreže školskih ustanova, obavljanje pripremnih poslova vezanih uz osnivanje školskih ustanova te promjene njihova statusa;

- radnje oko provođenja upisne politike u osnovnim i srednjim školama, usklađivanje mjerila i pravila upisa, usklađivanje i planiranje strukture upisa u srednju školu;
- upravni i stručni poslovi vezani uz natjecanja i smotre učenika, školskih zadruga, stipendiranja učenika i studenata, vjerskih zajednica te ostalih programa koje provodi Odjel;
- predlaganje davanja ili uskrate prethodne suglasnosti na statute školskih ustanova kojima je Županija osnivač;
- pripremni i stručni poslovi u postupcima imenovanja članova školskih odbora školskih ustanova kojima je Županija osnivač;
- izrada programa javnih potreba iz područja obrazovanja, kulture i tehničke kulture, utvrđivanje kriterija, praćenje i nadziranje izvršenja programa javnih potreba i utroška sredstava za programe javnih potreba;
- izrada programa javnih potreba u sportu, utvrđivanje kriterija, praćenje i nadziranje izvršenja programa javnih potreba u sportu te korištenja i utroška sredstava za programe javnih potreba u sportu;
- suradnja s neprofitnim organizacijama iz područja kulture, tehničke kulture i sporta, obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na:
  - vođenje postupka i rješavanje u postupcima utvrđivanja uvjeta za početak rada i početak rada u promijenjenim uvjetima u djelatnosti predškolskog odgoja u predškolskim ustanovama, knjižnicama, zdravstvenim, socijalnim, kulturnim i sportskim ustanovama, pri udrugama te drugim pravnim i fizičkim osobama-obrtnicima,
  - raspuštanje školskog odbora i imenovanje povjerenstva za upravljanje školom u zakonom propisanom slučajevima u kojima Odjel ima zakonom propisanu nadležnost,
  - davanje suglasnosti na pravilnike školskih ustanova kojima se svim kandidatima za zapošljavanje osigurava jednaka dostupnost javnim službama pod jednakim uvjetima,
  - izdavanje obavijesti školskim ustanovama da u evidenciji o radnicima za kojima je prestala potreba u punom ili dijelu radnog vremena nema odgovarajuće osobe kako bi nakon toga mogle popuniti upražnjeno radno mjesto putem natječaja; vođenje evidencije o učiteljima-nastavnicima, stručnim suradnicima i ostalim radnicima osnovnih i srednjih škola za čijim je radom prestala potreba, o prijavi potreba školskih ustanova za radnicima zaposlenim na neodređeno vrijeme i nepuno radno vrijeme, praćenje provođenja kolektivnih ugovora za zaposlenike u osnovnom i srednjem školstvu, sudjelovanje u radu zajedničkih prosudbenih povjerenstava,
  - vođenje postupka i rješavanje u stvarima koje se odnose na: utvrđivanje primjerenog programa školovanja i primjerenog oblika pomoći školovanja učenika s teškoćama u razvoju, prijevremeni upis djece u osnovnu školu, na odgodu upisa djeteta u prvi razred osnovne škole; privremeno oslobađanje od upisa u prvi razred osnovne škole, privremeno oslobađanje od započetog školovanja,
  - provođenje postupka ostvarivanja prava na osiguravanje potpore pomoćnika u nastavi/stručnog komunikacijskog posrednika za učenike školskih ustanova,

- donošenje odluke o uključivanju učenika u pripremnu ili dopunsku nastavu hrvatskog jezika; izdavanje potvrde o završenom programu pripreme nastave hrvatskog jezika za djecu koja ne znaju ili nedostatan znaju hrvatski jezik
  - donošenje plana upisa djece u osnovnu školu,
  - postupci prijave za upis učenika s teškoćama u razvoju u prvi razred srednje škole,
  - poduzimanje odgovarajućih mjera temeljem odredbi Zakona kojim se uređuje odgoj i obrazovanje u osnovnoj i srednjoj školi,
  - nadzor nad zakonitošću rada i općih akata predškolskih i školskih ustanova,
  - vođenje postupka i rješavanje u postupcima utvrđivanja minimalnih tehničkih, zdravstvenih i ekoloških uvjeta prostora i higijenskih uvjeta prostora u kojem se izvode programi obrazovanja odraslih, praćenje obrazovanja odraslih,
  - utvrđivanje postojanja uvjeta za osnivanje kazališta,
  - vođenje registra sportskih djelatnosti sukladno propisima,
- drugi poslovi sukladno posebnim zakonima, drugim propisima, aktima Županijske skupštine i Župana.

Članak 11.

Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje je upravno tijelo koje obavlja analitičko-planske, organizacijsko-koordinacijske, normativno-pravne, upravne i druge stručne poslove iz područja rada, zdravstva, socijalne skrbi, demografije, humanitarne pomoći, prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata, članova obitelji smrtno stradalog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinske rata, stradalih pirotehničara i članova njihovih obitelji, prava civilnih stradalnika Domovinskog rata, prava vojnih i civilnih invalida Drugog svjetskog rata, statusa mirnodopskih vojnih invalida, ratnih vojnih invalida stradalih pri obavljanju vojnih i redarstvenih dužnosti u stranoj zemlji u okviru mirovnih snaga i mirovnih misija i članova njihovih obitelji te udruga građana iz tih područja, kao i povjerene poslove državne uprave koji se odnose na neposrednu provedbu zakona u prvom stupnju i druge upravne i stručne poslove.

Poslovi iz stavka 1. ovog članka su sljedeći:

- poslovi pripreme i izrade strategija i akcijskih planova za Županiju sukladno zakonskim odredbama, te nacionalnim strateškim dokumentima;
- praćenje sveukupne razvojne, organizacijske, zakonske i normativne problematike socijalne skrbi i zdravstva, sukladno decentraliziranim funkcijama na razini županije;
- izrada prijedloga općih i pojedinačnih akata za Županijsku skupštinu i Župana iz nadležnosti Odjela;
- poslovi pripreme analitičkih i drugih stručnih materijala o pitanjima iz nadležnosti Odjela;
- poslovi davanja mišljenja o prijedlozima i drugim materijalima koje za potrebe upravnih tijela Županije dostavljaju zdravstvene i ustanove socijalne skrbi kojima je osnivač Županija;
- obavljanje stručne, upravne i ostale poslove u svezi socijalne skrbi i zdravstva;

- suradnja s ustanovama iz područja socijalne skrbi i zdravstva, te gradovima i općinama na području Županije;
- poslovi popunjavanja mreže javne zdravstvene službe;
- poslovi sudjelovanja u pripremi prijedloga planova investicija i drugih oblika financijskog sudjelovanja Županije u održavanju i razvoju javne zdravstvene službe, socijalne skrbi i demografije;
- poslovi pripreme prijedloga, praćenja i izvještavanja o provođenju programa javnih potreba i financiranja udruga iz područja zdravstva, socijalne skrbi i udruga proisteklih iz Domovinskog rata;
- poslovi organiziranja rada mrtvozorničke službe;
- poslovi izdavanja rješenja o ispunjavanju minimalnih uvjeta za obavljanje socijalnih djelatnosti, odnosno pružanje socijalnih usluga (licencija); upis pružatelja socijalnih usluga u registar sukladno zakonskim odredbama, te poslovi obavljanja kontrole ispunjavanja uvjeta/mjerila kod pružatelja socijalnih usluga;
- novčane potpore socijalno ugroženim osobama na području Županije;
- vođenje evidencije o ostvarivanju prava u sustavu socijalne skrbi i drugih prava iz socijalne skrbi utvrđenih općim aktima, na razini Županije;
- rješavanje u upravnim stvarima u prvom stupnju iz područja socijalne skrbi, sukladno posebnim propisima; - rješavanje u upravnim stvarima u drugom stupnju po žalbama izjavljenim na upravne akte tijela gradova i općina iz područja socijalne skrbi;
- suradnja s humanitarno-socijalnim udrugama i udrugama proisteklim iz Domovinskog rata;
- poslovi sudjelovanja u prijavi i provedbi projekata financiranih iz EU fondova za ustanove kojima je Županija osnivač, u suradnji s Regionalnim koordinatorom razvoja Županije;
- obavljanje stručnih i administrativnih poslova za rad Povjerenstava iz nadležnosti Odjela;
- rješavanje statusa i prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata, članova obitelji smrtno stradalog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, stradalih pirotehničara i članova njihovih obitelji; prava civilnih stradalnika Domovinskog rata i njihovih obitelji, prava sudionika Drugog svjetskog rata i njihovih obitelji, zaštitu vojnih i civilnih invalida Drugog svjetskog rata, mirnodopskih vojnih invalida, ratnih vojnih invalida stradalih pri obavljanju vojnih i redarstvenih dužnosti u stranoj zemlji u okviru mirovnih snaga i mirovnih misija te svim pravima temeljem Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata i Zakona o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata i podzakonskim aktima,
- izvješćivanje i pozivanje članova obitelji nestalih hrvatskih branitelja i civilnih žrtava iz Domovinskog rata o identifikaciji posmrtnih ostataka; ostvarivanje prava na troškove grobnog

mjesta, troškove ukopa uz odavanje vojnih počasti i uređenje grobnih mjesta; sudjelovanje u organizaciji obilježavanja blagdana, spomendana i drugih svečanosti u čast stradalih hrvatskih branitelja i civila iz Domovinskog rata;

- sastavljanje mjesečnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja o broju svih korisnika po pojedinačnim pravima, te vođenje evidencije svih korisnika; obavljanje poslova obračuna i isplate novčanih sredstava temeljem prava korisnika po osnovi Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata i Zakonu o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata te vođenje evidencije izvršenih isplata i povrata nepripadno isplaćenih prava;

- izdavanje potvrda o statusu i novčanim primanjima po Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata i Zakonu o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata;

- pružanje savjetodavne (pravne) pomoći pri ostvarivanju prava žrtava seksualnog nasilja u Domovinskom ratu te suradnja sa zdravstvenim i drugim ustanovama te udrugama građana koje imaju iskustva u provedbi te pomoći;

- izdavanje objava za povlaštenu i besplatnu vožnju invalidnim osobama te pratitelju invalidne osobe, izdavanje objava za povlaštenu prijevoz vojnih i civilnih invalida rata i korisnika obiteljske invalidnine;

- evidencija kolektivnih ugovora ili njihovih promjena, vođenje knjige evidencije istih i zbirke isprava; registracija ugovora o radu pomoraca i radnika na pomorskim ribarskim plovilima, vođenje registra, zbirke ugovora i abecednog imenika; vođenje registra udruga te izdavanje rješenja o upisu, upisu promjena i brisanju iz registra udruga i udruga više razine u koji se upisuju sindikati, udruge poslodavaca, udruge sindikata više razine i udruge poslodavaca više razine koje djeluju samo u jednoj županiji;

- izdavanje potvrda o uzdržavanju, bračnom i obiteljskom stanju;

- davanje odobrenja za prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći; davanje odobrenja za provođenje humanitarne akcije; donošenje rješenja o uplati neutrošenih sredstava humanitarne akcije; prikupljanje, dostavljanje i publiciranje propisanih izvješća i vođenje propisanih evidencija koje se odnose na humanitarnu pomoć;

- ovjera knjige evidencije o liječničkim receptima izdanim za lijekove što sadrže opojne droge ili psihotropne tvari;

- priznavanje prava na obvezno zdravstveno osiguranje osoba nesposobnih za samostalan život i rad koje nemaju sredstava za uzdržavanje i zdravstvenu zaštitu ne mogu ostvariti po drugoj osnovi;

- druge poslove kada je to utvrđeno posebnim zakonom, drugim propisom, aktom Županijske skupštine i Župana.

Članak 12.

Upravni odjel za javne financije je upravno tijelo koje obavlja analitičko-planske, informacijsko-dokumentacijske, normativno-pravne, koordinacijske, operativno-tehničke, upravne i druge stručne poslove vezane uz proračun Županije, materijalno-financijsko poslovanje upravnih tijela županije.

Poslovi iz stavka 1. ovog članka su sljedeći:

- poslovi praćenja i proučavanja problematike javnih financija, a osobito financiranja javnih potreba te pripreme analitičkih i drugih stručnih materijala o pitanjima vezanim uz javne financije;
- poslovi proučavanja i sudjelovanja u pripremi prijedloga programa financiranja javnih potreba Županije te financiranja prihvaćenih programa;
- poslovi pripreme nacrtu proračuna Županije i pratećih financijskih dokumenata te nacrtu izmjena i dopuna proračuna,
- sastavljanje godišnjeg i polugodišnjeg izvještaja o izvršavanju proračuna;
- vođenje evidencije prihoda i rashoda te izrade periodičnih i godišnjih financijskih izvješća i Županije i proračunskih korisnika;
- poslovi na uspostavi financijskog upravljanja i kontrola te poslovi u vezi sastavljanja izjave o fiskalnoj odgovornosti;
- poslovi praćenja i proučavanja problematike planiranja i izvršavanja proračuna gradova i općina, pripreme mjera pospješivanja njihovog financiranja te prijedloga osiguranja dopunskih sredstava iz državnog i županijskog proračuna;
- poslovi izrade nacrtu općih i pojedinačnih akata vezanih uz prihode, proračun i njegovo izvršavanje kao i druge poslove vezane uz djelatnost financiranja Županije;
- poslovi praćenja i proučavanja financijskog poslovanja pravnih osoba u djelomičnom ili potpunom vlasništvu Županije te pripremu uz to vezanih prijedloga mjera i nacrtu akata;
- poslovi vođenja evidencije nekretnina i druge imovine u vlasništvu Županije te praćenja i izrade prijedloga mjera gospodarenja tom imovinom;
- računovodstveno-knjigovodstvene te poslove materijalno-financijskog poslovanja upravnih tijela;
- poslovi blagajne i obračuna plaća zaposlenih i
- drugi poslovi kada je to utvrđeno posebnim zakonom, drugim propisom, aktom Županijske skupštine ili Župana;

Članak 13.

Upravni odjel za poslove župana i županijske skupštine je upravno tijelo koje obavlja normativno-pravne, analitičke, upravne, informacijsko-dokumentacijske, organizacijsko-tehničke i druge stručne i pomoćno-tehničke poslove za potrebe rada Županijske skupštine, župana i zamjenika župana kao nositelja izvršne vlasti, zaposlenika upravnih tijela županije, kao i povjerene poslove državne uprave koji se odnose na neposrednu provedbu zakona u prvom stupnju i druge upravne i stručne poslove, te poslove javne nabave.

Poslovi iz stavka 1. ovog članka su sljedeći:

- priprema i organiziranje sjednica Županijske skupštine;
- stručni i administrativno-tehnički i drugi poslovi za potrebe rada Županijske skupštine i njezinih radnih tijela;
- pružanje pravnih i drugih stručnih mišljenja u vezi s radom Županijske skupštine, radnih tijela, župana i zamjenika župana;
- praćenje rada sjednica, izrađivanje zaključaka i zapisnika te praćenje izvršenja zaključaka;
- priprema tekstova odluka i drugih akata za objavu u službenom glasilu i obavljanje i drugih stručnih i administrativnih poslova vezanih uz rad Županijske skupštine, radnih tijela, župana i zamjenika župana;
- dostava materijala za javnu raspravu, praćenje rezultata javne rasprave, sudjelovanje u pripremi i izradi akata koje donosi Županijska skupština, radna tijela i Župan;
- poslovi u svezi prava i obveza dužnosnika Županije;
- stručni i administrativno-tehnički poslovi za potrebe rada Vijeća nacionalnih manjina i predstavnika nacionalnih manjina osnovanih na području Županije;
- stručni i administrativno-tehnički poslovi za potrebe rada Povjerenstava i stručnih tijela koje je osnovala Županijska skupština;
- poslovi odobravanja i pružanja besplatne pravne pomoći;
- poslovi provođenja postupaka javnih natječaja i oglasa za prijam u službu u županijska upravna tijela;
- poslovi u svezi s pravima i obvezama službenika i namještenika zaposlenih u županijskim upravnim tijelima sukladno Zakonu i kolektivnom ugovoru;
- poslovi organizacije i upravljanja ljudskim potencijalima - zaposlenika upravnih tijela Županije (upućivanje na stručna usavršavanja, tečajeve, državni ispit i sl.);

- stručni i administrativno-tehnički poslovi za potrebe rada Službeničkog suda za područje Požeško-slavonske županije, koji odlučuje povodom teške povreda službene dužnosti u prvom stupnju i lake povrede službene dužnosti u drugom stupnju, te o žalbama protiv rješenja o udaljenju iz službe, a koji se vode protiv službenika i namještenika zaposlenih u upravnim tijelima Požeško-slavonske županije te službenika i namještenika zaposlenih u upravnim tijelima gradova i općina s područja Županije;

- poslovi u svezi zaštite podataka (prikupljanje, obrada i korištenje) na razini Županije, sukladno Općoj Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća europske unije o zaštiti podataka;

- održavanje nekretnina i opreme u vlasništvu Županije i poslovnih prostora u kojima su smještena upravna tijela Županije te pravni poslove u svezi sklapanja i provedbe ugovora za poslovne prostore koje koriste upravna tijela Županije;

- poslovi određivanja brojčanih oznaka javnopravnih tijela na području Požeško-slavonske županije i vođenje Popisa brojčanih oznaka javnopravnih tijela;

- poslovi određivanja klasifikacijskih i brojčanih oznaka stvaralaca i primalaca akata za potrebe rada upravnih tijela Županije;

- poslovi uredskog poslovanja i pismohrane;

- protokolarni poslovi za potrebe župana;

- poslovi u svezi kontakata i komunikacije s Vladom Republike Hrvatske, ministarstvima i drugim tijelima državne uprave;

- poslovi zaprimanja i dostavljanja pošte upućene županu i njegovim zamjenicima te poslovi vođenja evidencije i pohrane povjerljive pošte župana;

- poslovi vezani uz predstavke i pritužbe građana na rad upravnih tijela Županije;

- poslove u prvom stupnju koji se odnose na prava građana na pristup informacijama sukladno Zakonu;

- poslove informiranja javnosti o radu Župana i Županijske skupštine;

- poslovi vezani uz međuregionalnu suradnju na razini države i međuregionalnu suradnju sa jedinicama regionalne samouprave u drugim državama;

- praćenje programa europskih institucija;

- koordinacija s gradovima i općinama vezano uz usklađivanje i uređivanje pitanja od zajedničkog interesa za razvoj županije;

- savjetodavni, stručni i analitički poslovi pripreme i sinteze podataka potrebnih za interpretaciju gospodarskih kretanja uz prijedlog mjera razvoja, promicanja i sustavnog unapređenja konkurentnosti gospodarstva;

- savjetodavni, stručni i analitički poslovi pripreme i sinteze podataka potrebnih za interpretaciju društvenih kretanja u cilju promicanja i sustavnog unapređenja: obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi, kulture, sporta i dr.;
- pružanje pomoći u radu svim oblicima udruživanja građana u cilju izgradnje civilnog društva;
- poslovi u svezi organiziranja promotivnih aktivnosti županije;
- poslovi strateškog planiranja, predlaganja mjera institucionalne podrške poduzetništvu, ustanovama i udrugama u cilju prosperitetnog regionalnog razvoja;
- poslovi praćenja i istraživanja tržišta roba, radova i usluga od interesa za javnu nabavu Županije;
- poslovi izrade plana javne nabave Županije;
- poslovi izrade dokumentacije o nabavi i druge potrebne dokumentacije;
- poslovi provođenja postupka javne nabave za Županiju i njezine proračunske korisnike, kao i za postupke javne nabave u postupcima zajedničke nabave Županije i njezinih proračunskih korisnika;
- poslovi pregleda i ocjene ponuda podnesenih u postupku javne nabave;
- poslovi vođenja informacijskih baza javne nabave Županije;
- izvještavanje o provedenim postupcima javne nabave;
- Help desk - rješavanje informatičkih problema, komunikacija s Ministarstvom pravosuđa i uprave i Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva, planiranje i uspostava upravljanja informacijskim sustavima;
- poslovi vezani uz sigurnost i povjerljivost podataka koji se obrađuju, pohranjuju ili prenose u informacijski sustav upravnih tijela Županije, sukladno posebnim Zakonima te drugi informatički poslovi za potrebe upravnih tijela Županije;
- ostali stručni i administrativni poslovi u svezi s realizacijom programa rada i aktivnosti župana i njegovih zamjenika.

Članak 14.

Služba za unutarnju reviziju je neovisna jedinica koja procjenjuje sustave unutarnjih kontrola, daje neovisno i objektivno stručno mišljenje i savjete za unapređenje poslovanja.

Služba obavlja reviziju svih programa, projekata, aktivnosti i poslovnih procesa u županiji, i njezinim proračunskim i izvanproračunskim korisnicima te trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu županije kroz reviziju sustava, reviziju usklađenosti, reviziju uspješnosti poslovanja, financijsku reviziju i reviziju IT sustava.

Služba pruža savjetodavne usluge čija se vrsta i obuhvat određuju u dogovoru s rukovoditeljem koji traži savjet, ne preuzimajući odgovornost rukovoditelja.

U okviru svog djelokruga Služba za unutarnju reviziju obavlja sljedeće poslove:

- izradu strateškog i godišnjeg plana unutarnje revizije temeljenih na objektivnoj procjeni rizika;
- obavljanje pojedinačnih unutarnjih revizija u skladu s utvrđenim planovima, odnosno na zahtjev župana;
- analizu i testiranje radne dokumentacije - procjenjuje: prikladnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola, usuglašenost sa zakonima i drugim propisima, pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih informacija, učinkovitost, djelotvornost i ekonomičnost poslovanja, zaštitu imovine i informacija, te obavljanje zadaća i ostvarivanja ciljeva;
- davanje stručnog mišljenja i preporuka županu i čelnicima revidiranih subjekata za poboljšanje sustava unutarnjih kontrola u revidiranom području;
- upozoravanje na nepravilnosti i neusklađenosti sa zakonima i drugim propisima, te predlaganje mjera za njihovo otklanjanje;
- izvješćivanje župana o aktivnostima provedenim u razdoblju na koje se izvješće odnosi, ocjeni sustava financijskog upravljanja i kontrola i provedbi danih preporuka;
- suradnja s ustrojstvenom jedinicom Ministarstva financija nadležnom za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole i Državnim uredom za reviziju;
- drugi poslovi sukladno posebnim zakonima, drugim propisima, aktima Županijske skupštine i Župana.

Članak 15.

Upravni odjel za opću upravu i imovinsko pravne poslove je upravno tijelo koje obavlja upravne i druge stručne poslove iz samoupravnog djelokruga jedinica područne (regionalne) samouprave i povjerene poslove državne uprave neposredne provedbe zakona u prvom stupnju i druge upravne i stručne poslove, iz područja opće uprave i imovinsko-pravnih poslova.

Poslovi iz samoupravnog djelokruga posebno se odnose na:

- rješavanje o žalbi protiv rješenja koje donosi nadležno izborno povjerenstvo po prigovoru zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja i izbora članova vijeća mjesnih odbora,

Povjereni poslove državne uprave odnose se na:

- osobna stanja građana - promjena osobnog imena, naknadni upisi, ispravci, dopune, te poništenje upisa u državnim maticama; ispravke u registru životnog partnerstva i evidenciji o državljanstvu; unos podataka u jedinstvene informacijske sustave državnih matica, evidencije o

državljanstvu i registar životnog partnerstva te izdavanje dokumenata iz istih, dostave obavijesti o promjenama nadležnim tijelima koja vode službene evidencije o građanima; verifikacija upisa u državnim maticama, registru životnog partnerstva i evidenciji o državljanstvu; pripremne poslove sklapanja braka u vjerskom obliku, sklapanje braka u građanskom obliku, sklapanje životnog partnerstva; stjecanje hrvatskog državljanstva podrijetlom i rođenjem na području Republike Hrvatske;

- registar birača – vođenje dijela registra birača, obavljanje poslova upisa u registar birača, ispravke, dopune i promjene podataka upisanih u registar birača, brisanje osoba iz registra birača, upis bilješki u registar birača, izradu izvadaka iz popisa birača, izdavanje potvrda te drugih poslova sukladno zakonu kojim se uređuje registar birača;

- poslove u vezi upisa udruga i upisa promjena u Registar udruga Republike Hrvatske te prestanka postojanja udruga sa svojstvom pravne osobe; vođenje registra udruga u informatičkom obliku; vođenje zbirke isprava udruga; obavljanje nadzora nad radom udruga sukladno zakonu kojim se uređuje osnivanje udruga, upis stranih udruga u Registar stranih udruga u Republici Hrvatskoj, upis promjena u registar stranih udruga, vođenje registra stranih udruga u elektroničkom obliku, vođenje zbirke isprava stranih udruga te izdavanje potvrda iz navedenih službenih evidencija;

- poslove u vezi upisa zaklada u Registar zaklada Republike Hrvatske, vođenje registra zaklada u informatičkom obliku, vođenje zbirke isprava zaklada, upis promjena u registar zaklada, upis stranih zaklada u Registar stranih zaklada u Republici Hrvatskoj, vođenje promjena u registar stranih zaklada, obavljanje nadzora nad djelovanjem zaklada i stranih zaklada sukladno zakonu kojim se uređuje osnivanje zaklada te izdavanje potvrda iz navedenih službenih evidencija;

- donošenja rješenja u prvom stupnju o utvrđivanju razloga za prestanak zadruge u zakonom propisanim slučajevima;

- vođenje evidencije o političkim strankama i nezavisnim vijećnicima zastupljenim u predstavničkim tijelima jedinica samouprave;

- davanje podataka iz evidencije nadležnim službama;

- utvrđivanje prava na naknadu za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine; izdavanje očitovanja o činjenicama jesu li određene nekretnine obuhvaćene podnesenim zahtjevima za naknadu; u stvarima koji se odnose na utvrđivanje vlasništva Republike Hrvatske na oduzetim nekretninama za koje nije podnesen zahtjev za naknadu ili je pravomoćno odbijen ili odbačen;

- u stvarima koje se odnose na izvlaštenje nekretnina (potpuno i nepotpuno izvlaštenje); provođenje osiguranja dokaza o stanju i vrijednosti nekretnina za koje se predlaže izvlaštenje; davanje odobrenja korisniku izvlaštenja za obavljanje pripremnih radnji; donošenje privremenog rješenja, stupanje u posjed izvlaštene nekretnine u tijeku postupka izvlaštenja; određivanje naknade za izvlaštene nekretnine i sklapanje nagodbi sa snagom izvršne isprave; određivanje naknade za nekretnine ekspropirane ili deposedirane sukladno ranijim propisima u stvarima predaje neizgrađenog građevinskog zemljišta u vlasništvo jedinici lokalne samouprave i određivanje naknade za predano zemljište;

- u stvarima iz područja vlasništva i stvarnih prava; donošenje i zemljišnoknjižna provedba posebnih rješenja o utvrđivanju predmeta prava vlasništva na turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije;

- obnovu, potporu za popravak i potporu za opremanje ratom oštećenih ili uništenih objekata (obiteljske kuće ili stana I, II, III, IV, V i VI stupnja oštećenja), povrat vlastito uloženi sredstava za obnovu – popravak u ratu oštećenih objekata, prelokaciju i zamjenu utvrđenog prava na obnovu za novčana sredstva, drugi objekt ili smještanje u socijalnu ustanovu, te naknadu materijalne štete uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija, izdavanje uvjerenja i očitovanja po podnesenim zahtjevima za obnovu/potporu;

- rješavanje o statusnim pravima izbjeglica, prognanika i povratnika sukladno propisima kojima se uređuje njihov status i prava, rješavanje o pravu na stambeno zbrinjavanje korisnika stambenog zbrinjavanja i rješavanje o pravu na stambeno zbrinjavanje stambeno nezbrinutih osoba prema modelima stambenog zbrinjavanja;

- druge poslove kada je to utvrđeno posebnim zakonom, drugim propisom, aktom Županijske skupštine ili Župana.

U sastavu Upravnog odjela za opću upravu i imovinsko pravne poslove djeluju matični uredi temeljem posebne uredbe Vlade, o područjima matičnih ureda i to:

1. Matični ured Požega
2. Matični ured Brestovac
3. Matični ured Čaglin
4. Matični ured Jakšić
5. Matični ured Kutjevo
6. Matični ured Pleternica
7. Matični ured Velika
8. Matični ured Pakrac
9. Matični ured Lipik.

UPRAVLJANJE UPRAVNIM TIJELIMA

Članak 16.

Upravnim tijelima upravljaju pročelnici.

Pročelnike upravnih tijela na temelju javnog natječaja imenuje župan, sukladno zakonu.

Pročelnici su odgovorni za zakonit, pravilan i pravodoban rad upravnih tijela kojima upravljaju.

Pročelnici organiziraju obavljanje poslova u upravnom tijelu, daju službenicima i namještenicima potrebne upute za obavljanje poslova i radnih zadataka te vode brigu o stručnom osposobljavanju i usavršavanju službenika i namještenika. Za svoj rad i rad upravnih tijela kojima rukovode odgovorni su županu.

Odgovornost pročelnika uključuje materijalnu, financijsku i odgovornost za zakonitost rada i postupanja upravnog tijela.

U vremenu duže odsutnosti pročelnika upravnog tijela zbog privremene nesposobnosti za rad i sl., župan može rješenjem ovlastiti službenika, koji ispunjava sve stručne uvjete za raspored na radno mjesto pročelnika propisane pravilnikom o unutarnjem redu, da privremeno obavlja poslove

pročelnika do njegovog povratka na rad (službenik ovlašten za privremeno obavljanje poslova pročelnika).

U vremenu upražnjenja radnog mjesta pročelnika do njegova popunjavanja odnosno imenovanja pročelnika, župan može rješenjem ovlastiti službenika, koji ispunjava sve stručne uvjete za raspored na radno mjesto pročelnika propisane pravilnikom o unutarnjem redu, da privremeno obavlja poslove pročelnika do imenovanja pročelnika nakon završetka postupka javnog natječaja.

Župan će raspisati javni natječaj za imenovanje pročelnika upravnih tijela, najkasnije u roku od 60 dana od dana nastanka okolnosti koja je dovela do upražnjenja radnog mjesta pročelnika.

Župan može u svako doba donijeti rješenje kojim će utvrditi prestanak ovlasti za privremeno obavljanje poslova pročelnika.

Župan može razriješiti pročelnike u skladu sa zakonom.

Članak 17.

Radom unutarnjih ustrojstvenih jedinica upravnih tijela upravljaju voditelji koji za svoj rad i rad unutarnje ustrojstvene jedinice odgovaraju pročelniku upravnog tijela nadležnom za odgovarajuće područje.

Voditelji unutarnjih ustrojstvenih jedinica upravljaju radom unutarnje ustrojstvene jedinice.

UNUTARNJE USTROJSTVO I DJELOKRUG RADA UPRAVNIH TIJELA

Članak 18.

Unutarnje ustrojstvo upravnih tijela Županije uređuje se Pravilnikom o unutarnjem redu upravnih tijela Požeško-slavonske županije (dalje: Pravilnik).

Pravilnikom se utvrđuje unutarnje ustrojstvo upravnih tijela, nazivi i opisi poslova radnih mjesta, stručni i drugi uvjeti za raspored na radna mjesta, broj izvršitelja, te druga pitanja od značaja za rad upravnih tijela u skladu sa zakonom, statutom i općim aktima Županije.

Pravilnik donosi župan na prijedlog pročelnika upravnih tijela.

Članak 19.

Upravna tijela u području za koja su ustrojena i u okviru svog djelokruga neposredno izvršavaju i nadziru provođenje općih akata Županijske skupštine, osiguravaju neposrednu provedbu zakona i drugih propisa, rješavaju u upravnim stvarima u prvom stupnju, vode propisane očevidnike i druge službene evidencije, izdaju potvrde i druge javne isprave o činjenicama o kojima se vode očevidnici i druge službene evidencije i sl.

Upravna tijela vode drugostupanjske postupke po žalbama na pojedinačna akte koje u prvom stupnju donose općinska i gradska upravna tijela, sukladno zakonu.

Članak 20.

Ako posebnim zakonom nije propisan postupak pred upravnim tijelima Županije iz članka 16. Ove Odluke shodno se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 21.

Upravne, stručne i druge poslove u upravnim tijelima obavljaju službenici i namještenici.

Službenici su osobe koje u upravnim tijelima kao svoje redovito zanimanje obavljaju poslove iz samoupravnog djelokruga Županije kao i povjerene poslove državne uprave, a u skladu sa Ustavom, zakonom i ovom Odlukom.

Službenici su i osobe koje u upravnim tijelima obavljaju opće, administrativne, financijsko-planske, materijalno-financijske, računovodstvene, informatičke i druge stručne poslove.

Namještenici su osobe koje u upravnim tijelima obavljaju pomoćno-tehničke i ostale poslove.

Članak 22.

U upravnim tijelima Županije mogu se osnivati unutarnje ustrojstvene jedinice.

Unutarnje ustrojstvene jedinice iz stavka 1. ovog članka mogu imati poseban naziv koji upućuje na djelokrug poslova koji se u njima obavljaju.

SREDSTVA ZA RAD UPRAVNIH TIJELA

Članak 23.

Sredstva za rad upravnih tijela Županije osiguravaju se u proračunu Županije, a troškovi za obavljanje povjerenih poslova državne uprave podmiruju se iz državnog proračuna.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Župan će donijeti novi Pravilnik o unutarnjem redu, na prijedlog pročelnika upravnih tijela, najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Do rasporeda na radna mjesta prema Pravilniku iz stavka 1. ovoga članka, službenici i namještenici obavljaju poslove koje su do tada obavljali, odnosno druge poslove po nalogu pročelnika upravnog tijela, a pravo na plaću i ostala prava iz službe ostvaruju prema dotadašnjim rješenjima.

Službenici i namještenici rasporedit će se na radna mjesta prema Pravilniku iz stavka 1. ovoga članka, za koja ispunjavaju stručne i druge uvjete za raspored, vodeći računa o poslovima koje su do tada obavljali.

Članak 25.

Danom stupanja na snagu ove Odluke:

- Upravni odjel za gospodarstvo nastavlja s radom kao Upravni odjel za gospodarstvo,
- Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša nastavlja s radom kao Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša,
- Upravni odjel za obrazovanje, kulturu i sport nastavlja s radom kao Upravni odjel za obrazovanje, kulturu i sport,

- Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje nastavlja s radom kao Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje,
- Upravni odjel za poslove župana i županijske skupštine nastavlja s radom kao Upravni odjel za poslove župana i županijske skupštine,
- Upravni odjel za javne financije nastavlja s radom kao Upravni odjel za javne financije,
- Ured za unutarnju reviziju nastavlja sa radom kao Služba za unutarnju reviziju,
- Upravni odjel za opću upravu i imovinsko pravne poslove nastavlja s radom kao Upravni odjel za opću upravu i imovinsko-pravne poslove.

Članak 26.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“, broj 09/19 i 11/21).

Članak 27.

Ova Odluka stupa na snagu osmog (8.) dana od dana objave u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

KLASA: 024-03/23-04/1

URBROJ: 2177-06-01/5-23-5

Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK

Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju članka 10. stavak 1. Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 28/10 i 10/23) i članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“, broj 1/13, 2/18 i 2/21), Županijska skupština Požeško-slavonske županije, na 11. sjednici, održanoj 08. ožujka 2023. godine, d o n o s i

ODLUKA
o koeficijentima za obračun plaće službenika
i namještenika u upravnim tijelima Požeško-slavonske
županije

Članak 1.

Ovom Odlukom o koeficijentima za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim tijelima Požeško-slavonske županije (u daljnjem tekstu: Odluka) određuju se koeficijenti za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim tijelima Požeško-slavonske županije.

Članak 2.

Riječi i pojmovi koji imaju rodno značenje korišteni u ovoj Odluci odnose se jednako na muški i ženski rod, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu.

Članak 3.

Plaću službenika i namještenika u upravnim tijelima Požeško-slavonske županije čini umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je službenik odnosno namještenik raspoređen i osnove za obračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža.

Članak 4.

Koeficijenti iz članka 1. ove Odluke određuju se sukladno odredbama Uredbe o klasifikaciji radnih mjesta službenika i namještenika u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne Novine“, broj 74/10) za svako pojedino radno mjesto i iznose kako slijedi:

RADNA MJESTA I.KATEGORIJE					
Red.br	Potkategorija radnog mjesta	Naziv radnog mjesta	Razina	Klasifikacijski rang	Koeficijent
	Glavni rukovoditelj				
1.		pročelnik upravnog odjela		1.	4,2
2.		pročelnik Službe za unutarnju reviziju		1.	4,2
	Viši rukovoditelj				

3.		pomoćnik pročelnika		2.	3,3
4.		voditelj Odsjeka		3.	3,2
	Rukovoditelj				
5.		voditelj Odsjeka	2.	7.	3,0
6.		voditelj Odsjeka	3.	10.	2,9

RADNA MJESTA II.KATEGORIJE					
Red.br.	Potkategorija radnog mjesta	Naziv radnog mjesta		Klasifikacijski rang	Koeficijent
	Viši savjetnik - specijalist				
7.		Viši savjetnik - specijalist		2.	3,1
	Viši savjetnik				
8.		viši savjetnik		4.	3,0
9.		unutarnji revizor		4.	3,0
	Savjetnik				
10.		Savjetnik		5.	2,8
	Viši stručni suradnik				
11.		viši stručni suradnik		6.	2,7

RADNA MJESTA III.KATEGORIJE					
Red.br.	Potkategorija radnog mjesta	Naziv radnog mjesta		Klasifikacijski rang	Koeficijent
	Stručni suradnik				
12.		stručni suradnik		8.	2,6

	Viši referent				
13.		viši referent		9.	2,3
	Referent				
14.		administrativni tajnik župana		11.	2,1
15.		računovodstveni referent		11.	2,1
16.		referent za opće poslove		11.	2,1
17.		matičar		11.	2,0
18.		administrativni referent		11.	1,9

RADNA MJESTA IV.KATEGORIJE					
Red.br.	Potkategorija radnog mjesta	Naziv radnog mjesta		Klasifikacijski rang	Koeficijent
	Namještenici I. potkategorije				
19.		voditelj poslova namještenika		10.	2,2
	Namještenici II. potkategorije				
20.		Vozač	1.	11.	2,0
21.		domar	1.	11.	1,7
22.		dostavljač	2.	13.	1,7
23.		Spremač	2.	13.	1,4

Članak 5.

Osnovica za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim tijelima Požeško-slavonske županije (odjelima i službama) utvrđuje se kolektivnim ugovorom.

Članak 6.

Koeficijent složenosti poslova za vježbenike utvrđuje se u iznosu 85% od najnižeg koeficijenta složenosti radnih mjesta pojedine stručne spreme.

Članak 7.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o koeficijentima za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim tijelima Požeško-slavonske županije(“Požeško-slavonski službeni glasnik”, broj 9/19).

Članak 8.

Ova Odluka objavit će se u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“, a stupa na snagu od 1. lipnja 2023. godine.

**ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE**

KLASA: 024-03/23-04/1
URBROJ: 2177-06-01/5-23-6
Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK
Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju članka 3. Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne Novine“ broj 28/10 i 10/23) i članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ broj 1/13, 2/18 i 2/21), Županijska skupština Požeško-slavonske županije, na prijedlog župana, na 11. sjednici održanoj 08. ožujka 2023. godine donosi

ODLUKU
o plaćama i drugim pravima iz radnog
odnosa dužnosnika Požeško-slavonske
županije

Članak 1.

Ovom odlukom određuje se osnovica i koeficijenti za obračun plaće župana i zamjenika župana (u nastavku teksta: dužnosnici) te druga prava dužnosnika iz radnog odnosa.

Članak 2.

Plaću dužnosnika, čini umnožak koeficijenta i osnovice za obračun plaće, uvećan za 0,5 % za svaku navršenu godinu radnog staža, ukupno najviše za 20 %.

Članak 3.

Osnovica za obračun plaće dužnosnika utvrđuje se u visini od 439,23 eura.

Članak 4.

Koeficijenti iz članka 1. ove Odluke iznose:

- za obračun plaće župana – 7,50
- za obračun plaće zamjenika župana – 6,35

Članak 5.

Rješenja o utvrđivanju plaće te drugih prava iz radnog odnosa dužnosnika donosi pročelnik upravnog tijela nadležnog za kadrovske poslove u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 6.

Sukladno Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj [33/01](#), [60/01](#), [129/05](#), [109/07](#), [125/08](#), [36/09](#), [36/09](#), [150/11](#), [144/12](#), [19/13](#), [137/15](#), [123/17](#), [98/19](#), [144/20](#)) dužnosnik koji dužnost obavlja profesionalno, za vrijeme profesionalnog obavljanja dužnosti ostvaruje plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava im se u staž osiguranja.

Članak 7.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o plaćama i drugim pravima iz radnog odnosa dužnosnika Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“, broj 6/10, 9/10, 7/13 i 7/18).

Članak 8.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

**ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE**

KLASA: 024-03/23-04/1

URBROJ: 2177-06-01/5-23-7

Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK

Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Temeljem članka 77. Zakona o vodama ("Narodne novine", 66/19), članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije (Požeško-slavonski službeni glasnik" 1/13, 2/18 i 2/21) i uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskih voda KLASA: 325-04/22-01/0000024, URBROJ:374-21-3-22-3 od 24.11.2022.godine, Županijska Skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici održanoj 08. ožujka. 2023. godine, donijela je

ODLUKU
o odvodnji i pročišćavanju otpadnih voda na području aglomeracija
Požega, Pleternica i Eminovci

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Odlukom uređuje se sustav odvodnje na području Aglomeracija Požega, Pleternica i Eminovci.

Aglomeracija Požega obuhvaća Grad Požegu i naselja: Drškovci, Novo Selo, Donji Emovci, Gornji Emovci, Emovački Lug, Novi Štitnjak, Marindvor, Štitnjak, Kunovci, Bankovci, Alaginci, Mihaljevci, Novi Mihaljevci, Golobrdci, Vidovci-zapadni dio naselja, Brestovac, Završje, Nurkovač, Dolac, Trenkovo, Trnovac, te naselja individualne odvodnje: Krivaj, Ugarc, Seoci, Turnić, Šeovci, Daranovci, Zakorenje, D. Gučani, G. Gučani, Busnovi, Ivandol, Oblakovac, Bolomače i Antunovac.

Aglomeracija Pleternica obuhvaća Grad Pleternicu i naselja: Jakšić, Resnik, Svilna, Buk, Dervišaga, Vidovci -istočni dio, Frkljevci, Kadanovci, Gradac, Vesela, Blacko, Viškovci, Srednje Selo, Kuzmica, Bresnica, Sulkovci, Bzenica, Trapari i Novoselci te naselja individualne odvodnje: Poloje, Požeška Koprivnica, Bilice, Ašikovci, Sesvete, Lakušija,

Aglomeracija Eminovci obuhvaća naselja Eminovci, Ramanovci, Treštanovci i Svetinja.

Odluka o odvodnji otpadnih voda, sukladno članku 77. stavku 2. Zakona o vodama, mora sadržavati osobito:

1. način odvodnje otpadnih voda s aglomeracije i njoj gravitirajućih područja,
2. zemljopisne podatke o mjestu ispuštanja otpadnih voda iz sustava javne odvodnje,
3. područja u kojima se dopušta ispuštanje sanitarnih otpadnih voda do 50 ES, uvjeti ispuštanja na tom području te uvjeti zbrinjavanja otpadnih voda iz sabirnih jama i mulja iz malih sanitarnih uređaja,
4. dopuštena tehnička rješenja individualnih sustava odvodnje sanitarnih otpadnih voda do 50 ES, kao privremeno rješenje do priključenja na sustav javne odvodnje i/ili kao trajno rješenje,
5. tehničko - tehnološke uvjete priključenja građevina i drugih nekretnina na građevine urbane oborinske odvodnje te način i rokove priključenja na te građevine,
6. nadležnost isporučitelja vodne usluge,
7. upućivanje na obvezu priključenja na građevine za javnu odvodnju sukladno posebnim uvjetima priključenja i općim uvjetima isporuke vodnih usluga.

Odluka sadrži odredbe kojima se određuju:

1. Opće odredbe,
2. Način odvodnje otpadnih voda,
3. Uvjeti ispuštanja otpadnih voda,
4. Zemljopisni podaci o mjestima ispuštanja otpadnih voda iz sustava javne odvodnje u tijela površinskih voda,
5. Područja, tehnička rješenja i uvjeti ispuštanja otpadnih voda iz individualnih sustava odvodnje sanitarnih otpadnih voda do 50 ES,

6. Tehničko-tehnološki uvjeti priključenja građevina i drugih nekretnina na građevine urbane oborinske odvodnje,
7. Granične vrijednosti emisija otpadnih voda koje nisu industrijske u građevine javne odvodnje, sabirne i septičke jame i sustav kontrole sastava ispuštenih otpadnih voda,
8. Mjerenje količina otpadnih voda,
9. Kontrola sustava ispuštenih otpadnih voda
10. Upravljanje sustavom javne odvodnje,
11. Uvjeti održavanja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda,
12. Održavanje i pražnjenje sabirnih i septičkih jama,
13. Obveze priključenja na građevine javne odvodnje,
14. Nadzor prekršajne odredbe
15. Prijelazne i završne odredbe

Članak 2.

Djelatnost javne odvodnje na području Aglomeracija obavlja ovlaštenu javnu isporučitelju vodnih usluga Tekija d.o.o. za obavljanje vodnih usluga, Požega, Vodovodna 1, OIB:57790565088 kojeg su osnivači Gradovi Požega, Pleternica, Kutjevo i općine Brestovac, Velika, Kaptol, Jakšić i Čaglin (u daljnjem tekstu: Javni isporučitelj).

Članak 3.

Pojmovi, u smislu ove Odluke, imaju sljedeća značenja određena Zakonom:

- *aglomeracija* je područje na kojem su stanovništvo i/ili gospodarske djelatnosti dovoljno koncentrirani da se komunalne otpadne vode mogu prikupljati i odvoditi do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ili do krajnje točke ispuštanja,
- *ES (ekvivalent stanovnik)* znači organsko biorazgradljivo opterećenje od 60 g O₂ dnevno, iskazano kao petodnevna biokemijska potrošnja kisika (BPK₅),
- *individualni sustav odvodnje* je tehnički i tehnološki povezan skup građevina, vodova i opreme za odvodnju i pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda iz jednog ili više kućanstava i/ili jednog ili više poslovnih prostora, koji nisu priključeni na sustav javne odvodnje; individualni sustavi odvodnje osobito uključuju odvodne kanale, sabirne jame, male sanitarne uređaje, uređaje za pročišćavanje industrijskih otpadnih voda, ispuste, kućne vodove i dr.,
- *industrijske otpadne vode* su sve otpadne vode, osim sanitarnih otpadnih voda i oborinskih voda, koje se ispuštaju iz prostora korištenih za obavljanje trgovine ili industrijske djelatnosti,
- *interni odvodni sustavi* su tehnički i tehnološki povezan skup vodova, građevine i opreme za odvodnju otpadnih voda (interni odvodni sustavi), od priključka na komunalne vodne građevine do i unutar stambenih i poslovnih građevina, drugih građevina i nekretnina,
- *javna odvodnja* je djelatnost skupljanja komunalnih otpadnih voda, njihova dovođenja do uređaja za pročišćavanje, pročišćavanja i izravnoga ili neizravnoga ispuštanja u prirodni prijamnik, ako se ti poslovi obavljaju putem građevina za javnu odvodnju te upravljanje tim građevinama, gospodarenja otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda; javna odvodnja uključuje i pražnjenje i odvoz otpadnih voda iz sabirnih jama i mulja iz malih sanitarnih uređaja,
- *komunalne otpadne vode* su otpadne vode sustava javne odvodnje koje čine sanitarne otpadne vode ili otpadne vode koje su mješavina sanitarnih otpadnih voda s industrijskim otpadnim vodama i/ili oborinskim vodama određene aglomeracije,
- *mali sanitarni uređaji* su uređaji za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda do 50 ES,
- *oborinske vode* su otpadne vode koje nastaju ispiranjem oborinama s površina prometnica, parkirališta ili drugih površina, postupno otapajući onečišćenja na navedenim površinama,
- *odgovarajuće pročišćavanje otpadnih voda* znači obradu otpadnih voda bilo kojim postupkom i/ili načinom ispuštanja, koja omogućava da prijamnik zadovoljava odgovarajuće ciljeve kakvoće za vode u skladu s važećim propisima,
- *otpadni mulj* znači preostali, obrađeni ili neobrađeni dio mulja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda,
- *otpadne vode* su sve potencijalno onečišćene industrijske, sanitarne, oborinske i druge vode,

- *priključak* je spoj internih odvodnih sustava s komunalnom vodnom građevinom,
- *pročišćavanje komunalnih otpadnih voda* je obrada komunalnih otpadnih voda mehaničkim, fizikalno-kemijskim i/ili biološkim procesima,
- *sabirna jama* je vodonepropusna građevina bez odvoda, ispusta i preljeva (samo jedna komora) u koju se ispuštaju otpadne vode,
- *septička jama* je građevina za prikupljanje otpadnih voda koja ima minimalno dvije komore, vodonepropusna je i ima preljev.
- *sanitarne otpadne vode* su otpadne vode koje se nakon korištenja ispuštaju iz stambenih objekata i uslužnih objekata te koje uglavnom potječu iz ljudskog metabolizma i aktivnosti kućanstava,
- *sustav javne odvodnje* je tehnički i tehnološki povezani skup građevina za javnu odvodnju od priključka korisnika vodne usluge do krajnje točke ispuštanja,
- *sustav prikupljanja i odvodnje otpadnih voda* je dio sustava javne odvodnje kojim se prikupljaju i odvođe komunalne otpadne vode,
- *vodne aktivnosti* su sve aktivnosti kojima se za kućanstva, javnopravne osobe ili gospodarske subjekte osigurava, između ostalog, prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda koje se zatim ispuštaju u vode. Vodne aktivnosti uključuju, ali nisu ograničene na vodne usluge,
- *vodotok* čini korito tekuće vode zajedno s obalama i vodama koje njime stalno ili povremeno teku.

II. NAČIN ODVODNJE KOMUNALNIH OTPADNIH VODA

Članak 4.

Sustavi javne odvodnje na području Aglomeracija Požega, Pleternica i Eminovci za skupljanje komunalnih otpadnih voda su kombinirani sustavi odvodnje, koji čine mješovite i razdjelne sustave javne odvodnje.

Mješoviti sustav javne odvodnje je sustav javne odvodnje kojim se sakupljaju otpadne vode koje su mješavina sanitarnih otpadnih voda s industrijskim otpadnim vodama i/ili oborinskim vodama.

Razdjelni sustav javne odvodnje je sustav javne odvodnje kojeg čine dva odvojena i zasebna sustava od kojih se jednim posebno odvođe samo sanitarne otpadne vode i industrijske otpadne vode, a drugim samo oborinske vode.

Razvojni koncept sustava odvodnje na području Aglomeracije utvrđuje se kao koncept razdjelnog sustava odvodnje, kako kod nove izgradnje (širenje sustava), tako i implementacije u postojeći sustav, unutar raspoloživih mogućnosti i optimiziranih rješenja.

Članak 5.

Komunalne otpadne vode odvođe se putem odvodnih sustava, građevina i uređaja koji se prema svojoj namjeni dijele na sustav javne odvodnje i interni odvodni sustav.

Sustav javne odvodnje čine javne komunalne građevine (gravitacijski cjevovodi i kanali, tlačni cjevovodi, revizijska okna, prepumpne stanice, retencijski bazeni, izljevne, preljevne i druge građevine na cjevovodima te ugrađena oprema) koje služe za sakupljanje, odvodnju i ispuštanje komunalnih otpadnih voda, priključci te uređaji za pročišćavanje otpadnih voda i obradu mulja.

Interni odvodni sustav čini tehnički i tehnološki povezan skup vodova, građevina i opreme za odvodnju otpadnih voda, od priključaka na komunalne vodne građevine do i unutar stambenih i poslovnih građevina, drugih građevina i nekretnina.

Interni odvodni sustav industrijskih i ostalih poslovnih građevina mora biti izgrađen u skladu s Vodopravnim uvjetima dobivenima od strane Hrvatskih voda i mora se koristiti u skladu s Vodopravnim dozvolom.

Na području gdje postoji razdjelni sustav javne odvodnje, interni odvodni sustav čine dva odvojena interna sustava, interni sustav oborinske odvodnje i interni sustav odvodnje sanitarnih i industrijskih otpadnih voda.

Cjevovodi i kanali sustava javne odvodnje se prema hidrauličkom kapacitetu dijele na glavne (kolektori) i sekundarne, te priključke.

Priključak na sustav javne odvodnje je spoj internih odvodnih sustava s komunalnom vodnom građevinom, odnosno cjevovod koji spaja kontrolno/mjerno okno potrošača s cjevovodom javne odvodnje.

Kontrolno/mjerno okno potrošača je prvo okno na internom odvodnom sustavu kroz koje sva otpadna voda prikupljena na parceli neke građevine ulazi u priključak na sustav javne odvodnje smješteno maksimalno 5 m unutar parcele nekretnine.

Za stare priključke koje su izvodili sami vlasnici/korisnici nekretnina spoj priključka na sustav javne odvodnje predstavlja granicu u nadležnosti održavanja sustava javne odvodnje i internog odvodnog sustava (održava vlasnik/korisnik nekretnine).

Javni isporučitelj vodnih usluga dužan je održavati sustav javne odvodnje do kontrolnog priključnog okna potrošača za priključke koji je izveo ili financirao. Javni isporučitelj i predstavlja granicu u nadležnosti održavanja sustava javne odvodnje i internog odvodnog sustava.

III. UVJETI ISPUŠTANJA OTPADNIH VODA

Članak 6.

Svi interni odvodni sustavi moraju biti izvedeni od materijala koji je vodonepropustan i otporan na kiseline, lužine i povišenu temperaturu, te koji zadovoljava i ostale propisane tehničke norme za materijale i opremu koja se koristi u odvodnji otpadnih voda.

Kontrola ispravnosti internih građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, mora se obavljati sukladno tehničkim zahtjevima i u skladu s rokovima propisanim zakonskim i podzakonskim aktima kojima je predmetna materija propisana.

Članak 7.

Svi interni odvodni sustavi spajaju se na sustav javne odvodnje preko kontrolnog ili mjernog okna. Kontrolno okno mora biti smješteno na mjestu kojem je omogućen nesmetan pristup specijalnom vozilu za ispiranje priključka na sustav javne odvodnje, mjerenje protoka i uzimanje uzoraka za kontrolu kvalitete otpadnih voda te kontrolu ispravnosti na svojstvo nepropusnosti.

Interni odvodni sustav koji nije moguće gravitacijski spojiti na sustav javne odvodnje treba sadržavati i internu crpnu stanicu za prepumpavanje otpadnih voda u sustav javne odvodnje. Troškove postavljanja, rada i održavanja interne crpne stanice snosi sam njen vlasnik/korisnik.

Članak 8.

Kod građevina koje imaju podrumске prostorije u kojima su uljevna mjesta za odvodnju otpadnih voda ispod kote terena završnog sloja prometne površine, vlasnik je dužan ugraditi nepovratnu zaklopku na dijelu internog odvodnog sustava, da se za vrijeme uspora spriječi povrat otpadnih voda iz sustava javne odvodnje, te poplavljanje podrumskih prostorija. U protivnom, Javni isporučitelj nije odgovoran za poplavljanje tih prostora u izvanrednim situacijama (obilne kiše, kvarovi i sl.).

Članak 9.

Interni odvodni sustav gradi i održava vlasnik, odnosno drugi zakoniti posjednik građevine odnosno zemljišta (u daljnjem tekstu: vlasnik) čiji je priključak spojen na sustav javne odvodnje.

Zakoniti posjednik je svaki drugi korisnik na kojeg je vlasnik svoja prava prenio pisanim ugovorom.

Ako ne postoji mogućnost priključenja na sustav javne odvodnje, interni odvodni sustav može se, dok se ne steknu uvjeti za priključenje na sustav javne odvodnje, priključiti na sabirnu jamu, odnosno prijamnik nakon pročišćavanja otpadnih voda na uređaju odgovarajućeg kapaciteta i stupnja pročišćavanja.

IV. ZEMLJOPISNİ PODACI O MJESTIMA ISPUŠTANJA OTPADNIH VODA IZ SUSTAVA JAVNE ODVODNJE U TIJELA POVRŠINSKIH VODA

Članak 10.

Otpadne vode sustavom javne odvodnje za Aglomeraciju Požega dovode se na pročišćavanje na Centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda aglomeracije Požega kraj naselja Vidovci.

Pročišćena otpadna voda iz CUPOV-a Požega ispušta se u recipijent rijeku Orljavu sukladno važećoj Vodopravnoj dozvoli.

Koordinate ulaza otpadnih voda na CUPOV Požega:

E=594822.738

N=5022539.800

Koordinate izlaza otpadnih voda iz CUPOV-a Požega:

E=595215.805

N=5022756.959

Koordinate ispusta otpadnih voda iz kišnih rasterećenja		
Oznaka kišnog rasterećenja	E	N
KR1	594792.55	5022910.48
KR2	594687.98	5022939.14
KR3	593800.21	5023027.06
KR4	593561.04	5023097.38
KR5	592902.07	5022928.65
KR6	592830.55	5022797.95
KP7	592613.36	5022767.32
KR8	592383.30	5022817.44
KR9	591527.07	5022495.62
KR10	591510.77	5022475.88
KR11	591373.04	5022454.86
KR12	590906.74	5022476.57
KR13	590769.79	5022359.61
KR14	592714.44	5022938.38
KR15	592515.70	5023231.79
KR16	592440.47	5023389.13

Otpadne vode Aglomeracije Pleternica sustavom javne odvodnje dovode se na pročišćavanje na Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Pleternica kraj naselja Pleternica koji je trenutno u fazi projektiranja i izgradnji.

Pročišćena otpadna voda iz UPOV-a Pleternica ispuštati će se u recipijent rijeku Orljavu.

Koordinate ulaza otpadnih voda na UPOV-u Pleternica:

E= 602826.77

N= 5015173.75

Koordinate izlaza otpadnih voda iz UPOV-a Pleternica:

E= 602935.88

N= 5015168.42

Koordinate ispusta otpadnih voda iz kišnih rasterećenja		
Oznaka kišnog rasterećenja	E	N

KR1	596618.07	5022258.47
KR2	596991.65	5022179.48
KR3	602400.27	5016822.25
KR4	602416.00	5016833.23
KR5	602421.64	5016738.85
KR6	602419.53	5016532.11
KP7	602513.42	5016225.39
KR8	598813.37	5025981.92
KR9	598731.81	5025483.19
KR10	598482.80	5024541.12

Otpadne vode Aglomeracije Eminovci sustavom javne odvodnje dovode se na pročišćavanje na Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Eminovci kraj neselja Eminovci.

Pročišćena otpadna voda iz UPOV-a Eminovci ispušta se u recipijent potok Kaptolka.

Koordinate ulaza otpadnih voda na UPOV-u Eminovci:

E=596430.22

N=5024210.44

Koordinate izlaza otpadnih voda iz UPOV-a Eminovci:

E= 596471.10

N=5024230.97

Koordinate ispusta otpadnih voda iz kišnih rasterećenja		
Oznaka kišnog rasterećenja	E	N
KR1	596215.39	5024684.11

Članak 11.

Oborinske vode sakupljene zasebnim urbanim sustavom oborinske odvodnje odvođe se do otvorenih vodotoka ili u za tu namjenu posebno izgrađene podzemne spremnike ili otvorene retencije, u skladu s važećom zakonskom regulativom i uvjetima nadležnih tijela.

V. PODRUČJA, TEHNIČKA RJEŠENJA I UVJETI ISPUŠTANJA OTPADNIH VODA IZ INDIVIDUALNIH SUSTAVA ODVODNJE SANITARNIH OTPADNIH VODA DO 50 ES

Članak 12.

Individualni sustavi odvodnje je tehnički i tehnološki povezan skup građevina, vodova i opreme za odvodnju i pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda iz jednog ili više kućanstava i/ili jednog ili više poslovnih prostora, koji nisu priključeni na sustav javne odvodnje. Individualni sustavi odvodnje osobito uključuju odvodne kanale, sabirne jame, septičke jame i male sanitarne uređaje, uređaje za pročišćavanje industrijskih otpadnih voda, ispuste, kućne vodove i dr.

Područja u kojima se dopušta ispuštanje otpadnih voda iz individualnih sustava odvodnje sanitarnih otpadnih voda do 50 ES su sva područja u obuhvatu Aglomeracija na kojima nije izgrađen sustav javne odvodnje.

Otpadne vode na područjima gdje nije izgrađen sustav javne odvodnje mogu se ispuštati u septičke jame samo iz objekata kojima je to odobreno u skladu s ranije pozitivnim propisima, a prema posebnim uvjetima nadležnih tijela i ako iste ne utječu na vodni okoliš.

Na područjima na kojima nije izgrađen sustav javne odvodnje, otpadne vode mogu se privremeno, dok se ne postignu uvjeti za priključenje na sustav javne odvodnje, priključiti na sabirnu jamu ili putem odgovarajućeg uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u prijemnik, o trošku korisnika, a u skladu sa Zakonom o vodama i podzakonskim aktima kojima je predmetna materija propisana.

Individualni sustavi odvodnje (građevine za odvodnju otpadnih voda) moraju se graditi i održavati na način propisan Zakonom i propisima donesenim na temelju njega. Tehničke zahtjeve za projektiranje, građenje, održavanje i kontrolu tehničke ispravnosti građevina za odvodnju otpadnih voda propisuje ministar Pravilnikom kojim se propisuju i prijelazni rokovi za usklađenje stanja već izgrađenih građevina za odvodnju otpadnih voda s tehničkim zahtjevima.

Članak 13.

Vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici zemljišta i građevina dužni su odvodnju otpadnih voda sa svojih zemljišta i građevina obavljati u skladu s odredbama Zakona o vodama i ovom Odlukom.

Vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici individualnih sustava odvodnje dužni su provesti stručni nadzor nad održavanjem individualnih sustava odvodnje putem Javnog isporučitelja, te nadzor putem Javnog isporučitelja nad postavljanjem malih sanitarnih uređaja za koje, prema propisima o gradnji, nije potrebno ishoditi akt o odobrenju građenja.

Vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici individualnih sustava odvodnje dužni su kontrolirati ispravnost septičkih, odnosno sabirnih jama, a osobito na svojstvo vodonepropusnosti po ovlaštenoj osobi, sukladno tehničkim zahtjevima i rokovima sukladno važećim zakonskim propisima.

Vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici individualnih sustava odvodnje dužni su kontrolirati ispravnost septičkih, odnosno sabirnih jama, a osobito na svojstvo vodonepropusnosti po ovlaštenoj osobi, sukladno tehničkim zahtjevima i rokovima prema važećim zakonskim propisima.

Vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici individualnih sustava odvodnje dužni su ih prazniti putem Javnog isporučitelja i pod nadzorom vodnog redara u skladu sa zakonom kojim se uređuju vodne usluge.

Javni isporučitelj može povjeriti gospodarskom subjektu registriranom za poslove pražnjenja i odvoza komunalnih otpadnih voda iz individualnih sustava odvodnje ugovorom o nabavi javnih usluga. Time ta osoba ne stječe pravni položaj isporučitelja vodne usluge.

VI. TEHNIČKO-TEHNOLOŠKI UVJETI PRIKLJUČENJA GRAĐEVINA I DRUGIH NEKRETNINA NA GRAĐEVINE URBANE OBORINSKE ODVODNJE

Članak 14.

Na područjima gdje je to tehnički moguće i opravdano, obvezna je gradnja razdjelnog sustava javne odvodnje.

Otvorene kanale oborinske odvodnje s prometnica (putne jarke) koji su izgrađeni na cestovnom zemljištu ili željezničkom zemljištu, grade i održavaju osobe koje su posebnim propisima određene za gospodarenje prometnicom.

Građevine oborinske odvodnje iz stambenih zgrada, poslovnih i drugih prostora grade i održavaju njihovi vlasnici.

Građevine oborinske odvodnje s javnih površina i iz građevina iz stavka 3. ovoga članka koje se na njih imaju priključiti, u građevinskim područjima, grade i održavaju jedinice lokalne samouprave.

Sustavima oborinske odvodnje koji su svrstani u javno vodno dobro upravlja i održava ih ovlaštena pravna osoba na temelju Zakona o vodama.

Pod održavanjem građevina javne odvodnje oborinskih voda podrazumijeva se upravljanje i održavanje građevina koje služe prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih voda iz građevina i površina javne namjene u građevinskom području, uključujući i građevine koje služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda, osim građevina u vlasništvu javnog isporučitelja vodnih usluga koje, prema posebnim propisima o vodama, služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda.

Odvodnja ostalih atmosferskih voda s drugih površina na području Aglomeracija provodi se sukladno odredbama Zakona o vodama i Zakona o vodnim uslugama.

Građevine sustava urbane oborinske odvodnje, kao i građevine oborinske odvodnje s cestovnih i željezničkih prometnica te površina u krugu industrijskih postrojenja, otvorenih skladišta, benzinskih crpki, praonica automobila i dr. moraju se projektirati i graditi tako da opasne i druge onečišćujuće tvari u tim vodama, ne prelaze granične vrijednosti emisija sukladno Zakonu o vodama, odnosno Pravilniku o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda.

Članak 15.

Na području gdje postoji razdjelni sustav javne odvodnje, oborinske vode s javnih površina i građevnih parcela u vlasništvu pravnih ili fizičkih osoba, a koje graniče s javnim površinama, moraju se prikupiti internim sustavom oborinske odvodnje i ispuštati u sustav urbane oborinske odvodnje preko kontrolnog/mjernog okna internog sustava oborinske odvodnje.

Internim sustavom oborinske odvodnje moraju se prikupiti sve oborinske vode s građevne parcele, uključivo i krovne vode, sustavom horizontalne interne instalacije do kontrolnog okna oborinske odvodnje, preko kojega se dalje ispuštaju priključkom oborinske odvodnje u sustav urbane oborinske odvodnje.

Na području gdje postoji mješoviti sustav javne odvodnje, oborinske vode s javnih površina i građevnih parcela u vlasništvu pravnih ili fizičkih osoba, a koje graniče s javnim površinama, moraju se prikupiti sustavom interne oborinske odvodnje i ispuštati u mješoviti sustav javne odvodnje.

Građevine oborinske odvodnje iz stambenih zgrada, poslovnih i drugih prostora grade i održavaju njihovi vlasnici kao internu odvodnju tako da oborinske vode prikupljaju i ispuštaju prvenstveno unutar vlastitih građevinskih čestica zgrada putem retencija i upojnih građevina, a ukoliko to nije moguće priključuju se na sustave izgrađene oborinske odvodnje. Iznimno ukoliko nema izgrađene oborinske odvodnje mogu se priključiti na mješoviti sustav odvodnje po odobrenju Javnog isporučitelja.

Na području gdje postoji sustav javne odvodnje kojim se sakupljaju isključivo sanitarne i industrijske otpadne vode, nije dozvoljeno ispuštanje oborinske vode u takav sustav. Navedene oborinske vode vlasnik je dužan zbrinuti na svom zemljištu. Izuzetno, moguće je ispuštanje oborinskih voda u cestovne i ostale otvorene odvodne jarke ukoliko postoje uvjeti kojima se odvede do najbližih vodotoka.

Priključenje internih sustava oborinske odvodnje na urbane građevine oborinske odvodnje obavezno je izvesti najkasnije u roku od 1 godine od izgradnje istih, a po obavijesti nadležnog tijela Javnog isporučitelja.

Nadležno upravno tijelo Grada/Općine izdaje posebne uvjete priključenja na građevine urbane oborinske odvodnje sukladno odredbama ove Odluke u postupcima ishodađenja lokacijske dozvole ili građevinske dozvole koja se izdaje bez lokacijske dozvole koji se vode prema propisima o prostornom uređenju i gradnji.

Nadležno upravno tijelo iz prethodnog stavka koje izdaje posebne uvjete priključenja na građevine urbane oborinske odvodnje izdaje i potvrdu o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja.

Javni isporučitelj izdaje posebne uvjete priključenja na sustav javne odvodnje sukladno odredbama ove Odluke u postupcima ishodađenja lokacijske dozvole ili građevinske dozvole koja se

izdaje bez lokacijske dozvole koji se vode prema propisima o prostornom uređenju i gradnji.

Javni isporučitelj, koji izdaje posebne uvjete priključenja na sustav javne odvodnje, izdaje i potvrdu o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja.

VII. GRANIČNE VRIJEDNOSTI EMISIJA OTPADNIH VODA KOJE NISU INDUSTRIJSKE U GRAĐEVINE JAVNE ODVODNJE, SABIRNE I SEPTIČKE JAME I SUSTAV KONTROLE SASTAVA ISPUŠTENIH OTPADNIH VODA

Članak 16.

U sustav javne odvodnje ne smiju se upuštati otpadne tvari koje ugrožavaju hidraulički režim toka odvodnje otpadnih voda, stabilnost objekata javne odvodnje, rad opreme u precrpnim stanicama i na uređaju za pročišćavanje otpadnih voda, tekući nadzor i održavanje objekata ili znatno povećavaju troškove eksploatacije.

Članak 17.

U sustav javne odvodnje ne smiju se ispuštati krute, tekuće ili plinovite toksične tvari u količinama koje mogu same ili u reakciji s drugim tvarima negativno utjecati na proces pročišćavanja otpadnih voda, odnosno ugroziti floru i faunu recipijenta nakon uređaja za pročišćavanje.

U sustav javne odvodnje ne smiju se ispuštati biološki teško razgradive tvari u količinama koje ometaju rad uređaja za pročišćavanje i onemogućuju dobivanje efluenta propisane kakvoće.

Članak 18.

Prije ispuštanja u sustav javne odvodnje otpadne vode pročišćavaju se u odgovarajućem uređaju (predtretman otpadnih voda) i to:

- procesnog (tehnološkog) porijekla u kojima koncentracije onečišćujućih tvari prekoračuju dopuštene granične vrijednosti emisija otpadnih voda određene Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda ili ovom Odlukom
- s uređenih površina za pranje vozila, mehaničarskih i bravarskih radionica za popravak motornih i drugih vozila, preko taložnica za krute tvari i odjeljivača lakih tekućina,
  - iz skladišta i pogona koji u svom proizvodnom procesu skladište i/ili koriste ulja masti, boje, lakove, tekuće gorivo, otapala i slične tvari specifično lakše od vode, preko odgovarajućih odjeljivača lakih tekućina, te
- restorana i kuhinja s prekomjernim sadržajem masnoće, ulja, krutih i plivajućih ostataka hrane, putem odgovarajućih odjeljivača masti i ulja.

Članak 19.

U sustav javne odvodnje ne smiju se ispuštati otpadne tvari koje same ili u kombinaciji s ostalim otpadnim vodama mogu prouzročiti:

- nastanak toksične ili eksplozivne atmosfere,
- koroziju cjevovoda i opreme u sustavu odvodnje,
- štetan utjecaj na sustav odvodnje i proces obrade na uređaju za pročišćavanje otpadnih voda,
  - štetan utjecaj na ispuštanje te korištenje pročišćenih otpadnih voda i mulja nastalog pročišćavanjem otpadnih voda,
  - iznenadno ili postupno zaustavljanje protoka otpadnih voda u sustavu odvodnje, uslijed velike naslage otpada, sedimenta ili velike količine ulja i masti, te
  - kvar na crpnoj stanici koji može prouzrokovati aktiviranje sigurnosnih ispusta crpne stanice ili poplavu.

Članak 20.

U sustav javne odvodnje ne smiju se ispuštati otpadne tvari kojima se ugrožava:

- projektirani hidraulički režim,
- stabilnost građevina sustava javne odvodnje,
- rad strojeva na crpkama i ostaloj opremi,
- tehnički nadzor i održavanje sustava javne odvodnje,
- zdravlje ili život djelatnika koji rade na održavanju sustava javne odvodnje i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ili koje
- povećavaju troškove odvodnje i pročišćavanja voda.

Članak 21.

U sustav javne odvodnje ne smiju se ispuštati tvari koje miješanjem s otpadnom vodom u sustavu javne odvodnje stvaraju koloidne ili suspendirane čestice, te pospješuju sedimentaciju, kako u sustavu javne odvodnje, tako i u recipijentu.

Članak 22.

U sustav javne odvodnje ne smiju se ispuštati naročito:

- krute i viskozne tvari, koje same ili u kontaktu s drugim tvarima mogu prouzročiti smetnje u protoku vode kroz cijevi ili druge smetnje u radu objekata i uređaja za odvodnju kao što su: pepeo, slama, otpaci i strugotine metala, plastike i drva, staklo, krpe, perje, dlake, krv, meso, životinjske utrobe, vapneni mulj, ostaci vapna, otpad od proizvodnje piva, konzerve i ostaci destilacija, ostaci kemikalija, boja i sl., te talozi koji nastaju pri pročišćavanju voda, cementni mulj, ostaci betona kod proizvodnje betona, tvari koje nastaju čišćenjem i održavanjem betonara i asfaltnih baza, kao i kruti otpaci hrane, plivajuće tvari i drugo,
- kisele i alkalne, agresivne i ostale štetne tvari koje nepovoljno djeluju na materijal od kojega su izgrađene cijevi, građevine i uređaji sustava za odvodnju, tvari koje same ili u kontaktu s drugim tvarima mogu izazvati smetnje i opasnost po zdravlje ili život ljudi ili spriječiti ulaz u kanale, građevine i uređaje radi održavanja i popravka kao što su: zapaljive i eksplozivne tekućine, štetni i otrovni plinovi neugodnog mirisa (sumporovodik, sumporni dioksid, dušikovi oksidi, cijanidi, klor i drugi), patogene bakterije ili virusi, radioaktivne materije, ostale štetne tvari i
- vode iz rashladnih sustava koje su toplije od 40° C.

Članak 23.

Fizičke i pravne osobe koje, sukladno ovoj Odluci moraju imati uređaj za predtretman otpadnih voda obvezne su kontrolirati kvalitetu ispuštene pročišćene otpadne vode putem ovlaštenog laboratorija na pokazatelje prema Pravilniku o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda kojim se uređuju granične vrijednosti emisija otpadnih voda sukladno izdanoj vodopravnoj ili okolišnoj dozvoli.

Fizičke i pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su čuvati analitička izvješća o kvaliteti otpadne vode najmanje 6 godina od dana uzorkovanja.

Na zahtjev Javnog isporučitelja fizičke i pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su analitička izvješća o kvaliteti otpadne vode dostaviti Javnom isporučitelju.

Fizičke i pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su nadležnim osobama Javnog isporučitelja omogućiti uzorkovanje i kontrolu otpadne vode na mjestu ispuštanja u javni sustav odvodnje te uvid u stanje održavanja uređaja predtretmana korisnika, naročito ukoliko kakvoća otpadne vode na mjestu priključenja ne zadovoljava ili je utvrđen neki drugi poremećaj u sustavu javne odvodnje nakon priključka.

Fizičke i pravne osobe iz stavka 1. ovog članka posjednici građevina za odvodnju otpadnih voda, dužni su kontrolu ispravnosti tih građevina i uređaja, osobito na svojstvo vodonepropusnosti, strukturalnu stabilnost i funkcionalnost provoditi u rokovima utvrđenim posebnim propisima.

Članak 24.

Granične vrijednosti emisija otpadnih voda koje se ispuštaju u sustav javne odvodnje, odnosno dopuštene koncentracije onečišćujućih tvari iz industrijskih objekata i postrojenja, koje se mogu ispuštati u sustav javne odvodnje i na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, regulirane su prema prilogima Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda.

Granične vrijednosti za pokazatelje KPK, BPK5, ukupni dušik, ukupni fosfor i suspendirane tvari određuje javni isporučitelj koji upravlja sustavom javne odvodnje sukladno Pravilniku.

Iznimno, Javni isporučitelj može pojedinim gospodarskim korisnicima, ovisno o funkcionalnosti uređaja za pročišćavanje otpadnih voda izdati akt kojim dopušta više granične vrijednosti od emisija propisanih Pravilnikom iz stavka 1. ovog članka pri čemu mora paziti da ne dovede u opasnost rad sustava javne odvodnje, uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i prijemnika pročišćenih voda.

Kod određivanja graničnih vrijednosti emisija otpadnih voda Javni isporučitelj mora uzeti u obzir slobodne kapacitete na sustavu javne odvodnje, odnosno uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

U slučaju izdavanja akta iz stavka 2. ovog članka Javni isporučitelj jedan primjerak akta mora dostaviti Hrvatskim vodama.

Članak 25.

Prisutnost ostalih toksičnih tvari utvrđuje se biološkim testom, efektom inhibicije na aktivnost, mjerenjem kemijske i biokemijske potrošnje kisika i utvrđivanjem omjera kemijske i biokemijske potrošnje kisika.

Navedeni parametri korigirat će se u skladu s važećom zakonskom regulativom.

Članak 26.

Granične vrijednosti opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama koje se ispuštaju u sabirne odnosno septičke jame ne smiju prekoračiti vrijednosti određene Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda za ispuštanje u sustav javne odvodnje.

Vlasnik ili drugi zakonski posjednik dužan je dopustiti Javnom isporučitelju kontrolu graničnih vrijednosti emisija otpadnih voda koje se ispuštaju u sabirne odnosno septičke jame.

Otpadne vode iz septičkih jama ili iz biološkog uređaja za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda prije ispuštanja u prijemnik moraju biti pročišćene do kakvoće koja je propisana za kategoriju prijemnika u koji se ispuštaju prema važećem Pravilniku o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda.

VIII. MJERENJE KOLIČINA OTPADNIH VODA

Članak 27.

Za korisnike kućanstva, utvrđivanje količine otpadnih voda obavlja se prema isporučenoj količini pitke vode koja se registrira na vodomjeru (očitavanje stanja na vodomjeru), a ukoliko korisnik nije spojen na sustav javne vodoopskrbne mreže, utvrđivanje količine obavlja se prema broju članova domaćinstva u iznosu od 3 m³ mjesečno po članu domaćinstva.

Korisnicima vodnih usluga koji koriste uslugu javne vodoopskrbe istodobno s vlastitim izvorom vodoopskrbe (bunarom), u slučaju da očitana potrošnja usluge vodoopskrbe iznosi manje od 3 m³ mjesečno, za obračun cijene usluge javne odvodnje/pročišćavanja primjenjivat će se izračun potrošnje od 3 m³ mjesečno po članu domaćinstva.

Pravne i fizičke osobe koje su u obvezi imati vodopravnu dozvolu za ispuštanje otpadnih voda, koje tijekom jednog dana ili u kraćem vremenu u kojem se odvija industrijski postupak, ispuštaju otpadne vode u prosjeku 5 l/s i više, dužne su imati, koristiti i održavati o vlastitom trošku u ispravnom stanju, uređaj za mjerenje trenutnog i kumulativnog protoka ispuštene otpadne vode, te ga učiniti svakodobno dostupnim vodnom nadzoru i Javnom isporučitelju.

Putem mjerača količine otpadne vode, pravne i fizičke osobe iz stavka 3. ovog članka,

plaćaju uslugu odvodnje i pročišćavanja. Količina ispuštene otpadne vode mjeri se kontinuirano.

Za pravne osobe koje u sustav javne odvodnje ispuštaju i oborinsku vodu, utvrđivanje količina ispuštenih oborinskih voda obavlja se putem ugrađenih mjerača otpadnih voda ili kao umnožak površine, količine oborina i koeficijenta otjecanja za vrstu površine (asfalt, beton, opeka, tucanik). Za podatke o mjesečnim i/ili godišnjim količinama oborina potrebno je koristiti podatke DHMZ-a.

IX. KONTROLA SASTAVA ISPUŠTENIH OTPADNIH VODA

Članak 28.

Korisnik javne odvodnje kod kojeg dolazi do ispuštanja industrijskih otpadnih voda dužan je provesti redovna ispitivanja industrijskih otpadnih voda prije ispuštanja u sustav javne odvodnje sukladno Pravilniku o graničnim vrijednostima otpadnih voda i ovom Odlukom.

Ispitivanje se obavlja iz trenutačnog uzorka, odnosno kako je to utvrđeno vodopravnom dozvolom za ispuštanje otpadnih voda, tijekom trajanja industrijskog procesa i na obilježenom kontrolnom oknu, neposredno prije ispuštanja efluenta u javnu odvodnju.

Analize provode ovlašteni laboratoriji na trošak korisnika javne odvodnje.

Korisnik javne odvodnje dužan je dostaviti analize ovlaštenog laboratorija Javnom isporučitelju.

Članak 29.

Pored redovnih analiza iz članka 28. ove Odluke obavljaju se i kontrolne analize.

Kontrolne analize obavlja za to ovlašteni laboratorij na zahtjev nadležnog tijela sanitarne ili vodopravne inspekcije, te na zahtjev Javnog isporučitelja.

Ako kontrolne analize zahtjeva Javni isporučitelj, trošak analize snosi Javni isporučitelj ukoliko analize zadovoljavaju granične vrijednosti emisija otpadnih voda koje se mogu ispustiti u sustav javne odvodnje i na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda propisanih Pravilnikom o graničnim vrijednostima otpadnih voda i ovom Odlukom. U protivnom trošak analize snosi korisnik javne odvodnje i pročišćavanja.

Članak 30.

Ako se na temelju kontrolnih analiza utvrdi da sastav otpadnih voda ne zadovoljava kakvoću propisanu ovom Odlukom primijeniti će se prekršajne odredbe u skladu sa Zakonom o vodama.

X. UPRAVLJANJE SUSTAVOM JAVNE ODVODNJE

Članak 31.

Sustavom javne odvodnje otpadnih voda na području Aglomeracija Požega, Pleternica i Eminovci upravlja Javni isporučitelj prema Planu rada i održavanja sustava javne odvodnje i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na način da su iste trajno u stanju funkcionalne sposobnosti. Plan rada i održavanja sustava iz prethodnog stavka donosi Javni isporučitelj

Članak 32.

Građevine, oprema i uređaji sustava javne odvodnje moraju biti izvedeni i održavani na način da osiguravaju kvalitetnu i sigurnu odvodnju i pročišćavanje predviđenih količina otpadnih voda, a grade se i koriste prema važećim zakonskim propisima i standardima.

Članak 33.

Javni isporučitelj dužan je redovito održavati cjevovode, građevine i uređaje sustava javne odvodnje na način:

- da osiguravaju valjanu odvodnju proračunatih količina otpadne vode,
- u uvjetima njihovog normalnog korištenja da se isključi mogućnost zagađenja okoliša zbog njenog površinskog izlivanja ili prodiranja zagađenih voda u podzemlje,
- da se spriječi pojava i širenje zaraznih bolesti,

- da su vodonepropusni

Članak 34.

Javni isporučitelj vodnih usluga dužan je voditi projektiranje, izgradnju sustava ili dijelova sustava javne odvodnje, te voditi brigu o njegovoj ispravnosti i funkcionalnosti, priključivanju pravnih i fizičkih osoba na sustav javne odvodnje, te tehničkom održavanju i kontroli sustava otpadnih voda.

Članak 35.

Javni isporučitelj nije odgovoran za štete nastale uslijed:

- više sile (ekstremne padaline, potres i slično),
- većih pogonskih i tehničkih smetnji izazvanih bez krivnje Javnog isporučitelja,
- nepridržavanja općih i tehničkih uvjeta isporuke vodnih usluga Javnog isporučitelja.

Javni isporučitelj je u slučajevima iz prethodnog stavka, dužan poduzeti sve tehničke mjere kako bi se u što kraćem roku normalizirala odvodnja otpadnih voda.

XI. UVJETI ODRŽAVANJA UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Članak 36.

Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda mora zadovoljavati kriterije za ispuštanje pročišćene otpadne vode u recipijent prema važećoj Vodopravnoj dozvoli.

Održavanje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda provodi se prema Planu koji donosi Javni isporučitelj u čijoj je on nadležnosti ili prema Planu redovnog održavanja internih bioloških uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

S Planom redovnog održavanja internih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda mora biti upoznat Javni isporučitelj, kao i s nastupanjem eventualnih kvarova u razdobljima izvanrednog održavanja zbog nastanka kvarova.

XII. ODRŽAVANJE I PRAŽNENJE SABIRNIH JAMA, SEPTIČKIH JAMA I MALIH SANITARNIH UREĐAJA DO 50 ES

Članak 37.

Na područjima na kojima nije izgrađen sustav javne odvodnje, otpadne se vode ispuštaju u sabirne jame, septičke jame ili putem malog sanitarnog uređaja do 50 ES u prijemnik sukladno:

- pravilniku kojim se propisuju granične vrijednosti emisija u otpadnim vodama i
- pravilniku kojim se propisuju mjere i ograničenja u području zone sanitarne zaštite izvorišta.

U sabirne jame, septičke jame i mali uređaj sanitarni uređaj do 50 ES mogu se ispuštati sanitarne otpadne vode i tehnološke otpadne vode uz uvjet da su prethodno pročišćene do propisanog stupnja za ispuštanje u sustav javne odvodnje.

U septičke jame, sabirne jame i male sanitarne uređaje do 50 ES zabranjeno je upuštanje oborinskih i površinskih voda.

Članak 38 .

Sabirne jame, septičke jame i mali sanitarni uređaj do 50 ES za pročišćavanje otpadnih voda moraju biti izgrađeni sukladno uvjetima utvrđenim u propisima kojima se uređuje gradnja, uvjetima određenim u aktima kojima se odobrava gradnja te odredbama ove Odluke. Pri njihovom održavanju i čišćenju ne smije doći do ugrožavanja zdravlja osoba koje obavljaju kontrolu, čišćenje ili održavanje.

Sabirne jame, septičke jame i mali sanitarni uređaji do 50 ES moraju biti izgrađeni na građevnoj parceli u vlasništvu pravne ili fizičke osobe, tako da je omogućen pristup autocisterni radi njihovog pražnjenja.

Sabirne jame, septičke jame i mali sanitarni uređaji do 50 ES moraju imati otvor za čišćenje, crpljenje i odvoz otpadne vode te uzimanje uzoraka za kontrolu kakvoće otpadnih voda, zatvoren poklopcem minimalnih dimenzija 60x60 cm.

Vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici individualnih sustava odvodnje dužni su prazniti sabirne jame, septičke jame i mali sanitarni uređaj do 50 ES isključivo putem Javnog isporučitelja vodne usluge po potrebi, a minimum jednom godišnje.

Članak 39.

Zabranjeno je ispuštanje sadržaja sabirne jame, septičke jame i malog sanitarnog uređaja do 50 ES po javnim i drugim površinama i u sustav javne, odnosno oborinske odvodnje.

Članak 40.

Javni isporučitelj dužan je voditi evidenciju vlasnika odnosno korisnika sabirnih jama, septičkih jama i malih sanitarnih uređaja do 50 ES.

Javni isporučitelj dužan je voditi evidenciju pražnjenja sabirnih jama, septičkih jama i malih sanitarnih uređaja do 50 ES.

Članak 41.

Sadržaj sabirnih jama, septičkih jama i malih sanitarnih uređaja do 50 ES Aglomeracije Požega i Aglomeracije Eminovci ispušta se na lokaciji Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Vidovcima.

Sadržaj sabirnih jama, septičkih jama i malih sanitarnih uređaja do 50 ES Aglomeracije Pleternica ispušta se na lokaciji Uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Pleternici.

Pražnjenje sadržaja sabirnih jama, septičkih jama i malih sanitarnih uređaja do 50 ES obavlja Javni isporučitelj vodnih usluga na teret vlasnika ili korisnika sabirnih jama, septičkih jama i malih sanitarnih uređaja do 50 ES.

XIII. OBVEZA PRIKLJUČENJA NA GRAĐEVINE JAVNE ODVODNJE

Članak 42.

Postupak, uvjete i obvezu priključenja na građevine javne odvodnje reguliraju Opći i tehnički uvjeti isporuke vodnih usluga Javnog isporučitelja.

Članak 43.

Vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici građevine odnosno zemljišta na području na kojem je izgrađen sustav javne odvodnje, dužni su građevine odnosno zemljište u svom vlasništvu priključiti na sustav javne odvodnje u skladu s odredbama Zakona o vodama, Zakona o vodnim uslugama, ovom Odlukom i Općim i tehničkim uvjetima isporuke vodnih usluga Javnog isporučitelja a najkasnije u roku od godinu dana od dana obavijesti Javnog isporučitelja o mogućnosti priključenja.

Ukoliko vlasnik ili korisnik nekretnina ne postupi po odredbi stavka 1. ovog članka, nadležno tijelo odredit će izvedbu priključka na javnu odvodnju, a na teret vlasnika ili korisnika nekretnine.

Od obveze priključenja na sustav javne odvodnje izuzima se Vlasnik odnosno drugi zakoniti posjednik građevine ako je na drugi način, sukladan ovom odlukom, vodopravnoj dozvoli za ispuštanje otpadnih voda ili rješenju o okolišnoj dozvoli, riješio odvodnju otpadnih voda iz svoje građevine.

XIV. NADZOR I PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 44.

Nadzor nad provedbom ove Odluke u dijelu koji se odnosi na ispuštanje otpadnih voda, protivno odluci o odvodnji otpadnih voda u sustav javne odvodnje, kojim upravlja Javni isporučitelj vodnih usluga, provode vodni redari u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju vodne usluge.

Članak 45.

Na pravne i fizičke osobe koje ispuštaju otpadne vode protivno ovoj Odluci primjenjuju se prekršajne odredbe i novčane kazne propisane Zakonom o vodama i Zakonom o vodnim uslugama.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 46.

Tehnička pitanja u vezi odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda koja nisu regulirana ovom Odlukom Javni isporučitelj će regulirati Općim i tehničkim uvjetima isporuke vodnih usluga.

Članak 47.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

KLASA: 024-03/23-04/1

URBROJ: 2177-06-01/5-23-8

Požega, 08. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK

Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Temeljem članka 7. st. 2. Uredbe o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2023. godinu („Narodne novine“, broj 8/23), točke IV. Odluke o minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2023. godini („Narodne novine“ 8/23) i članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13, 2/18, 2/21) Županijska skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici održanoj 08. ožujka 2023. godine, donosi

O D L U K U

o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija za investicijsko ulaganje, investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova, te za informatizaciju zdravstvene djelatnosti u 2023. godini

I.

Ovom Odlukom utvrđuju se kriteriji, mjerila i način financiranja decentraliziranih funkcija za zdravstvene ustanove u 2023. godini za:

- investicijsko ulaganje zdravstvenih ustanova u prostor, medicinsku i nemedicinsku opremu i prijevozna sredstva,
- investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova – prostora, medicinske i nemedicinske opreme i prijevoznih sredstava
- informatizaciju zdravstvene djelatnosti,

a sve sukladno planu i programu mjera zdravstvene zaštite i mreži javne zdravstvene službe.

II.

Sredstva za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u Požeško-slavonskoj županiji za 2023. godinu utvrđena su Odlukom o minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2023. godini („Narodne novine“, broj 8/23) u iznosu od 1.610.664,00 EUR (12.135.545,00 kn) za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje.

Dio sredstava za investicijsko ulaganje namijenjenih za nabavu prijevoznih sredstava može se koristiti isključivo za nabavku vozila za obavljanje osnovne djelatnosti.

III.

Investicijsko ulaganje obuhvaća rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine.

Investicijsko i tekuće održavanje obuhvaća dodatno ulaganje u nefinancijsku imovinu zdravstvenih ustanova kojim se produžuje vijek uporabe, povećava kapacitet, mijenja namjena ili znatno poboljšavaju funkcionalna svojstva nefinancijske imovine.

IV.

Kriteriji za ostvarivanje prava na raspored sredstava za namjene utvrđene točkom I. su:

- broj i kapacitet ugovorenih djelatnosti u osnovnom zdravstvenom osiguranju s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje
- broj osiguranih osoba koje se liječe u pojedinoj zdravstvenoj ustanovi
- broj i veličina objekata zdravstvenih ustanova
- financiranje djelatnosti ustanove iz drugih izvora.

Korektivni kriteriji:

- postojeće stanje zgrada, opreme i vozila
- postojeće stanje opremljenosti

- završetak započelih investicija
- ulaganja u prethodnim godinama.

V.

Mjerila za utvrđivanje prava na iznos dodijeljenih sredstava iz ove Odluke čini opseg djelatnosti svake zdravstvene ustanove ugovoren u osnovnom zdravstvenom osiguranju.

Opseg djelatnosti utvrđuje se u skladu s planom i programom mjera zdravstvene zaštite i mrežom javne zdravstvene službe.

VI.

Sredstva utvrđena minimalnim financijskim standardima iz točke II. ove Odluke, a primjenom kriterija iz točke IV. ove Odluke, rasporedit će se zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Požeško-slavonska županija, u 2023. godini u iznosima kako slijedi:

USTANOVA	<i>Iznos sredstava za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje</i>	<i>Iznos sredstava za otplate kredita</i>	<i>Ukupni iznos sredstava za decentralizirane funkcije</i>
Dom zdravlja Požeško-slavonske županije	200.000,00	0,00	200.000,00
Opća županijska bolnica Požega	480.000,00	0,00	480.000,00
Opća županijska bolnica Pakrac i bolnica hrvatskih veterana	240.000,00	0,00	240.000,00
Toplice Lipik-Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju	200.000,00	0,00	200.000,00
Zavod za hitnu medicinu Požeško-slavonske županije	400.000,00	0,00	400.000,00
Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije	90.664,00	0,00	90.664,00
UKUPNO	1.610.664,00	0,00	1.610.664,00

VII.

Sredstva iz točke VI. ove Odluke ne mogu se koristiti u svrhu uređenja prostora i nabave medicinske i nemedicinske opreme i prijevoznih sredstava u svrhu pružanja zdravstvenih usluga izvan osnovnog zdravstvenog osiguranja.

VIII.

Zdravstvenim ustanovama iz točke VI. ove Odluke sredstva će se doznacavati na temelju dostavljenog ovjerenog zahtjeva i dokumentacije o provedenom postupku u skladu sa pozitivnim propisima, dostavljenih ovjerenih računa o nabavi roba i/ili ovjerenih privremenih ili okončanih situacija za izvršene radove koji su dospjeli ili dospijevaju na plaćanje u mjesecu za koji zdravstvena ustanova podnosi zahtjev za doznaku sredstava i izjave ravnatelja/ice da su svi postupci javne nabave provedeni u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi i primjenjivim podzakonskim propisima.

Zdravstvene ustanove dužne su zahtjev i dokumentaciju iz prethodne točke dostaviti u Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje, najkasnije do 5-tog u mjesecu za tekući mjesec.

Zdravstvene ustanove obvezuju se u skladu s utvrđenim popisom prioriteta, doznačena sredstva strogo namjenski trošiti.

IX.

Sredstva iz točke VI. ove Odluke rasporedit će se sukladno Popisu prioriteta za raspored dodijeljenih sredstava utvrđenih minimalnim financijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove, čiji je osnivač Požeško-slavonska županija, u 2023. godini.

Ovlašćuje se Županica Požeško-slavonske županije da Zaključkom utvrdi Popis prioriteta za raspored dodijeljenih sredstava između zdravstvenih ustanova na području Požeško-slavonske županije u 2023. godini te isti dostavi ministru nadležnom za zdravstvo radi davanja suglasnosti, kao i za donošenje svih izmjena i dopuna predmetnog Zaključka.

X.

Požeško-slavonska županija može Ministarstvu zdravstva Republike Hrvatske predložiti preraspodjelu ili prenamjenu utvrđenih bilančnih prava zdravstvenih ustanova u sklopu ukupno utvrđenih sredstava za financiranje decentraliziranih funkcija zdravstva ako utvrdi da je zbog provedbe plana i programa mjera zdravstvene zaštite to prijeko potrebno.

Zdravstvene ustanove svoje zahtjeve dužne su dostaviti Upravnom odjelu za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje Požeško-slavonske županije najkasnije do 10. kolovoza 2023. godine.

XI.

Ovlašćuje se Županica Požeško-slavonske županije da po opravdanoj potrebi i dostavljenom zahtjevu zdravstvene ustanove može izvršiti preraspodjelu planiranih sredstava između zdravstvenih ustanova do visine od 132.722,81 EUR-a (1.000.000,00 kuna), a u okviru grupa rashoda iz točke VI. ove Odluke.

XII.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u «Požeško-slavonskom službenom glasniku».

**ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE**

KLASA: 024-03/23-04/1

URBROJ: 2177-06-01/5-23-15

Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK

Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju članka 11. stavka 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 100/18, 147/20, 119/22, 156/22), članka 5. stavka 1. točka d) Pravilnika o načinu pregleda umrlih te utvrđivanja vremena i uzroka smrti („Narodne novine“ br. 46/11, 6/13, 63/14), te članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13, 2/18, 2/21), Županijska skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici održanoj 8. ožujka 2023. godine, d o n o s i

ODLUKU
o naknadi mrtvozornicima za obavljene preglede osoba
umrlih izvan zdravstvene ustanove na području
Požeško-slavonske županije

Članak 1.

Ovom Odlukom utvrđuje se visina naknade mrtvozornicima za obavljene preglede osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove na području Požeško-slavonske županije (u nastavku: Županija) te za putne troškove učinjene u svrhu obavljanja mrtvozorenja.

Članak 2.

Naknada mrtvozornicima za obavljene preglede osoba određuje se u iznosu od 27,00 eura neto po svakom obavljenom pregledu umrle osobe.

Mrtvozornicima pripada i pravo na naknadu troškova prijevoza u iznosu od 0,40 eura neto po prijeđenom kilometru za svaki obavljeni pregled umrle osobe.

Članak 3.

Mrtvozornici koji obavljaju samostalnu djelatnost podnose e-račun za obavljene preglede osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove, a ostali mrtvozornici podnose zahtjev za isplatu, s priloženim izvješćem o obavljenim mrtvozorenjima i izvješćem o putnim troškovima (obračunom troškova) učinjenih u svrhu mrtvozorenja.

Članak 4.

E-račun i zahtjev iz članka 3. ove Odluke mrtvozornici podnose Požeško-slavonskoj županiji, dva puta godišnje, odnosno za obavljena mrtvozorenja od siječnja do kraja lipnja tekuće godine najkasnije do 10. srpnja iste godine, a za obavljena mrtvozorenja od srpnja do kraja prosinca najkasnije do 10. siječnja slijedeće godine.

Naknada iz članka 2. ove Odluke isplaćuju se iz sredstava Proračuna Požeško-slavonske županije, s pozicije upravnog tijela Požeško-slavonske županije nadležnog za poslove zdravstva.

Članak 5.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o naknadi mrtvozornicima za obavljene preglede osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove na području Požeško-slavonske županije (Požeško-slavonski službeni glasnik br. 4/14).

Članak 6.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

**POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 024-03/23-04/1

URBROJ: 2177-06-01/5-23-19

Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK

Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju točke IX. Odluke o minimalnim financijskim standardima, kriterijima i mjerilima za decentralizirano financiranje domova za starije osobe u 2023. godini ("Narodne novine", br. 8/23) i članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13, 2/18, 2/21) Županijska Skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici održanoj 8. ožujka 2023. godine, donosi

O D L U K U

o kriterijima i mjerilima i načinu financiranja domova za starije i nemoćne osobe Požega i Velika u 2023. godini

I.

Ovom Odlukom utvrđuju se minimalni financijski standardi, kriteriji i mjerila i način financiranja djelatnosti domova za starije osobe Požega i Velika u 2023. godini, a koje čine rashodi za zaposlene, materijalni i financijski rashodi, rashodi za nabavu nefinancijske imovine i hitne intervencije.

II.

Sredstva za financiranje domova za starije i nemoćne osobe osiguravaju se iz prihoda za posebne namjene domova i iz sredstava koja Požeško-slavonska županija osigurava u svom Proračunu iz dodatnog udjela poreza na dohodak po stopi od 0,8%, a razlika do ukupnih bilančnih prava ostvaruje se s pozicije izravnjanja za decentralizirane funkcije iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu.

III.

Rashodi za zaposlene su:

- plaće,
- ostali rashodi za zaposlene,
- doprinosi na plaće

Rashodi za zaposlene u domovima	Razlika koju osigurava županija	
Dom za starije i nemoćne osobe Požega	861.775,96	513.975,84
Dom za starije i nemoćne osobe Velika	547.572,61	508.494,24
UKUPNO	1.409.348,57	1.022.470,08

IV.

Materijalni rashodi su:

- naknade troškova zaposlenima (službena putovanja, naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život, stručno usavršavanje zaposlenika),
- rashodi za materijal i energiju (uredski materijal i ostali materijalni rashodi, materijal i sirovine, energija, materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje, sitni inventar i auto gume),
- rashodi za usluge (usluge telefona, pošte i prijevoza, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, usluge promidžbe i informiranja, komunalne usluge, zakupnine i najamnine (izuzev najma vozila), zdravstvene i veterinarske usluge, intelektualne i osobne usluge, računalne usluge i ostale usluge),
- ostali nespomenuti rashodi poslovanja (premije osiguranja, reprezentacija, članarine i ostali nespomenuti rashodi poslovanja).

Financijski rashodi su:

- ostali financijski rashodi (bankarske usluge i usluge platnog prometa, negativne tečajne razlike i valutne klauzule, zatezne kamate i ostali nespomenuti financijski rashodi).

	Materijalni i financijski rashodi domova
--	--

Dom za starije i nemoćne osobe Požega	477.802,11
Dom za starije i nemoćne osobe Velika	331.483,71
UKUPNO	809.285,82

V.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine:

- materijalna imovina-prirodna bogatstva (zemljište),
- nematerijalna imovina u obliku prava (patenti, koncesije, licence, ostala prava i ostala nespomenuta nematerijalna imovina),
- građevinski objekti,
- postrojenja i oprema,
- prijevozna sredstva isključivo za obavljanje osnovne djelatnosti,
- nematerijalna proizvedena imovina,
- informatizacija,
- dodatna ulaganja u nefinancijsku imovinu i dr.

	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	Razlika koju osigurava županija
Dom za starije i nemoćne osobe Požega	6.636,14	6.636,14
Dom za starije i nemoćne osobe Velika	36.896,94	36.896,94
Ukupno	43.533,08	43.533,08

VI.

Požeško-slavonska županija, u 2023. godini, osigurava po domu 19.908,42 eura:

- za potrebe hitnih intervencija - investicijsko održavanje, oprema i nabava nefinancijske imovine.

Županija odobrava ova sredstva prema zahtjevu doma, nakon nastanka nepredviđenog slučaja i prema vlastitoj procjeni opravdanosti zahtjeva.

VII.

Prihod za posebne namjene doma je prihod koji dom za starije osobe ostvari naplatom cijene skrbi izvan vlastite obitelji, temeljem ugovora o skrbi izvan vlastite obitelji između doma i korisnika, odnosno obveznika plaćanja cijene skrbi izvan vlastite obitelji ili rješenja Hrvatskog zavoda za socijalni rad, ostalih usluga ili na drugi način.

VIII.

Ukupni rashodi domova u 2023. godini, planirani prihodi za posebne namjene domova u 2023. godini i minimalni financijski standard za decentralizirano financiranje domova za starije osobe u 2023. godini, utvrđuje se kako slijedi:

	Ukupni rashodi u 2023.	Planirani prihodi za posebne namjene u 2023.	Minimalni financijski standard za decentralizirano financiranje domova za starije osobe u 2023.
Dom za starije i nemoćne osobe Požega	1.366.122,63	825.602,23	540.520,40
Dom za starije i nemoćne osobe Velika	935.861,68	370.562,08	565.299,60
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA	2.301.984,31	1.196.164,31	1.105.820,00

IX.

Doznaka sredstava domovima za starije i nemoćne osobe za rashode poslovanja (rashodi za zaposlene, materijalni rashodi, financijski rashodi) izvršava se na temelju zahtjeva ustanove za doznaku sredstava za tekući mjesec (na petoj razini računskog plana), mjesečnog izvještaja ustanove o stvarno nastalim rashodima za protekli mjesec (na petoj razini računskog plana) i stvarno ostvarenim приходima za posebne namjene za protekli mjesec (na petoj razini računskog plana), koji potpisuju odgovorne osobe (računovodstvo i ravnatelj), a dostavlja se Upravnom odjelu za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje, najkasnije do 05-og u tekućem mjesecu.

Doznaka sredstava za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatno ulaganje na nefinancijskoj imovini te hitne intervencije izvršava se na temelju dostavljene dokumentacije o provedenom postupku u skladu sa zakonom kojim se uređuje javna nabava, dostavljenih ovjerenih računa o nabavi robe i/ili ovjerenih privremenih ili okončanih situacija za izvršene radove koji su dospjeli ili dopijevaju na plaćanje u mjesecu (na petoj razini računskog plana), za koji ustanova podnosi zahtjev.

Zahtjev za odobrenje i doznaku sredstava s dokumentacijom dostavlja se Upravnom odjelu za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje, najkasnije do 05-og u tekućem mjesecu.

Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje, nakon provedene provjere i odobrenja zahtjeva za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatnog ulaganja na nefinancijskoj imovini te hitnih intervencija domova za starije i nemoćne osobe, objedinjeni zahtjev za decentralizirane funkcije socijalne skrbi na razini županije dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, do 10-og u mjesecu za tekući mjesec.

X.

Ovlašćuje se Županica Požeško-slavonske županije za donošenje Odluke/a o izmjeni i dopuni ove Odluke, te za donošenje Zaključka o rasporedu rashoda za nabavu nefinancijske imovine, te načinu doznačivanja sredstava domovima za starije i nemoćne osobe Požega i Velika u 2023. godini i izmjena istog.

XI.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana od dana objave u "Požeško-slavonskom službenom glasniku".

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

KLASA: 024-03/23-04/1

URBROJ: 2177-06-01/5-23-21

Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK

Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju članka 241. Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 18/22, 46/22, 119/22) i članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13, 2/18, 2/21), Županijska skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici, održanoj 8. ožujka 2023. godine, donijela je

O D L U K U
o osnivanju Savjeta za socijalnu skrb
Požeško-slavonske županije

Članak 1.

Ovom Odlukom osniva se Savjet za socijalnu skrb (u daljnjem tekstu: Savjet) radi planiranja i razvoja pružanja socijalnih usluga na području Požeško-slavonske županije.

Članak 2.

Savjet predlaže socijalni plan za područje Požeško-slavonske županije, koji obuhvaća analizu kapaciteta, dostupnost pružatelja socijalnih usluga, analizu potreba i specifične ciljeve razvoja institucionalnih i izvaninstitucionalnih socijalnih usluga, s posebnim naglaskom na usluge za skupine u većem riziku od socijalne isključenosti

Članak 3.

Savjet ima predsjednika i 12 članova, a čine ga: predstavnici područne (regionalne) samouprave, lokalne samouprave, Hrvatskog zavoda za socijalnu skrb, domova socijalne skrbi, centara za pomoć u kući, korisnika ustanova socijalne skrbi te drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, ustanova iz područja obrazovanja, zdravstva, zapošljavanja, strukovnih komora i udruga te udruga za promicanje prava korisnika socijalne skrbi i drugih djelatnosti važnih za socijalno uključivanje korisnika.

Članak 4.

Predsjednika i članove Savjeta imenuje Županica Požeško-slavonske županije posebnim rješenjem.

Mandat imenovanih članova Savjeta traje četiri (4) godine.

Članak 5.

Članovi Savjeta imaju pravo na naknadu za svoj rad i pravo na naknadu prijevoznih troškova sukladno Odluci o naknadama za rad predsjednika, potpredsjednika i vijećnika Županijske skupštine i njezinih radnih tijela.

Članak 6.

Stručne i administrativne poslove za Savjet obavlja Upravni odjel nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 7.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o osnivanju Savjeta za socijalnu skrb Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ broj. 03/2012).

Članak 8.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana od dana objave u “Požeško-slavonskom službenom glasniku”.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

KLASA: 024-03/23-04/1

URBROJ: 2177-06-01/5-23-23

Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK

Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13, 2/18 i 2/21) i Odluke o županijskim nagradama („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 6/02, 4/04 i 9/16) Županijska Skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici održanoj 8. ožujka 2023. godine donijela je

ODLUKU
o dodjeli nagrade Požeško-slavonske županije
za životno djelo

I.

Nagrada Požeško-slavonske županije za životno djelo u 2023. godini dodjeljuje se

- **prof. dr. sc. Krunoslavu Matešiću**, - glavnom uredniku Naklade „Slap“

II.

Nagrada za životno djelo sastoji se od zlatnog županijskog grba (plakete) i diplome.

III.

Nagrada će se dodijeliti na svečanoj sjednici Županijske Skupštine povodom Dana Požeško-slavonske županije.

Ova Odluka objavit će se u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

KLASA: 024-03/23-04/1

URBROJ: 2177-06-01/5-23-24

Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK

Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13, 2/18 i 2/21) i Odluke o županijskim nagradama („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 6/02, 4/04 i 9/16) Županijska Skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici održanoj 8. ožujka 2023. godine donijela je

ODLUKU o dodjeli godišnje nagrade Požeško-slavonske županije

I.

Godišnja nagrada Požeško-slavonske županije u 2023. godini dodjeljuje se:

- **Centru za pružanje usluga u zajednici Lipik** iz Lipika
- **Hrvatskom kulturno-umjetničkom društvu „Vijenac“**, iz Požege
- **Dočasničkoj školi „Damir Tomljanović Gavran“**, vojarna Požega
- **Nogometnom klubu Jakšić** iz Jakšića
- **Vladimiru Štibriću**, turističkom vodiču, piscu i putopiscu za televiziju iz Ratkovice

II.

Godišnja nagrada se sastoji od zlatnog banovca (plakete) i diplome.

III.

Nagrada će se dodijeliti na svečanoj sjednici Županijske Skupštine povodom Dana Požeško-slavonske županije.

Ova Odluka objavit će se u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

KLASA: 024-03/23-04/1
URBROJ: 2177-06-01/5-23-25
Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK
Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 1/13, 2/18 i 2/21) i članka 28. Kodeksa ponašanja vijećnika Županijske skupštine Požeško-slavonske županije, Županijska skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici održanoj 8. ožujka 2023. godine, donijela je

ODLUKU

o osnivanju i imenovanju Etičkog odbora Županijske skupštine Požeško-slavonske županije

I.

Ovom Odlukom imenuje se Etički odbor Županijske skupštine Požeško-slavonske županije. Predsjednik Etičkoga odbora ne može biti nositelj političke dužnosti niti član političke stranke, odnosno kandidat nezavisne liste zastupljene u Županijskoj skupštini.

Članovi Etičkoga odbora imenuju se iz reda vijećnika Županijske skupštine Požeško-slavonske županije, jedan član iz redova vladajuće većine i jedan iz oporbe.

II.

U Etički odbor Županijske skupštine Požeško-slavonske županije imenuju se:

- 1. Matija Kulhavi, predsjednik**
- 2. Marijana Matijević Pejić, član**
- 3. Vladimir Milković, član.**

III.

Djelokrug i način rada Etičkog odbora određen je Kodeksom ponašanja vijećnika Županijske skupštine Požeško-slavonske županije.

IV.

Mandat predsjednika i članova Etičkog odbora Županijske skupštine Požeško-slavonske županije traje do isteka mandata vijećnika Županijske skupštine Požeško-slavonske županije.

V.

Članovi Etičkog odbora koji nisu članovi Županijske skupštine (vanjski članovi) ostvaruju pravo na naknadu i druga primanja sukladno odluci kojim se uređuju naknade članovima radnih tijela Županijske skupštine.

VI.

Ova odluka stupa na snagu osmog (8.) dana od dana objave u Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

KLASA: 024-03/23-04/1
URBROJ: 2177-06-01/5-23-26
Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK

Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 1/13, 2/18 i 2/21) i članka 28. Kodeksa ponašanja vijećnika Županijske skupštine Požeško-slavonske županije, Županijska skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici održanoj 8. ožujka 2023., donijela je

ODLUKU

o osnivanju i imenovanju Vijeća časti Županijske skupštine Požeško-slavonske županije

I.

Ovom Odlukom osniva se i imenuje Vijeće časti Županijske skupštine Požeško-slavonske županije.

Vijeće časti čine predsjednik i četiri člana. Predsjednik i članovi Vijeća časti imenuju se iz reda osoba nedvojnog javnog ugleda u lokalnoj zajednici. Predsjednik i članovi Vijeća časti ne mogu biti nositelji političke dužnosti niti članovi političke stranke, odnosno kandidati nezavisne liste zastupljene u Županijskoj skupštini.

II.

U Vijeće časti Županijske skupštine Požeško-slavonske županije imenuju se:

- 1. Josip Mesić, predsjednik**
- 2. Zrna Garača, član**
- 3. Kristina Rupert, član**
- 4. Tomislav Galić, član**
- 5. Nikolina Fiuri, član.**

III.

Djelokrug i način rada Vijeća časti određen je Kodeksom ponašanja vijećnika Županijske skupštine Požeško-slavonske županije.

IV.

Mandat predsjednika i članova Vijeća časti Županijske skupštine Požeško-slavonske županije traje do isteka mandata vijećnika Županijske skupštine Požeško-slavonske županije.

V.

Predsjednik i članovi Vijeća časti ostvaruju pravo na naknadu i druga primanja sukladno odluci kojim se uređuju naknade članovima radnih tijela Županijske skupštine.

VI.

Ova odluka stupa na snagu osmog (8.) dana od dana objave u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

KLASA: 024-03/23-04/1

URBROJ: 2177-06-01/5-23-27

Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK

Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju čl. 37. stavka 3. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN broj: 69/99., 151/03., 157/03.-ispravak, 100/04., 87/09., 88/10., 61/11., 25/12., 136/12., 157/13., 152/14., 98/15.- Uredba, 44/17., 90/18., 32/20., 62/20., 114/21. i 114/22.), čl. 35. stavka 1. točke 6. i čl. 48. stavka 2. i 3. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN broj: 33/01., 60/01.- vjerodostojno tumačenje, 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13.-pročišćeni tekst, 137/15. – ispravak, 123/17., 98/19. i 144/20.), čl. 2. i 4. Odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 03/2016.) i čl. 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 01/13. i 02/18., 02/21.), Županijska skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici održanoj 08. ožujka 2023. godine, d o n o s i

ODLUKU

o odricanju od prava prvokupa za nekretnine upisane u katastarsku općinu Lipik

I.

Požeško-slavonska županija kao ovlaštenik prava prvokupa odriče se prava prvokupa nekretnina koje imaju svojstvo kulturnog dobra, označenih kao:

- k.č.broj 1177/3, bazeni, dvorište, površine 314 m² (zk.ul.br.1474 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1178/3, bazeni, gospod. zgr., dvorište, površine 472 m² (zk.ul.br.1474 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1180/3, bazeni, dvorište, površine 302 m² (zk.ul.br.1474 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1158, vrtlarija, livada, površine 5653 m² (zk.ul.br.1590k.o. Lipik)
- k.č.broj 1159/1, park, 2 gosp. zgr., dvorište, stambena zgrada, park, površine 1022 m² (zk.ul.br.1591 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1160/2, bazeni, parkiralište, površine 4049 m² (zk.ul.br.1593 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1160/3, kursalon, kavana, dvorište, površine 3629 m² (zk.ul.br.1594 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1160/5, wandelbahn, dvorište, poslovna zgrada, zab. trg. centar, površine 3260 m² (zk.ul.br.1596 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1161/1, bazeni- rekreacioni, bazen, površine 1184 m² (zk.ul.br.1597 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1162/1, bazeni, dvorište, zelena povr., zgrada, površine 2881 m² (zk.ul.br.1598 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1162/3, bazeni- olimpijski, bazen, površine 1067 m² (zk.ul.br.1599 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1162/4, bazeni- porta, zelena povr., zgrada, zelena povr., površine 4020 m² (zk.ul.br.1600 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1162/5, bazeni-filter stanic, zelena povr., zgrada, površine 1190 m² (zk.ul.br.1600 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1162/6, bazeni, livada, površine 2619 m² (zk.ul.br.1600 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1162/7, bazeni-asvaltna staz., put, površine 700 m² (zk.ul.br.1600 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1162/8, bazeni, pašnjak, površine 42 m² (zk.ul.br.1601 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1164/1, bazeni-ping pong, igralište, livada, površine 2445 m² (zk.ul.br.1602 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1164/2, bazeni, pašnjak, površine 801 m² (zk.ul.br.1603 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1165/2, bazeni, oranica, pašnjak, površine 1646 m² (zk.ul.br.1603 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1165/1, bazeni, livada, površine 4509 m² (zk.ul.br.1604 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1166, kod kuće, voćnjak, zgrada, dvorište, površine 910 m² (zk.ul.br.1605 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1167, kod kuće, voćnjak, površine 857 m² (zk.ul.br.1605 k.o. Lipik)

- k.č.broj 1168, kod kuće, oranica, površine 2195 m² (zk.ul.br.1605 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1169/1, šporinac, oranica, površine 428 m² (zk.ul.br.1606 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1169/2, šporinac, oranica, površine 518 m² (zk.ul.br.1606 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1169/3, šporinac, oranica, površine 1039 m² (zk.ul.br.1606 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1185, kod kuće, oranica, površine 671 m² (zk.ul.br.1608 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1189/2, kod kuće, oranica, površine 1643 m² (zk.ul.br.1608 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1191/2, kod kuće, oranica, površine 1479 m² (zk.ul.br.1608 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1193/2, kod kuće, oranica, površine 1520 m² (zk.ul.br.1608 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1195/2, kod kuće, oranica, površine 1352m² (zk.ul.br.1608 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1171/2, kod kuće, oranica, površine 897 m² (zk.ul.br.1609 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1161/2, bazeni- dječji, zelena povr., bazen, površine 2091 m² (zk.ul.br.1610 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1161/3, bazeni, oranica, površine 1618 m² (zk.ul.br.1611 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1163, šporinac, oranica, površine 1256 m² (zk.ul.br.1625 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1160/4, hotel park, dvorište, hotel, hotel, park, površine 7046 m² (zk.ul.br.2101 k.o. Lipik)
- k.č.broj 1160/7, park, park, površine 25059 m² (zk.ul.br.2103 k.o. Lipik)

po cijeni od ukupno 1.804.692,46 eura (slovima: milijunosamstočetiritsućešestodevedesetdva eura i četrdesetšest centi) u vlasništvu ITEMA d.o.o., OIB: 99618034173, Zagreb, Ulica Ivana Trnskog 17.

II.

U slučaju sklapanja pravnog posla kupoprodaje s trećim osobama, vlasnik predmetnih nekretnina obvezuje se Požeško-slavonskoj županiji dostaviti ugovor o kupoprodaji kao dokaz da ponuđeno kulturno dobro nije prodano po povoljnijoj cijeni niti pod povoljnijim uvjetima od ponuđenih.

III.

Ova odluka bit će objavljena u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

KLASA: 024-03/23-04/1
URBROJ: 2177-06-01/5-23-28
Požega, 08. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK
Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju članka 230. st. 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 100/18, 147/20, 119/22, 156/22), članka 4. stavka 1. i članka 5. stavka 1. podstavka a) Pravilnika o načinu pregleda umrlih te utvrđivanja vremena i uzroka smrti („Narodne novine“ br. 46/11, 6/13, 63/14), te članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13, 2/18, 2/21), Županijska skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici održanoj 08. ožujka 2023. godine,
d o n o s i

RJEŠENJE

o izmjeni i dopuni Rješenja o imenovanju mrtvozornika za područje Požeško-slavonske županije

I.

Utvrđuje se da su Rješenjem o imenovanju mrtvozornika za područje Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 11/21, 4/22) imenovani mrtvozornici – doktori medicine i drugi osposobljeni zdravstveni radnici koji obavljaju pregled umrlih osoba izvan zdravstvene ustanove (dalje: mrtvozornici) radi utvrđivanja nastupa, vremena i uzroka smrti, te su određeni područje djelovanja imenovanih mrtvozornika i nadzor nad njihovim radom.

II.

Ovim Rješenjem razrješuje se dužnosti mrtvozornika:

1. Na području Grada Požege

prigradska naselja: Vidovci i Dervišaga, Čosine Laze, Vasine Laze, Laze Prnjavor, Komušina:

- Antun Tonko Jakobović, dr. med.

2. Na području Grada Pakraca

- Goranka Radmilović, dr. med.
- Aleksandar Beluškov, dr. med.

3. Na području Grada Lipika

- Goranka Radmilović, dr. med.

III.

Imenuje se za mrtvozornika:

1. Na području Grada Požege

prigradska naselja: Vidovci i Dervišaga, Čosine Laze, Vasine Laze, Laze Prnjavor, Komušina:

- Danijel Rušitović, med. sestra/tehničar.

IV.

Sukladno članku 6. Pravilnika o načinu pregleda umrlih te utvrđivanja vremena i uzroka smrti (Narodne novine br. 46/11., 06/13., 63/14) za imenovanje mrtvozornika – zdravstvenog radnika koji nije doktor medicine iz točke III. ovog Rješenja zatražit će se suglasnost Ministarstva zdravstva.

V.

Prava i obveze imenovanog mrtvozornika, utvrđeni su Rješenjem o imenovanju mrtvozornika na području Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 11/21).

Pravo na naknadu za obavljanje pregleda umrle osobe te za putne troškove utvrđeni su važećom Odlukom o naknadi mrtvozornicima za obavljene preglede osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove na području Požeško-slavonske županije.

VI.

Ovo Rješenja stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

**POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 024-03/23-04/1

URBROJ: 2177-06-01/5-23-18

Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK

Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju članka 98. st. 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14., 7/17, 68/18., 98/19., 64/20. i 151/22.) i članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13., 2/18. i 2/21.), Županijska skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici održanoj 08. ožujka 2023. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK
o davanju prethodne suglasnosti na prijedlog
Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Tehničke škole, Požega

I.

Daje se prethodna suglasnost na prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Tehničke škole, Požega KLASA: 602-01/22-05/27, URBROJ: 2177-12-01/1-22-2 od 16. prosinca 2022. godine.

II.

Ovaj zaključak stupa na snagu prvog dana od dana objave u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

KLASA: 024-03/23-04/1
URBROJ: 2177-06-01/5-23-11
Požega, 08. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK
Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju članka 98. st. 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14., 7/17, 68/18., 98/19., 64/20. i 151/22.) i članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13, 2/18 i 2/21), Županijska skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici održanoj 08. ožujka 2023. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK
o davanju prethodne suglasnosti na prijedlog
Odluke o izmjenama i dopunama Statuta
Poljoprivredno-prehrambene škole Požega

I.

Daje se prethodna suglasnost na prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Poljoprivredno-prehrambene škole, Požega KLASA: 007-01/02-22-01/53, URBROJ: 2177-12-01-22-1 od 12. prosinca 2022.godine.

II.

Ovaj zaključak stupa na snagu prvog dana od dana objave u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

KLASA: 024-03/23-04/1
URBROJ: 2177-06-01/5-23-12
Požega, 08. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK
Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju članka 98. st. 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/1, 98/19, 64/20 i 151/22) i članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13, 2/18 i 2/21), Županijska skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici održanoj 08. ožujka 2023. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK
o davanju prethodne suglasnosti na prijedlog
Odluke o izmjenama i dopunama
Statuta Đačkog doma, Požega

I.

Daje se prethodna suglasnost na prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Đačkog doma, Požega KLASA: 003-05/23-01/02, URBROJ: 2177-53-01-23-01 od 30. siječnja 2023.godine.

II.

Ovaj zaključak stupa na snagu prvog dana od dana objave u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

KLASA: 024-03/23-04/1
URBROJ: 2177-06-01/5-23-13
Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK
Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju članka 98. st. 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20 i 151/22) i članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13, 2/18 i 2/21), Županijska skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici održanoj 08. ožujka 2023. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK
o davanju prethodne suglasnosti na prijedlog
Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Obrtničke škole, Požega

I.

Daje se prethodna suglasnost na prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Obrtničke škole, Požega KLASA: 011-04/22-01/02, URBROJ: 2177-20-22-01-01 od 14. prosinca 2022. godine.

II.

Ovaj zaključak stupa na snagu prvog dana od dana objave u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

KLASA: 024-03/23-04/1
URBROJ: 2177-06-01/5-23-14
Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK
Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

Na temelju članka 211. stavka 2. Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“ br. 18/22, 46/22, 119/22) i članka 16. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13, 2/18, 2/21) Županijska skupština Požeško-slavonske županije na 11. sjednici, održanoj 8. ožujka 2023. godine, donosi

ZAKLJUČAK

1. Daje se prethodna suglasnost na Statut Doma za starije i nemoćne osobe Požega, koji je Upravno vijeće Doma donijelo, na sjednici održanoj dana 07. veljače 2023. godine (Odluka broj: 33-12-08-23).
2. Ovaj Zaključak objavit će se u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

KLASA: 024-03/23-04/1
URBROJ: 2177-06-01/5-23-22
Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK

_____
Vinko Kasana, bacc. ing. agr.

Temeljem članka 17. stavak 1. podstavak 1. Zakona o sustavu civilne zaštite (Narodne novine broj 82/15.), te članka 16. Statuta Požeško – slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ broj 1/13, 2/18 i 2/21), a u skladu s Procjenom ugroženosti stanovništva i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća, Županijska Skupština Požeško – slavonske županije na 11. sjednici održanoj 08. ožujka 2023. godine, donijela je

**PLAN RAZVOJA SUSTAVA CIVILNE
ZAŠTITE NA PODRUČJU
POŽEŠKO SLAVONSKE ŽUPANIJE ZA 2023. GODINU**

UVOD

Zakonom o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ broj 82/15, 118/18 i 31/20.) određeno je da sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih sustava civilne zaštite. Zakonom se određuje i način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa te zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na teritoriju Republike Hrvatske od posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa, otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Također je definirano da predstavničko tijelo na prijedlog izvršnog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u postupku donošenja proračuna razmatra i usvaja godišnju analizu stanja i godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje.

Na temelju Analize o stanju sustava civilne zaštite na području Požeško – slavonske županije, a sukladno razmjeru opasnosti, prijetnji i posljedicama većih nesreća i katastrofa, utvrđenih Procjenom ugroženosti ljudi, okoliša, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša (u daljnjem tekstu Procjena ugroženosti), donosi se Plan razvoja sustava civilne zaštite na području Požeško – slavonske županije za 2023. godinu. (u daljnjem tekstu: Plan). Cilj Plana je zaštita i spašavanja ljudi, materijalnih dobara te okoliša kao i ravnomjernog razvoja svih nositelja sustava civilne zaštite (vatrogasnih postrojbi i stožera civilne zaštite, udruga građana od značaja za zaštitu i spašavanje). Da bi ovaj Plan razvoja bio ostvariv, cijeli proces razvoja povezan je sa mogućnostima financijskih sredstava Proračuna Požeško – slavonske županije koja će se odvojiti za subjekte u sustavu civilne zaštite.

Plan razvoja sustava civilne zaštite odnosi se na sljedeće:

1. CIVILNA ZAŠTITA

Civilna zaštita u Požeško-slavonskoj županiji organizirana je kroz županijske specijalističke postrojbe civilne zaštite i postrojbe civilne zaštite opće namjene po gradovima i općinama. Županijske specijalističke postrojbe civilne zaštite lake kategorije koje se sastoje od :

- jedne upravljačke skupine,
- dvije operativne skupine i,
- jedne logističke skupine

Njihovu popunu vojnim obveznicima vrši Županija Požeško-slavonska sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite. Sve navedene postrojbe civilne zaštite uvijek su potpuno popunjene obveznicima i neprekidno se vodi briga o njihovom pomlađivanju, a za njih su ispisani i pripremljeni mobilizacijski pozivi za slučaj da se moraju žurno mobilizirati.

Županijska specijalistička vatrogasna postrojba djelomično je opremljena samo odorom jer su neki njeni obveznici ranijih godina sudjelovali u akcijama gašenja požara u priobalju. Taj dio obveznika prošao je osnovno i dopunsko osposobljavanje te vježbe. Ostale specijalističke postrojbe nemaju nikakvu osobnu ni skupnu opremu te se ne obavlja osposobljavanje pripadnika ovih postrojbi jer Požeško-slavonske županija nije do sada izdvajala sredstva za te namjene.

Svi gradovi i općine na području Požeško-slavonske županije izdvojili su do sada određena sredstva, u skladu sa svojim mogućnostima, za opremanje svojih postrojbi civilne zaštite opće namjene i to uglavnom za najosnovnije dijelove odore dok za ostale namjene uglavnom nije izdvojeno ništa sredstava.

Ostale službe i pravne osobe koje se bave zaštitom i spašavanjem u svojoj djelatnosti:

- Dom zdravlja PSŽ sa svojim Zavodom za Hitnu medicinu Požeško-slavonske županije koja se koristi prema ukazanoj potrebi i koja je do sada primjereno i dobro obavljala svoju funkciju.
- Centar za socijalnu skrb u Požegi i Pakracu koji također zadovoljavajuće obavljaju svoju funkciju.
- Komunalna poduzeća koja na područjima svog rada i djelovanja zadovoljavajuće obavljaju svoju djelatnost.
- Vatrogasna zajednica Požeško-slavonske županije, područna Vatrogasna zajednica Požeštine i područna VZ-e Pakrac-Lipik, VZ-e Grada Požega te 56 dobrovoljnih i 2 profesionalne vatrogasne postrojbe,
- Zdravstvene ustanove (Opće županijske bolnice u Požegi i Pakracu,
- Policijska uprava Požeško-slavonske županije,
- Hrvatske vode (VGI za mali sliv Orljava–Londža i VGI za mali sliv Ilova-Pakra),
- Veterinarske službe u Požegi i Pakracu s područnim ambulantomama,
- Hrvatske ceste, Županijska uprava za ceste,
- Hrvatska elektroprivreda, distribucijsko područje Požega i Elektra Križ,
- Hrvatske šume, Uprava šuma Požega s područnim šumarijama,
- Hrvatski crveni križ u Požeško-slavonskoj županiji i gradska društva u Požegi i Pakracu,

Od udruga interesantnih za zaštitu i spašavanja na području Požeško-slavonske zaštite imamo:

- Hrvatska gorska služba spašavanja Stanica Požega koja je dobro organizirana i koja je već više puta učestvovala u akcijama zaštite i spašavanja na području i šire.
- Zajednica tehničke kulture Požeško-slavonske županije sa svojim udrugama: radio klubovima, aeroklubovima i drugima koji se mogu koristiti za aktivnosti zaštite i spašavanja.
- Ronilački klub Požega
- Izviđački odred „Pakra“,
- ostale udruge kao što su lovačka, planinarska i druga društva koja mogu biti angažirana u pojedinim aktivnostima zaštite i spašavanja.

STOŽER CIVILNE ZAŠTITE

a) Stožer civilne zaštite

Stožer civilne zaštite Županije je stručna potpora Županu Požeško- slavonske županije kod rukovođenja i zapovijedanja operativnim snagama u slučaju veće nesreće ili katastrofe. Stožer je stručno, operativno i koordinativno tijelo koje treba pripremiti kvalitetne i utemeljene prijedloge koji će Županici omogućiti donošenje prave i pravovremene odluke za djelovanje u složenim i vrlo zahtjevnim uvjetima velike nesreće ili katastrofe.

Da bi Stožer uspješno obavljao svoje zadaće u sustavu zaštite i spašavanja potrebna je kontinuirana edukacija i osposobljavanje članova Stožera u suradnji sa Područnim uredom civilne zaštite Požega (PUCZ). Edukacija za članove Stožera civilne zaštite Županije koje je imenovala Županijska skupština sa slijedećim temama:

- sustav civilne zaštite, te obveze i zadaće lokalne zajednice odgovornih osoba u zaštiti i spašavanju,
- stožerno upravljanje u kriznim događajima
- odnosi s javnošću, medijima
- psihološki aspekti ponašanja u kriznim situacijama

Nositelj: Načelnik Stožera ZiS

b) Postrojbe civilne zaštite

Zapovjednici postrojbi (timova, skupina i ekipa) CZ imaju pred sobom vrlo odgovornu zadaću zapovijedanja snagama CZ i suradnju sa ostalim operativnim snagama. Zapovijedanje je uz upravljanje ključ u izvršenju zadaće, a treba imati na umu da su postrojbe CZ zapravo pričuvna snaga čije pripadnike treba najprije pozvati u postrojbu, mobilizirati, opremiti i tek nakon toga pravilno angažirati na zadaćama za koje su osposobljeni.

Putem teklića Požeško- slavonske županije vrši se mobilizacija CZ, a zapovjednici postrojbi CZ su neposredni izvršitelji funkcije zapovijedanja, od prijema pripadnika CZ na mobilizacijskom zborištu do njihovog angažiranja i kasnije demobilizacije.

U 2023. godini planirana je jednodnevna edukacija postrojbi CZ specijalističke namjene. Županija Požeško-slavonska održat će u mjesecu svibnju edukaciju postrojbi CZ specijalističke namjene, sukladno „Programu osposobljavanja postrojbi CZ“. Programom su obuhvaćene dvije cjeline: „Civilna zaštita u sustavu zaštite i spašavanja“ i „Taktika i postupci postrojbi civilne zaštite u mjerama zaštite i spašavanja“.

Kontinuirana zadaća u sustavu civilne zaštite je opremanje operativnih snaga - Stožera civilne zaštite, postrojbi civilne zaštite (prije svega specijalističkih postrojbi), te drugih pravnih osoba i specijaliziranih udruga građana za postupanje u aktivnostima zaštite i spašavanja, osobnom opremom (rukavice, kombinezon, kaciga i slično), u skladu sa donesenom Procjenom ugroženosti.

c) Udruge građana od značaja za sustav civilne zaštite

Temeljem Procjene ugroženosti, određene su udruge građana koje su od posebnog značaja za sustav civilne zaštite. Udruge građana na području Požeško- slavonske županije

u okviru utvrđenih djelatnosti mogu značajno doprinijeti ukupnim aktivnostima u provođenju mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara su:

- Hrvatska gorska služba spašavanja – stanica Požega
- Crveni križ
- Ronilački klub Požega
- Radio amaterski klub Vallis Aurea
- Radio amaterski klub Pakrac
- Radio amaterski klub Lipik
- Izviđački odred „Pakra“
- CB radio klub „Sokol“
- Dobrovoljna vatrogasna društva

2. VATROGASTVO

Vatrogasna zajednica Požeško-slavonske županije sukladno Zakonu o vatrogastvu („Narodne novine“ 125/19) djeluje kao krovna vatrogasna organizacija u županiji, sa sjedištem u Matije Gupca 6 u Požegi.

U području zaštite i spašavanja vatrogastvo zauzima izuzetno važan segment, a u 2022. godini na tom području iz djelokruga njihovog rada planiran je veliki broj aktivnosti preventivnog, informativno-promidžbenog i operativnog karaktera.

Temeljem obveza koje proizlaze iz novog Zakona o vatrogastvu i drugih pozitivnih propisa koji determiniraju vatrogasnu djelatnost, vatrogasna organizacija Požeško-slavonske županije provodit će u 2023. godini slijedeće aktivnosti:

- aktivna provedba vatrogasnih intervencija na gašenju požara, spašavanju ljudi i imovine, tehničkim intervencija, akcidentima i drugih civilizacijskih ugroza (poplave, suše, potresi, odroni, klizišta i dr.) i akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara;
- aktivno sudjelovanje u pripremama VZ-e i DVD-a za predstojeća vatrogasna natjecanja gradova i općina te državnog vatrogasnog natjecanja u kategoriji mladeži od 12-16 godina, a u okviru priprema za nastupajuću požarnu ljetnu sezonu, ukoliko isto dozvole epidemiološke mjere,
- aktivno sudjelovanje u pripremi odjeljenja mladeži DVD-a za nastup na 24. susretu i međunarodnom natjecanju vatrogasne mladeži Republike Slovenije i Republike Hrvatske.
- aktivno sudjelovanje u provedbi revizije Plana zaštite od požara Požeško-slavonske županije koji se sukladno Zakonu o zaštiti od požara ažurira svake godine, a Procjena ugroženosti od požara svake 5 godine,
- daljnja suradnja sa Vladom pokrajine Tirol (Austrija) glede donacija nedostajućih i potrebitih vatrogasnih vozila i druge vatrogasne opreme sukladno pozitivnim propisima i Planovima zaštite od požara općina i gradova za pojedina središnja i dr. DVD-a gradova i općina, te druge vatrogasne opreme (vatrogasne pumpe, pumpe za pretakanje opasnih tvari, tehnički alati za prometne nezgode, elektro agregati i dr.),
- konstantno razvijanje informacijskog sustava „Vatronet“ glede ažuriranja podataka o DVD i JVP, članstvu, opremljenosti postrojbi i drugih informatičkih potreba članica te povezivanje cjelokupnog sustava s informacijskim sustavom Hrvatske vatrogasne zajednice,
- seminar za sve operatere i zapovjednike u „Vatronetu“ i UVI („Upravljanje vatrogasnim intervencijama“) za oko 60 osoba iz VZ-e, JVP i DVD-a u županiji u korištenju sustava u 2023. godini,

- financiranje sustava uzbunjivanja vatrogasaca u RH kao centralnog sustava za uzbunjivanje vatrogasaca u Republici Hrvatskoj. Uzbunjivanje se vrši putem glasovnih poziva i/ili SMS porukama sa povratnim informacijama u realnom vremenu o broju odazvanih vatrogasaca. Sustav za uzbunjivanje sastavni je dio sustava za Upravljanje vatrogasnim intervencijama (UVI),
- financiranje jedinstvenog sustava uključivanja elektromotornih sirena iz Centra 112 za sva DVD-a na području županije koja posjeduju iste sirene (54 sirene), a još uvijek jedan dio nije uvezan u navedeni jedinstveni sustav uzbunjivanja iz Centra 112. Uvezivanje u jedinstveni sustav bi trebale financirati gradovi i općine gdje još imamo sirene koje nisu uvezane u navedeni sustav,
- organizacija javnih taktičkih i združenih vježbi JVP i DVD-a iz više gradova i općina te seminara, stručnih radionica, savjetovanja i radnih sastanaka s pripadnicima zapovjednog kadra u vatrogastvu u cilju provjere spremnosti ljudstva i tehnike za predstojeću ljetnu požarnu sezonu i provedbu žetve,
- osposobljavanje vatrogasnih kadrova za stjecanje zvanja, klasa i specijalnosti u vatrogastvu za stjecanje novih vještina i znanja,
- ostale zadaće s ciljem povećanja operativne sposobnosti svih profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi na području Požeško-slavonske županije.
- poticanje daljnjeg razvoja Županijskog Centra 112 u organizacijskom i tehničkom smislu, a glede njegovog istodobnog djelovanja kao Županijskog vatrogasnog operativnog centra (ŽVOC), a temeljem odluke župana Požeško-slavonske županije i pisane suglasnosti pomoćnika ministra unutarnjih poslova i ravnatelja Ravnateljstva CZ RH koncem 2020. godine. Na ovaj način bila bi postignuta značajna racionalizacija sredstava i učinkovitost djelovanja i koordinacija žurnih službi s jednog mjesta,
- pripreme i uređenje prostora naše VZŽ-e za odlazak i korištenje Kampa vatrogasne mladeži Hrvatske vatrogasne zajednice u Fažani u tijeku ljeta. Sve ovo u cilju osposobljavanja vatrogasne mladeži (vatrogasne vještine, prva pomoć, ovisnost o drogi, kulturni i zabavni život, ekologija, škola plivanja i dr.) i nagrađivanja iste za svoj rad u vatrogastvu. Na ovaj način dolazimo do pomlađivanja i omasovljenja vatrogasne organizacije te očuvanje njene opstojnosti i daljnjeg kontinuiranog rada dobrovoljnog vatrogastva,
- provedba zadaća Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2023. godini i Plana intervencija kod velikih požara na otvorenom prostoru u 2023. godini. Važna zadaća je i priprema vatrogasnih postrojbi (operativnih vatrogasaca, vozila i opreme) za redovitu plansku ili izvanrednu dislokaciju na priobalje ili na bilo koje područje RH sukladno potrebama i solidarnoj pomoći u saniranju eventualnih većih civilizacijskih ugroza, a po zapovjedi glavnog vatrogasnog zapovjednika RH,
- provođenje preventivnih mjera zaštite od požara, posebno tijekom proljetnog spaljivanja biljnog otpada te za vrijeme provedbe žetvenih radova i ljetnih mjeseci pri povećanoj opasnosti nastanka požara, organizacijom aktivnog i pasivnih dežurstava u DVD-ima, te edukacijom stanovništva o opasnostima od požara,
- razvijanje ukupnog vatrogastva na području županije za učinkovitije intervencije u slučaju većih nesreća ili katastrofa, s posebnim naglaskom na intervencije s opasnim tvarima, ostale akcidente te prometne nezgode i dr.,
- stalna stručna suradnja VZ-e Požeško-slavonske županije u ostvarivanju zajedničkih zadaća s udruženim vatrogasnim zajednicama na području cijele Županije i preko istih i ustrojenih vatrogasnih (požarnih) centara gradova i općina kao pomoćnih strukovnih tijela sa svim vatrogasnim postrojbama u županiji. Posebno je ovo odnosi na suradnju s Javnom vatrogasnom postrojbom Grada Požega i Javnom vatrogasnom postrojbom Požeško-slavonske županije te svim središnjim DVD-ima gradova Pakrac, Lipik, Požega, Pleternica i Kutjevo te općina Brestovac, Velika, Kaptol, Čaglin i Jakšić,

Službom CZ Požega i Hrvatskom vatrogasnom zajednicom kao Središnjim državnim uredom za vatrogastvo, a sve u cilju poboljšanja operativne sposobnosti i učinkovitijeg djelovanja vatrogasnih postrojbi,

- dodatno stručno osposobljavanje 15-tak pripadnika interventne vatrogasne postrojbe Vatrogasne zajednice Požeško-slavonske županije za najsloženije zadaće te prijevoz i desantiranje - spuštanje debelim užetom iz helikoptera u najugroženija područja kao i 80 pripadnika županijske vatrogasne postrojbe za intervencije na bilo kojem djelu RH koji su osposobljeni za prijevoz helikopterom,
- sufinanciranje nabave vatrogasne opreme i vozila te sukladno sve većim civilizacijskim ugrozama (poplave, suše i dr.), nabava vozila za šumske požare kao i obuke operativnih vatrogasaca za radove na vodi nakon nabave čamca od HVZ-e stacioniranog u DVD Pleternica . Potrebno je i sufinanciranje nabave opreme potrebite u saniranju eventualnih poplava za potrebe JVP i središnjih (stožernih) DVD-a,
- iz sredstava naknade za OKFŠ-a (opće korisnih funkcija šuma) Ministarstva poljoprivrede i Hrvatskih šuma u 2023. godini planira se daljnja nabavka vatrogasnih vozila
- za sada posjedujemo za spašavanje u poplavama četiri (4) čamca za spašavanje ljudi, stoke i materijalnih dobara, od čega dva (2) čamca posjeduju DVD Pleternica (gumeni čamac sa tvrdim dnom i veći metalni čamac s motorom), JVP Grada Požega (metalni čamac s motorom) i GSS stanica Požega (metalni čamac s motorom),
- Nastavak ulaganja u vježbalište JVP Grada Požega za osposobljavanje svih operativnih vatrogasaca iz županije za spašavanje u zatvorenim stambenim objektima,
- tijekom obilježavanja manifestacije „Svibanj – mjesec zaštite od požara“ organizirat će se pojačane aktivnosti i organizacija pregleda vozila i opreme DVD-ova na području županije, održavanje prigodnih predavanja za stanovništvo, posebno za djecu iz vrtića i osnovnih škola, informativno-promidžbene aktivnosti za pučanstvo glede poduzimanja preventivnih mjera zaštite od požara, a organizirat će se posjete djece iz vrtića i škola vatrogasnim domovima posebice u JVP i središnja DVD-a kako bi se upoznala sa radom istih i mogućnostima vozila i opreme,
- u realizaciji svog Programa rada Vatrogasna zajednica Požeško-slavonske županije će surađivati s vatrogasnim subjektima svih razina, posebice sa Središnjim državnim uredom za vatrogastvo (Hrvatskom vatrogasnom zajednicom), Službom civilne zaštite Požega, Gorskom službom spašavanja Požega, Ronilačkim klubom Požega, Policijskom upravom Požeško-slavonskom, Središtem za obuku i doktrinu logistike Požega, Domom zdravlja Požeško-slavonske županije, Hitnom medicinskom službom Požega, Crvenim križem te ostalim gospodarskim subjektima, ustanovama i udrugama koji se zaštitom i spašavanjem bave u sklopu svoje redovne djelatnosti,
- važna aktivnost je i upoznavanje subjekata koji provode vatrogasnu djelatnost na području županije s planovima zaštite i spašavanja općina, gradova i županije te njegova operativna primjena kroz sudjelovanje u javnim vježbama,
- održavanje radnih sastanaka sa predstavnicima svih žurnih službi te odgovornim osobama iz županije, gradova i općina u cilju provedbe Programa aktivnosti Vlade RH za 2023. godinu u ljetnoj požarnoj sezoni i priprema svih čimbenika za učinkovito djelovanje i koordinaciju u svim vrstama civilizacijskih ugroza,
- ostale zadaće s ciljem povećanja operativne sposobnosti svih vatrogasnih postrojbi na području Požeško-slavonske županije, a prioritetno središnjih DVD-ova i JVP,
- izraditi prijedlog Vatrogasnog plana za područje županije (članak 49. stavak 10. Zakona o vatrogastvu),

Za provedbu Programa rada Vatrogasne zajednice Požeško-slavonske županije u proračunu Požeško-slavonske županije za 2023. godinu, osigurana su financijska sredstva u iznosu od 92.906,00 eura za redovno djelovanje i provedbu Zakonom utvrđenih navedenih

aktivnosti temeljem članka 110. i 111. Zakona o vatrogastvu te Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge.

SKLONIŠTA:

Na području Požeško-slavonske županije ima malo skloništa osnovne zaštite (svega 14, od kojih 2 u Gradu Pakracu i 12 u Gradu Požegi) koja još, u manjem broju, nisu potpuno opremljena, a niti se kontinuirano obavljaju tehničke kontrole. Stoga se ukazuje potreba da se nastoji predvidjeti njihova gradnja prilikom nove izgradnje gdje god je to moguće s obzirom na razmjer u troškovima građenja, a sve sukladno Prostornom planu Požeško-slavonske županije i prostornim planovima gradova i općina na području.

Za javna skloništa ne predviđaju se posebne aktivnosti i projekti osim ukoliko to budu zahtijevale neke izvanredne okolnosti.

3. UDRUGE GRAĐANA OD ZNAČAJA ZA CIVILNU ZAŠTITU

Temeljem Procjene ugroženosti, određene su udruge građana koje su od posebnog značaja za sustav civilne zaštite. Udruge građana na području Požeško-slavonske županije koji temeljem članka 26. Zakona o civilnoj zaštiti i u okviru utvrđenih djelatnosti mogu značajno doprinijeti ukupnim aktivnostima u provođenju mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara su:

- Hrvatska gorska služba spašavanja – stanica Požega
- Crveni križ
- Ronilački klub Požega
- Radio amaterski klub Vallis Aurea
- Radio amaterski klub Pakrac
- Radio amaterski klub Lipik
- Izviđački odred „Pakra“
- CB radio klub „Sokol“

4. PRAVNE OSOBE KOJE ĆE PORADI NEKOG INTERESA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA STANOVNIŠTVA, MATERIJALNIH I KULTURNIH DOBARA POŽEŠKO - -SLAVONSKE ŽUPANIJE

Sa pravnim osobama (Opća Županijska bolnica, Zavod za javno zdravstvo, Zavod za hitnu medicinu, Dom zdravlja Požega Županijska uprava za ceste i Specijalna bolnica za medicinu i rehabilitaciju Lipik) koje će poradi nekog interesa zaštite i spašavanja stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara Požeško – slavonske županije dobiti zadaće, potrebno je održati sastanak na kojem će se razmotriti zadaće pravnih osoba u sustavu civilne zaštite.

5. SUSTAV UZBUNJIVANJA GRAĐANA

U organizaciji civilne zaštite u Požeško – slavonskoj županiji, pored ostalih subjekata, telekomunikacijska podrška, odnosno sustav veza u kriznim situacijama, sustav uzbunjivanja pokazao se vrlo bitnim čimbenikom kvalitetnog sustava zaštite i spašavanja, te je stoga potrebno:

- nastaviti rad na unaprjeđenju sustava veza svih sudionika civilne zaštite u skladu s normama u Europi,

- nastaviti rad na unaprjeđenju sustava uzbunjivanja stanovništva u slučaju velikih nesreća i katastrofa.

6. EDUKACIJA STANOVNIŠTVA

Cilj edukacije stanovništva je podizanje ukupne razine svijesti građana kao sudionika ili korisnika sustava zaštite i spašavanja o mogućnosti ugroza i borbe protiv njihovog djelovanja. Katastrofe, posebno neke od njih, kao što su primjerice potres ili veće nesreće sa opasnim tvarima teško su predvidljive. Iako je dio njih ipak moguće predvidjeti (poplava ili suša), sve u pravilu izazivaju teške posljedice po stanovništvo i materijalna dobra. Posljedice nesreće, u pravilu, budu daleko veće kod needuciranog i neosposobljenog stanovništva, upravo zbog nesnalaženja i neznanja.

- Stoga je u narednoj godini edukaciji potrebno posvetiti dužnu pažnju, a posebno kroz:
- edukaciju stalno spremnih snaga (JVP i DVD, HMP, HGSS, operateri koji koriste opasne tvari),
  - edukaciju Stožera civilne zaštite i Zapovjednika postrojbi CZ,
  - edukaciju članova udruga građana koje su od značaja za sustav civilne zaštite,
  - edukaciju građana, posebno najmlađih, putem subjekata koji se bave civilnom zaštitom (JVP, HMP, PUZS, Udruge građana), uključivo sa nastavkom provedbe Nacionalnog programa edukacije,
  - osposobljavanje pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje početnih požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom prema posebnim propisima,
  - informiranja građana putem sredstava javnog informiranja.

Dan Civilne zaštite, Međunarodni dan Crvenog križa, Dan broja 112, Dan planeta zemlje, Dan voda i drugi datumi moraju biti u funkciji edukacije stanovništva, a što znači da ove datume treba iskoristiti za prezentaciju rada i dostignuća sudionika civilne zaštite (preferirati zajedničke aktivnosti).

Nositelji: - Stožer civilne zaštite

- Voditelji i zapovjednici operativnih snaga i udruga građana
- Škole i vrtić

7. FINANCIRANJE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Prema Zakonu o sustavu civilne zaštite izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorno je za osnivanje, razvoj i financiranje, opremanje, osposobljavanje i uvježbavanje operativnih snaga odnosno aktivnosti civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi po principu solidarnosti. U Proračunu Požeško-slavonske županije za 2022. godinu planirane su stavke:

Vatrogastvo	92.906,00 eura
Civilna zaštita	7.900,00 eura
Ukupno:	100.806,00 eura

8. SURADNJA NA PODRUČJU CIVILNE ZAŠTITE

Suradnja svih sudionika zaštite i spašavanja na području Županije je iznimno dobra, ali i nadalje je potrebno aktivno raditi na međusobnoj suradnji i postizanju što boljih

zajedničkih ciljeva. Razmjena iskustva, podataka, znanja i vještina sa odgovarajućim institucijama civilne zaštite potrebno je postići podizanje razine sigurnosti civilnog stanovništva, a temeljem naučenih lekcija sa poplava na gradskom području, te s epidemijom COVID-19.

U okviru Požeško – slavonske županije potrebno je kontinuirano razrađivati i usklađivati mjere aktivnosti sudionika u sastavu civilne zaštite, dogovarati zajedničko djelovanje i pružanje međusobne pomoći u skladu sa pozitivnim propisima. Nastaviti suradnju MUP-om Područnim uredom Požega s ciljem jačanja i usavršavanja operativnih i drugih snaga sustava civilne zaštite na području Požeško – slavonske županije.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

KLASA: 024-03/23-04/1

URBROJ: 2177-06-01/5-23-10

Požega, 8. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK
Vinko Kasana, bacc. ing. agr., v.r.

AKTI ŽUPANA

KLASA: 501-09/23-02/2
URBROJ: 2177-02-23-3
Požega, 31. siječnja 2023.

Na temelju članka 4. st. 1. i članka 5. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Narodne novine" br. 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21) i članka 41. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13, 2/18, 2/21), a u svezi s glavom VI. točkom 1., st. 2. Programa mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za Republiku Hrvatsku ("Narodne novine" br. 128/11, 62/18), Županica dana 31. siječnja 2023. godine donosi

ODLUKU **o provedbi mjera suzbijanja štetnika** **na području Požeško-slavonske županije u 2023. godini**

I.

Usvaja se program mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području Požeško-slavonske županije u 2023. godini – Program mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za Požeško-slavonsku županiju u 2023. godini, čiji je prijedlog sukladno članku 5. st. 2. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Narodne novine" br. 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21) izradio Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije.

II.

Program mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području Požeško-slavonske županije iz točke I. prilog je ove Odluke i čini njen sastavni dio, a isti će biti objavljen u Požeško-slavonskom službenom glasniku, izuzev Obrazaca koji će biti objavljeni, zajedno s ovim Programom na web. stranici Požeško-slavonske županije.

III.

Gradovi i općine na području Požeško-slavonske županije dužni su sukladno članku 5. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Narodne novine" br. 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21), na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije, donijeti godišnji program mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti za područje svoje nadležnosti.

IV.

Gradovi i općine na području Požeško-slavonske županije dužni su donijeti Odluku o provedbi mjera suzbijanja štetnika kao mogućih prijenosnika zaraznih bolesti za područje svoje nadležnosti, sukladno glavi VI. točki 1. st.1. Programa mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za Republiku Hrvatsku ("Narodne novine" br. 128/11, 62/18), te uz Požeško-slavonsku županiju, omogućiti provođenje obveznih mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao posebnih mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti sukladno važećim zakonskim odredbama, odnosno glavi II.,VI. i VIII. stavcima 4., 5., 6. i 7. navedenog Programa.

V.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Požeško-slavonskom službenom glasniku".

ŽUPANICA
Antonija Jozić, mag. oec., v.r.

Na temelju članka 6. Odluke o osnivanju javne ustanove Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije ("Požeško-slavonski službeni glasnik", br. 3/08, 3/10 i 2/14), članka 18. Statuta javne ustanove Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije ("Požeško-slavonski službeni glasnik", br. 6/14) i članka 41. Statuta Požeško-slavonske županije ("Požeško-slavonski službeni glasnik", br. 1/13, 2/18 i 2/21), Županica Požeško-slavonske županije, donosi

ZAKLJUČAK
o prihvaćanju Izvješća o ostvarenju
Programa rada Zavoda za prostorno uređenje
Požeško-slavonske županije u 2022. godini

1. Prihvaća se Izvješće o ostvarenju Programa rada Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije u 2022. godini, kojeg je prihvatilo Upravno vijeće na svojoj 70. sjednici održanoj 28. veljače 2023. godine i donijelo Zaključak, Klasa:007-05/23-01/1, Urbroj:2177-1-3-6-23-3.

2. Ovaj Zaključak objavit će se u "Požeško-slavonskom službenom glasniku".

POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA
ŽUPANICA

KLASA: 081-01/23-01/5
URBROJ: 2177-02-23-2
Požega, 28. veljače 2023. godine

ŽUPANICA
Antonija Jozić, mag.oec., v.r.

Na temelju članka 11.st. 2. podstavak 1. i 2. i članka 81. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 100/18, 147/20, 119/22, 156/22) i članka 41. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13, 2/18, 2/21), Županica Požeško-slavonske županije dana 14. veljače 2023. godine donosi

PROGRAM
javnozdravstvenih mjera u zaštiti zdravlja pučanstva
Požeško-slavonske županije u 2023. godini

I.

U cilju osiguranja primarne zdravstvene zaštite i jedinstvenog provođenja mjera i javnih potreba u zaštiti zdravlja i obavljanja epidemiološke, zdravstveno-statističke, socijalno-medicinske djelatnosti, preventivno-odgojnih mjera zdravstvene zaštite školske djece i studenata, prevencije ovisnosti, kao i mjera zaštite čovjekove okoline na području Požeško-slavonske županije u 2023. godini, a prema odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 100/18, 147/20, 119/22, 156/22) i Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“ br. 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21), provesti će se slijedeće javnozdravstvene mjere:

- Zdravstvene mjere sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti i epidemijskih pojava kao i nadzora nad epidemiološkom situacijom i postupcima dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije od interesa za Županiju,
- Sudjelovanje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih masovnih bolesti uključujući bolesti ovisnosti i mjere zaštite mentalnog zdravlja,
- Zdravstvene mjere zaštite čovjekova okoliša na području županije,
- Preventivno odgojne mjere zdravstvene zaštite u osnovnim i srednjim školama te Veleučilištu,
- Uloga mikrobiološkog laboratorija u zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti,
- Javnozdravstvene i zdravstveno-statističke mjere.

Javnozdravstvene mjere u zaštiti zdravlja pučanstva, Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije, sukladno Mreži javne zdravstvene službe („Narodne novine“ br. 101/12, 31/13, 113/15, 20/18) provest će kroz slijedeće djelatnosti:

- Higijensko-epidemiološku zdravstvenu zaštitu – 2 tima
- Preventivno-odgojne mjere za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata – 4 tima
- Javno zdravstvenu zaštitu – 1 tim
- Zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnika – 1 tim
- Medicinsku mikrobiologiju s parazitologijom – 1 tim
- Zdravstvena ekologija – 1 tim.

1. SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Provodi : Služba za epidemiologiju
Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije

U cilju osiguranja primarne zdravstvene zaštite i jedinstvenog provođenja mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti i epidemijskih pojava kao i nadzora nad epidemiološkom situacijom, Služba za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Požeško – slavonske županije na temelju Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, provodit će aktivnosti:

1. Kontinuirano epidemiološko praćenje

Analiza epidemiološke situacije (prikupljanje podataka i obrada prijave zaraznih bolesti koje izazivaju epidemije u pučanstvu i po zakonu se obavezno prijavljuju) i izrada redovnih mjesečnih i godišnjih izvješća.

Sredstva osigurava: HZZO

2. Predlaganje, a po potrebi i provođenje protuepidemijskih mjera pri pojavi zarazne bolesti ili epidemije zarazne bolesti što uključuje:

- a) Epidemiološki terenski izvid, epidemiološko ispitivanje (anketiranje), prikupljanje uzoraka krvi, stolice i drugih bioloških materijala, te zdravstveni nadzor nad kontaktima i kliconošama,
- b) Obvezna protuepidemijska dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija obavlja se u cilju brzog i učinkovitog zaustavljanja širenja zaraznih bolesti kao sigurnosna i obvezna mjera,
- c) Obrada i analiza prikupljenih podataka,
- d) Obrada i analiza prikupljenih uzoraka,
- e) Organiziranje, provođenje i nadzor nad suzbijanjem epidemije.

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija i HZZO

3. Preventivne epidemiološke aktivnosti

- a) Pregled osoba koje podliježu periodičnim zdravstvenim pregledima (kliconoše),
- b) Planiranje, stručni nadzor i/ili pomoć pri provedbi obaveznog cijepljenja prema Programu propisanom od Ministarstva zdravstva, te evaluacija provedene imunizacije i podnošenje zbirnih izvješća Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo,
- c) Provedbe specifičnih cijepljenja izvan okvira Programa obaveznog cijepljenja pojedinačno ili masovno (cijepljenje protiv B hepatitisa Zakonom propisanih grupa pučanstva, cijepljenje protiv gripe, krpeljinog meningoencefalitisa, trbušnog tifusa i sl.),
- d) Priprema putnika za inozemstvo (pregled, cijepljenje, kemoprofilaksa, naputak o čuvanju zdravlja), te zdravstveni nadzor po povratku (na malariju, koleru i/ili druge bolesti),
- e) Zaštita pučanstva od bjesnoće (anamneza i pregled kod osoba u kontaktu ili ozlijeđenih od bijesnih ili na bjesnoću sumnjivih životinja, cijepljenje, suradnja s nadležnim veterinarskim službama i HZZO-om) i kontinuirano pružanje zdravstvene zaštite putem rada antirabične ambulante.

Sredstva osigurava: HZZO i Korisnici

4. Nadzor, suradnja i pomoć pri sprečavanju i suzbijanju intrahospitalnih infekcija prema posebnom programu

Suradnja i konzilijarna pomoć u Komisijama za kontrolu bolničkih infekcija kako propisuje Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija, a koje obuhvaćaju analizu stanja i prijedlog mjera s obzirom na nalaze patogenih i uvjetno patogenih mikroorganizama, indikatora infekta na osjetljivim bolničkim odjelima, prikupljanje podataka i davanje uputa o ispravnosti i racionalnosti korištenja dezinficijensa i uređaja za sterilizaciju.

Sredstva osigurava: HZZO i Korisnici

5. *Vođenje specifičnih kartoteka – registara*

- a) Kartoteka kliconoša (trbušni tifus) i ostale salmoneloze,
- b) Kartoteka nositelja HbsAg (HbeAg),
- c) Kartoteka nositelja HIV virusa.

Sredstva osigurava: HZZO

6. *Plan i program preventivnih DDD mjera na području Požeško – slavonske županije*

Mjere DDD-a provode zdravstvene i druge pravne osobe koje imaju odobrenje Ministarstva zdravstva temeljem Pravilnika o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i Pravilnika o uvjetima koje moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost DDD kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva. Nadzor nad ovim mjerama vrši Zavod.

a) Trajna edukacija za izvoditelje obvezatnih DDD mjera i osoba u nadzoru te izrada plana i programa preventivnih DDD mjera,

b) Izrada programa provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Požeško – slavonske županije,

c) Izrada baza podataka o ekološkim nišama i infestiranim objektima (monitoring komaraca i infestacija glodavaca). Podaci za ažuriranje baze podataka se dobivaju sustavnim monitoringom i determinacijom vrsta, procjenama infestacije iz anketa koje se popunjavaju na terenu tijekom provedbe mjera, lociranjem žarišta zbog dojava građana i poziva za provedbu mjera, sustavnim prikupljanjem i analizom podataka itd.

d) Stručni nadzor nad izvoditeljima obvezatnih preventivnih mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Požeško-slavonske županije (osim ako je izvoditelj Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije tada nadzor vrši Hrvatski zavod za javno zdravstvo).

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija, Gradovi, Općine i Korisnici

7. *Unapređenje zdravstvene kulture i zdravstvenog odgoja*

Nadzor, edukacija djelatnika u proizvodnji i prometu živežnih namirnica, te određenih populacijskih grupa.

Sredstva osiguravaju: Korisnici

8. *Polikliničko – konzilijarna epidemiološka aktivnost*

- a) Konzultativni ili kontrolni specijalistički pregled,

- b) Epidemiološka ekspertiza, te razni oblici planiranja i evaluacije podataka u zdravstvenoj djelatnosti glede aktualnih epidemioloških problema,
- c) Pregled mjera sanacije,
- d) Provođenje mjera zaštite od svih zaraznih bolesti uključivo i zdravstveni odgoj.

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija i HZZO

9. Zaštita pučanstva od zaraznih bolesti u izvanrednim prilikama

Organiziranje epidemiološke službe za hitni terenski rad u izvanrednim stanjima (rat, prirodne nepogode, terorizam i sl.)

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija

10. Ostali poslovi i zadaci

Stručna konzultativna i savjetodavna uloga u odnosu na županijske vlasti u organizaciji i provedbi mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, te davanje procjena epidemiološke situacije na području Županije.

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija

2. MJERE ZAŠTITE ČOVJEKOVE OKOLINE

Provodi: Služba za zdravstvenu ekologiju

Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije

Radi praćenja, proučavanja i ocjenjivanja zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju, vode za rekreaciju i rehabilitaciju, namirnica i mikrobiološke čistoće objekata koji posluju s hranom. Služba zdravstvene ekologije donosi program svojih aktivnosti u 2023. godini, a temeljem Zakona o hrani, Zakona o vodi za ljudsku potrošnju, Pravilnika o parametrima sukladnosti, metodama analize, monitoringu i planovima sigurnosti vode za ljudsku potrošnju te načinu vođenja registra pravnih osoba koje obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe i Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.

1. Monitoring vode za ljudsku potrošnju iz javne i lokalne vodoopskrbe

(sukladno Planu monitoringa (praćenja) zdravstvene ispravnosti vode namijenjene za ljudsku potrošnju u 2023. godini, izrađenom od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Ministarstva zdravstva, od 02. studenog 2022. godine):

Javna vodoopskrba - monitoring parametara skupine A – 85 uzoraka godišnje i monitoring parametara skupine B – 15 uzoraka godišnje .

Lokalni vodovodi – monitoring parametara skupine A – 12 uzoraka godišnje i monitoring parametara skupine B – 6 uzoraka godišnje.

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija

(sredstva se osiguravaju za izvršene analize, sukladno važećem cjeniku Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te za troškove transporta 21 uzorka monitoringa parametara skupine B u 6 termina u Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb).

2. *Kontrola zdravstvene ispravnosti vode za kupanje i rekreaciju, cca 5 uzorka (Sistematske analize)*

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija

3. *Kontrola zdravstvene ispravnosti namirnica u objektima koji posluju s hranom, cca 10 uzoraka*

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija

4. *Kontrola mikrobiološke čistoće u objektima koji posluju s hranom, cca 50 otisaka*

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija

5. *Monitoring peludi u zraku, od veljače do listopada, tjedno uzorkovanje i očitovanje*

Sredstva osigurava: Požeško-slavonska županija

3. PLAN I PROGRAM SPECIFIČNIH I PREVENTIVNIH MJERA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŠKOLSKE DJECE, MLADEŽI I REDOVITIH STUDENATA

Provodi: Služba za školsku medicinu

Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije

Temeljem Plana i programa mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja, u okviru Programa mjera za djelatnost preventivno-odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata tijekom 2023. godine, predviđena je provedba slijedećih mjera:

Program aktivnosti Službe za školsku medicinu:

1. Sistematski pregledi:

- a) Prije upisa u prvi razred osnovne škole
- b) Učenika V. razreda OŠ u svrhu praćenja psihofizičkog razvoja
- c) Učenika VIII. razreda osnovne škole – profesionalna orijentacija
- d) Učenika I. razreda SŠ – zdravstveni rizici, rizična ponašanja, prilagodba na srednju školu, od 2020. godine se provodi skrining na poremećaje mentalnog zdravlja školske djece
- e) Studenata prve godine fakulteta

Sredstva osigurava: HZZO

2. Probiri tijekom osnovnog školovanja (screeninzi)

- a) Pregled vida, vida na boje, TT, TV za učenike III. razreda OŠ,
- b) Pregled kralješnice, TV, TT za učenike VI. razreda OŠ

- c) Pregled sluha za učenike VII. razreda

Sredstva osigurava: HZZO

3. *Preventivni pregledi prema potrebama*

- a) Kontrolni pregled nakon preventivnih pregleda,
b) Namjenski pregled na zahtjev ili prema indikaciji:
- prije cijepljenja u svrhu određivanja kontraindikacija za cijepljenje
- prije prijema u đački dom
- za upis u srednju školu ili na fakultet
- kod prelaska iz druge škole
- pri utvrđivanju primjerenog oblika školovanja za učenike s poteškoćama u razvoju
- za utvrđivanje stanja, sposobnosti i kontraindikacija za bavljenje određenim sportom u školskom sportskom klubu te prije natjecanja

Sredstva osigurava: HZZO

4. *Zdravstvena i tjelesna kultura*

- a) Pregled u svrhu utvrđivanja zdravstvenog stanja i sposobnosti za prilagođeni program tjelesne i zdravstvene kulture
b) Pregled prije početka bavljenja tjelesnom aktivnošću

Sredstva osigurava: HZZO

5. *Mjere higijensko-epidemiološke zaštite*

- a) Cijepljenje i docjepljivanje (provodi se prema obaveznom godišnjem programu cijepljenja)
b) Cijepljenje protiv HPV-a učenika VIII. razreda
c) Sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (kontrolni pregledi prilikom pojave neke zarazne bolesti u školi i poduzimanje manjih protuepidemijskih mjera)

Sredstva osigurava: HZZO

6. *Zaštita i promicanje zdravog okoliša*

- a) Higijensko-sanitarna kontrola škole i učeničkog ili studentskog doma
b) Nadzor nad školskom kuhinjom i prehranom učenika

Sredstva osigurava: HZZO

7. *Savjetovanišni rad*

Savjetovanišni rad namijenjen učenicima i studentima te njihovim roditeljima, učiteljima i profesorima u svrhu pomoći u rješavanju temeljnih problema u svezi prilagodbe na školu, školskog neuspjeha, poremećaja ponašanja, rizičnih ponašanja, problema razvoja i sazrijevanja, kroničnih poremećaja zdravlja, očuvanja mentalnog te reproduktivnog zdravlja.

Sredstva osigurava: HZZO

8. *Zdravstveni odgoj i promicanje zdravlja*

- a) Higijena zubi i usne šupljine – prvi razred osnovne škole
b) Skrivena kalorije – treći razred osnovne škole
c) Psihičke i somatske promjene u pubertetu – peti razred osnovne škole, fiziologija i higijena menstruacije – djevojčice petih razreda osnovnih škola

- d) SPB – osmi razred osnovne škole
- e) Utjecaj SPB na reproduktivno zdravlje – prvi razred srednje škole
- f) Zaštita reproduktivnog zdravlja – drugi razred srednje škole

Sredstva osigurava: HZZO

9. *Plan stručnog obrazovanja i usavršavanja*

- a) Dva puta godišnje sastanci voditelja Službe
- b) Dva puta godišnje stručni sastanci Društva za školsku i sveučilišnu medicinu
- c) Stručno usavršavanje (predavanja, simpoziji, kongresi...)
- d) Planirati specijalizaciju iz školske medicine

Sredstva osigurava: Zavod za javno zdravstvo Požeško – slavonske županije

Provedba navedenog plana ovisit će o uputama i preporukama HDŠSM-a i HZJZ-a te o epidemiološkoj situaciji.

4. JAVNO ZDRAVSTVO

Provodi: Služba za javno zdravstvo,
Odjel za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti
Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije

JAVNOZDRAVSTVENA DJELATNOST

Služba za javno zdravstvo obavlja javnozdravstvenu djelatnost koja podrazumijeva promociju zdravlja, prevenciju i rano otkrivanje bolesti te zdravstvenu statistiku.

Cilj djelovanja službe je praćenje, analiza te zaštita i unapređenje zdravlja stanovništva. Potonje se naročito odnosi na kronične nezarazne bolesti (kardiovaskularne, karcinomi i dr.), koje je u određenoj mjeri moguće spriječiti (informiranje i educiranje javnosti, javnozdravstvene akcije, savjetovani rad) ili otkriti u što ranijoj fazi (programi probira). Prema Rezoluciji o zloćudnim tumorima (NN 121/09) koja navodi porast stope smrtnosti od raka i porast broja oboljelih u Hrvatskoj te razlike u pojavnosti zloćudnih tumora među županijama, u Službi je ustrojen Registar za rak Požeško-slavonske županije. S obzirom da je stopa smrtnosti od bolesti srca i krvnih žila u porastu, potrebno je ozbiljno pristupiti mjerama prevencije. S tom namjerom osnovano je Savjetovništvo za prevenciju i liječenje prekomjerne tjelesne težine – Centar zdravlja u sklopu Službe za javno zdravstvo.

Kvalitetne preventivne programe ne može se raditi bez kvalitetnih statističkih pokazatelja na osnovu kojih se odabiru javnozdravstveni prioriteti. U sklopu Službe vodi se zdravstvena statistika za područje cijele županije. Zdravstvena statistika podrazumijeva praćenje i analizu demografskih, vitalno-statističkih i zdravstvenih pokazatelja koji se nadalje koriste za planiranje specifičnih javno – zdravstvenih intervencija na županijskoj razini. Podaci iz pojedinih zdravstveno – statističkih izvješća, između ostalog, služe i kao izvor za državne zdravstvene registre, a određeni parametri se dostavljaju regionalnom uredu Svjetske zdravstvene organizacije (WHO). Na temelju objedinjenih statističkih pokazatelja iz zdravstvenog sustava Republike Hrvatske planiraju se programi mjera zdravstvene zaštite na državnoj razini. Važno je napomenuti da su potrebna stalna ulaganja kako bi kvaliteta podataka bila zadovoljavajuća što je preduvjet za sve daljnje korake.

1. *Promocija zdravlja, prevencija i rano otkrivanje bolesti, planiranje za zdravlje*

- a) Zdravstveno prosvjeđivanje i promocija zdravlja prema javno – zdravstvenim prioritetima te usmjereno prevenciji kroničnih masovnih bolesti kroz sudjelovanje u informiranju posebnih skupina ili cjelokupnog stanovništva o sprečavanju nezdravog načina življenja, odnosno mjerama promicanja zdravlja.

Kalendar zdravlja u 2023. godini, obilježavanje značajnijih datuma, tjedana odnosno mjeseci:

- Dan mimoza / borba protiv raka vrata maternice,
- Hrvatski dan bez dima,
- Svjetski dan zdravlja,
- Dan narcisa / borbe protiv raka dojke,
- Dan plavog irisa / borbe protiv raka debelog crijeva,
- Svjetski dan nepušenja,
- Međunarodni dan borbe protiv zlouporabe droge,
- Svjetski dan srca,
- Svjetski dan hodanja,
- Dan ružičaste vrpce / borba protiv raka dojke,
- Svjetski dan mentalnog zdravlja,
- Svjetski dan borbe protiv šećerne bolesti,
- Međunarodni dan borbe protiv KOPB,
- Movember / brkati studeni, mjesec muškog zdravlja,
- Mjesec borbe protiv ovisnosti.

- b) Prevencija kroničnih masovnih bolesti

- Rad Škole nepušenja i individualno savjetovanje (sekundarna prevencija bolesti srca i krvnih žila te karcinoma) u svrhu pomoći pušačima koji žele prestati pušiti.
- Centar zdravlja s osnovnom svrhom pomoći pri smanjenju prekomjerne tjelesne težine, rane detekcije i sprečavanja pridruženih bolesti.

- c) Sudjelovanje u predlaganju i provođenju preventivnih programa uz evaluaciju istih

- Sudjelovanje u uobličavanju javnozdravstvene politike
- Sudjelovanje u formiranju i dopunama županijskog strateškog Plana za zdravlje te dopunama Slike zdravlja,
- Socijalno-medicinska istraživanja za procjenu zdravlja i zdravstvenih potreba pučanstva, uobičajena i po posebnim programima,
- Predlaganje mjera i nositelja preventivnih zdravstvenih programa i aktivnosti temeljenih na dokazima, praćenje i evaluacija programa, a prema odabranim županijskim prioritetima u Planu za zdravlje Požeško – slavonske županije,
- Znanstvena istraživanja i suradnja s drugim ustanovama, udrugama.

- d) Provedba, praćenje i organizacija Nacionalnih programa ranog otkrivanja raka dojke, debelog crijeva i raka vrata maternice

- Koordinacija svih sektora, pozivanje, naručivanje, unos i obrada podataka te izvještavanje.

Sredstva osigurava: Požeško-slavonska županija i HZZO

2. *Zdravstvena statistika*

- a) Praćenje korištenja zdravstvenih kapaciteta i rada zdravstvenih službi
- Praćenje i analiza organizacije zdravstvene zaštite (raspored, struktura, dostupnost zdravstvenih ustanova i ordinacija),
  - Izrada i praćenje pokazatelja kvalitete rada u primarnoj i specijalističko- konzilijarnoj djelatnosti (kadrovska struktura, posjete i pregledi, pobol) te u stacionarnoj zdravstvenoj zaštiti (kadrovska struktura, godišnja zauzetost kreveta, dani bolničkog liječenja, prosječna duljina liječenja, iskorištenost krevetnih kapaciteta, gravitacija, pobol i smrtnost).
- b) Prikupljanje, kontrola i obrada podataka iz primarne, specijalističko – konzilijarne i stacionarne zdravstvene djelatnosti, te evaluacija rada zdravstvenih službi prema Zakonu o državnoj statistici, Godišnjem provedbenom planu statističkih aktivnosti RH i Programu statističkih aktivnosti RH.
- c) Praćenje morbiditeta i mortaliteta uz ocjenu zdravstvenog stanja na svom području
- Praćenje i analiza prirodnog kretanja stanovništva,
  - Praćenje i analiza zdravstvenog stanja stanovništva,
  - Praćenje i analiza kretanja kroničnih nezaraznih bolesti,
  - Izrada zdravstvenih pokazatelja,
  - Izrada specifičnih indikatora zdravstvenog stanja stanovništva.
- d) Objedinjavanje svih pokazatelja i izrada Zdravstveno-statističkog ljetopisa
- e) Izrada i administracija specijalnih računalnih aplikacija

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija i HZZO

**PREVENCIJA, IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE BOLESTI OVISNOSTI I ZAŠTITA
MENTALNOG ZDRAVLJA**

Provodi: Odjel za zaštitu mentalnog zdravlja i prevencija ovisnosti

Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/2018, 147/20, 119/22, 156/22) i Zakonu o suzbijanju zlouporabe opojnih droga (NN 107/01, 87/02, 163/03, 141/04, 40/07, 14/09, 84/11, 80/13, 39/19) formirani su Županijski centri za prevenciju ovisnosti i izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti unutar sustava za javno zdravstvo. Županiji stoji na raspolaganju 1 tim za poslove prevencije i izvanbolničkog liječenja bolesti ovisnosti i zaštite mentalnog zdravlja.

Prema najnovijim podacima registra HZJZ-a naša županija i dalje spada među županije sa srednje niskom stopom registrirane ovisnosti.

Mjere i stavke programa aktivnosti u 2023. godini:

1. *Savjetodavni i edukacijski rad s djelatnicima škola za ŠPP (školski preventivni program)*
Redoviti i interventni rad s djelatnicima škola u županiji u svezi s problematikom eksperimentiranja i zlouporabe sredstava ovisnosti, uključuje predavanja (te troškove pripreme, tiska i distribucije materijala).
2. *Organizacija i sudjelovanje u trajnoj edukaciji nevladinih udruga i organizacija*
Suradnja i edukacija udruga građana koje se na neki način bave radom u svezi s problematikom zlouporabe psihoaktivnih sredstava (uključuje tekuće troškove, te troškove pripreme i tiska materijala).
3. *Plaće honorarnih suradnika*
Psihijatar, socijalni radnik i suradnici u provedbi aktivnosti.
4. *Provođenje programa sekundarne prevencije*
  - a) Unapređenje prepoznavanja i što ranije identifikacije rizične populacije u suradnji sa stručnim službama u školama (psiholozi, defektolozi i pedagozi), liječnicima obiteljske i školske medicine te centrom za socijalnu skrb.
  - b) Izrada i adaptacija screening instrumenata (specijalnih upitnika) za identifikaciju rizičnih ponašanja. Uz tekuće troškove (priprema i tisak materijala) ovdje spadaju i materijalni troškovi nabavke literature i prevođenja instrumenata s engleskog jezika, probnog provođenja i vrednovanja.
5. *Savjetovanijski rad s rizičnom populacijom, mladeži i s njihovim obiteljima*
Izrada i adaptacija sredstava (specijalnih upitnika) za kvalitetan rad. Ovdje su uključeni i troškovi nabavke literature te prevođenja instrumenata i radnih pomagala s engleskog jezika.
6. *Testiranje na droge i zarazne bolesti rizičnih skupina*
Provođenje testiranja urina na droge u skupinama ili kod pojedinaca s rizičnim ponašanjima prema stručno usuglašenim smjernicama, kao i kod ovisnika prije i za vrijeme tretmana u smislu provođenja nadzora i vrednovanja uspješnosti tretmana. Također uključuje testiranje kapilarne krvi imunokromatografskom metodom na prisutnost antitijela zaraznih bolesti (hepatitis B i C, HIV, sifilis). Glavnu stavku ovdje čine materijalni troškovi nabavke testova na prisutnost droga u urinu i screening testova na zarazne bolesti.
7. *Savjetodavni i terapijski rad s konzumentima i ovisnicima uz vršenje nadzora*
  - a) Praćenje, rehabilitacija i nadzorna skrb o konzumentima i ovisnicima tijekom odvikavanja i održavanja. Uključuje provođenje mjera prema odredbama sudova.
  - b) Potrebna je izrada i adaptacija sredstava (specijalnih upitnika) za kvalitetan rad i vrednovanje tijekom terapijskog procesa. Uključeni su i troškovi nabavke literature te prevođenja instrumenata i radnih pomagala sa stranog jezika.
8. *Obilježavanje važnih dana, medijske kampanje, tiskanje plakata i letaka*
Dan i mjesec borbe protiv ovisnosti, javne akcije, suradnja s medijima, razne publikacije; tisak kalendara, rasporeda sati, kemijske olovke, majice, kape i sl.

9. Terapeutska grupa liječenih alkoholičara i članova obitelji

Osnovni cilj projekta je omogućiti liječenje i dugoročno održavanje apstinencije od alkohola kod osoba koje imaju ili su imale probleme sa štetnom uporabom alkohola. Rad grupe odvija se po principima terapeutske grupe liječenih alkoholičara i članova njihovih obitelji pod vodstvom terapeuta (psihijatra) i koterapeuta. Vođeni sastanci održavaju se jednom tjedno u trajanju između sat do dva sata vremena. Na raspolaganju grupi uz stručno vodstvo su i ostali kadrovi centra; radni terapeut, liječnik i psiholog.

10. Ambulanta za stres

Kako su stres i stanja povezana sa stresom jedan od najznačajnijih problema modernog života i prijetnja kako mentalnom tako i fizičkom zdravlju ljudi, smatramo da je važno ponuditi profesionalnu pomoć svima koji imaju problem.

11. Projekt škole nepušenja

Osnovni cilj „Škole NEpušenja,, je kroz vrijeme omogućiti sustavni pristup problemu pušenja na području Županije koji uključuje:

- a) Sprečavanje početka pušenja u mlađim dobnim skupinama,
- b) Pomoć pušačima koji žele prestati pušiti,
- c) Propagiranje nepušenja kao jedinog prihvatljivog oblika ponašanja.

Rad se odvija na strukturirani način u malenim grupama, za sudionike grupa je besplatna.

Za stavke od 1. do 11. iz područja ovog Programa u dijelu koji se odnosi na Prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja, sredstva osigurava Požeško – slavonska županija sukladno financijskim mogućnostima.

6. ULOGA MIKROBIOLOŠKOG LABORATORIJA

Provodi : Služba za mikrobiologiju

Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije

Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07, 113/08, 130/17, 100/18, 143/21) utvrđene su i obveze mikrobiološkog laboratorija.

Laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja uzročnika zarazne bolesti provodi se u svim slučajevima pojave ili sumnje na pojavu zarazne bolesti, epidemije ili opasnosti od epidemije.

Laboratorij kontinuirano vodi podatke o laboratorijskim ispitivanjima i daje obavijesti o dobivenim rezultatima:

- Podnosiocu zahtjeva laboratorijskog ispitivanja,
- Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Mikrobiološki laboratorij je donio Program svojih aktivnosti za 2023. godinu. U radu mikrobiološkog laboratorija postoji nekoliko odvojenih radnih cjelina:

1) Respiratorni uzorci

- a) Otkrivanje Strptococcus grupe A – najčešći uzorak je bris grla,
- b) Otkrivanje Staphylococcus aereusa – najčešći uzorak je bris nosa,

- c) Otkrivanje N. Meningitidis – najčešći uzorak je bris nazofaringsa,
- d) Ostali bakterijski meningitisi – najčešći uzorak je bris nazofaringsa – S. Pneumoniae, H. Influenzae
- e) Otkrivanje virusa SARS-COV-19.

Sredstva osigurava: HZZO i Korisnici

2) *Urogenitalni uzorci*

- a) Otkrivanje N. Gonorrhoeae – najčešći uzorak je bris uretre,
- b) Otkrivanje Chlamydiae trachomatis i ostalih uzročnika spolno prenosivih bolesti – bris cervixa i uretre,
- c) Otkrivanje Trichomonas vaginalis – najčešći uzorak je urin.

Sredstva osigurava: HZZO

3) *Crijevne infekcije*

- a) Otkrivanje Salmonellae i Shigellae – najčešći uzorak je stolica,
- b) Otkrivanje Campilobacter jejuni iz stolice,
- c) Otkrivanje antigena Helycobacter pylori iz stolice,
- d) Otkrivanje Enterobius vermicularis, Entamoeba hystolitica, Lamblia intestinalis – najčešći uzorak je stolica,
- e) Otkrivanje virusnih crijevnih infekcija – najčešći uzorak je stolica.

Sredstva osigurava: HZZO

4) *Uzorci putnika iz rizičnih krajeva*

- a) Otkrivanje Malariae – najčešći uzorak je krv,
- b) Otkrivanje V. Cholerae – najčešći uzorak je stolica.

Sredstva osigurava: HZZO

5) *Uzorci u svrhu ispitivanja kliconoštva (sanitarne knjižice)*

- a) Otkrivanje Salmonellae i Shigellae – najčešći uzorak je stolica,
- b) Otkrivanje helmintoza – najčešći uzorak je stolica.

Plaća korisnik usluge

6) *Serološka ispitivanja*

- a) Radi se CRP, AST, AST – A, RF, WAALER ROSE – najčešći uzorak je krv.

Sredstva osigurava: HZZO

II.

Sredstva za provođenje ovog Programa, u dijelu koji se odnosi na Požeško-slavonsku županiju, osiguravaju se u Proračunu Požeško-slavonske županije za 2023. godinu - Program 1029 Javne potrebe u zdravstvu iznad zakonskog standarda, Aktivnost A102903 Javnozdravstvene mjere,

konto 32369 - 234 Ostale zdravstvene i veterinarske usluge („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 15/22).

III.

Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije dužan je podnijeti Požeško-slavonskoj županiji izvješće o provođenju ovog Programa.

IV.

Program javnozdravstvenih mjera u zaštiti zdravlja pučanstva Požeško-slavonske županije u 2023. godini objavit će se u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

**POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA
ŽUPANICA**

KLASA: 501-09/23-02/3
URBROJ: 2177-02-23-3
Požega, 14. veljače 2023.

ŽUPANICA
Antonija Jozić, mag. oec., v.r.

Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije

**PROGRAM MJERA
SUZBIJANJA PATOGENIH MIKROORGANIZAMA,
ŠTETNIH ČLANKONOŽACA (ARTHROPODA) I
ŠTETNIH GLODAVACA ČIJE JE PLANIRANO,
ORGANIZIRANO I SUSTAVNO SUZBIJANJE
MJERAMA DEZINFEKCIJE, DEZINSEKCIJE I
DERATIZACIJE OD JAVNOZDRAVSTVENE
VAŽNOSTI ZA POŽEŠKO-SLAVONSKU ŽUPANIJU
U 2023. GODINI**

Požega, siječanj 2023.

Na temelju članka 5. stavka 1. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN RH 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21) (u daljnjem tekstu Zakon), Hrvatski zavod za javno zdravstvo predlaže opći Program mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za Republiku Hrvatsku (u daljnjem tekstu Opći Program mjera). Opći Program mjera, na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, donio je ministar zdravstva. Program je objavljen u Narodnim novinama br. 128/11, a stupio je na snagu 1. siječnja 2012. godine, dok su izmjene i dopune Općeg Programa mjera objavljene u Narodnim novinama br. 62/18. Sukladno Općem Programu mjera **Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije** donosi Program mjera i Provedbeni plan za područje Požeško-slavonske županije u **2023. godini**.

Općim Programom utvrđuju se da:

- Župani donose opću Odluku o provedbi mjera suzbijanja štetnika s kojom će dodatno obvezati općine i gradove na području svoje nadležnosti da se omogući provođenje obveznih DDD mjera kao posebnih mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti sukladno važećim zakonskim propisima.
- Općinski načelnici i gradonačelnici dužni su donijeti Odluku kojom će osigurati provođenje mjera suzbijanja štetnika kao mogućih prijenosnika zaraznih bolesti na području svoje nadležnosti te mjere kojima će se štetnici suzbijati (dezinfekcija i/ili dezinsekcija i/ili deratizacija), osigurati sredstva za njihovo provođenje, kao i stručni nadzor nad provođenjem tih mjera.
- Odluka o provedbi preventivne i obvezne preventivne DDD kao posebne mjere zaštite pučanstva od zaraznih bolesti.
- Mjere, izvršitelji programa, sredstva, rokovi te način plaćanja i provedba mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (u daljnjem tekstu: DDD) kao mjere zaštite pučanstva od zaraznih bolesti čije je provođenje od javnozdravstvene važnosti za Republiku Hrvatsku.
- Vrste patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca čije je suzbijanje, na osnovi epidemioloških pokazatelja, od javnozdravstvene važnosti za Republiku Hrvatsku,
- Sadržaj Programa i Provedbenih planova za općine i gradove županije,
- Način provođenja stručnog nadzora Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo nad provedbom DDD mjera kao posebnih mjera te način izrade i sadržaj izvješća o provedenom stručnom nadzoru.
- Način izrade i sadržaj obrazaca kao obvezne dokumentacije programa mjera i provedbenih planova za općine i gradove županije.

Obvezne DDD mjere provode se kao opće i posebne mjere. Svrha, rokovi, dinamika i način provedbe općih mjera propisan je u Općem Programu mjera (NN RH 128/11, 62/18).

Na temelju Općeg Programa mjera (NN 128/11, 62/18) i Odluke grada/općine Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije izrađuje prijedlog Programa mjera za područje Požeško-slavonske županije – usklađen s izmjenama i dopunama Općeg Programa (NN 128/11, 62/18), kojeg će gradonačelnici i načelnici donijeti, najkasnije do 31. siječnja 2023. godine. U sadržaj Programa uvrštene su stavke koje se odnose na Provedbeni plan (uvjeti koje moraju zadovoljavati izvođači provedbe DDD mjera (kadrovi, oprema, edukacija); sadržaj dokumentacije koju je potrebno ispunjavati tijekom provedbe DDD mjera i stručnog nadzora; vrste i normativi biocidnih pripravaka; objekti, površine koji moraju biti obuhvaćeni provedbom DDD mjera te dinamika i rokovi provedbe mjera suzbijanja štetnika; načini obavješćavanja i suradnje izvoditelja s građanima; obveze izvoditelja o načinu i rokovima pismenog obavješćivanja stručnog i inspeksijskog nadzora).

Program mjera za suzbijanje štetnika za područje Požeško-slavonske županije izrađen je na osnovu saznanja dobivenih tijekom provedbe stručnog nadzora na terenu Požeško-slavonske županije. Tijekom izvida praćeni su parametri potrebni za sagledavanje postojećeg stanja na terenu po pitanju prisutnosti štetnika i uvjeta koji pogoduju njihovom razvoju i razmnožavanju.

Cilj provedbe Programa mjera je planiranje sustavnih, organiziranih i cjelovitih (integralnih) mjera uništavanja patogenih mikroorganizama te suzbijanja štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavca, odnosno kombinaciju preventivnih i kurativnih mjera s konačnim ciljem postizanja smanjenja, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uklanjanja prisustva mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavca uzročnika ili prijenosnika zaraznih bolesti ujednačeno i pravovremeno na području cijelog teritorija Republike Hrvatske.

Na osnovi članka 24. stavka 2. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, županije, odnosno Grad Zagreb, gradovi i općine obvezni su omogućiti provedbu preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije na svome području sukladno Općem Programu mjera, odnosno Programu mjera za Požeško-slavonske županiju, sredstva za njihovo provođenje kao i stručni nadzor nad provođenjem istih.

Učestalije provođenje ovih mjera od frekvencije koja je predložena ovim Programom, u objektima za proizvodnju i promet namirnica, na komunalnim odlagalištima, nedozvoljenim odlagalištima otpada, te objektima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari kao i u drugim specifičnim objektima osim ovim Programom, dodatno će se regulirati na osnovu bioloških i epidemioloških indikacija putem rješenja Ministarstva zdravstva i sanitarne inspekcije.

Preventivna i obvezna preventivna DDD kao posebna mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području Republike Hrvatske provodi se na osnovi članka 23. Zakona.

OBVEZNA DDD KAO POSEBNA MJERA PROVODI SE RADI:

- sprečavanja pojave zaraznih bolesti
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u prometnim sredstvima i sl.
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u skladištima hrane.

OBVEZNA DDD KAO POSEBNA MJERA PROVODI SE KAO:

1. Preventivna DDD
2. Obvezna preventivna DDD

• PREVENTIVNA DEZINFEKCIJA, DEZINSEKCIJA I DERATIZACIJA KAO POSEBNA MJERA

Provođenje preventivnih mjera temeljni je preduvjet za uspješnu kontrolu vektora zaraznih bolesti na nekom području. Njihov cilj je stvaranje takvih uvjeta koji će onemogućiti naseljavanje vektora na nekom području, odnosno ukoliko do toga dođe, uskratiti im mogućnost opstanka, prvenstveno pristupu izvorima hrane i vode te mogućnosti zaklona kao temeljnih uvjeta preživljavanja svake biološke vrste.

Preventivna DDD kao posebna mjera provodi se radi:

1.1. Uklanjanja rizika od pojave i prijenosa zaraznih bolesti

Osnovne preventivne mjere koje nadležna tijela moraju provoditi:

1.1.1. Ispravna dispozicija krute otpadne tvari

- održavanje uređenih odlagališta otpadne tvari (zatrpanje);
- sanacija (eliminacija) divljih odlagališta otpada;
- redovito pražnjenje spremnika za otpad;
- redovito mehaničko čišćenje, pranje i dezinfekcija spremnika za otpad.

1.1.2. Ispravna dispozicija fekalnog otpada

- održavanje kanalizacijskog sustava;
- sanacija septičkih (crnih) jama;
- zabrana pražnjenja sadržaja septičkih jama (crnih) u potoke i kanale oborinskih voda;
- spriječiti prelijevanje septičkih jama redovitim pražnjenjem.

1.1.3. Higijensko – sanitarne mjere na javnim i privatnim površinama

- spriječiti nekontroliranu dispoziciju krute otpadne tvari na javnim površinama ("divlja odlagališta");
- uređivanje zapuštenih zelenih površina;
- održavanje potoka i kanala oborinskih voda (čišćenje), uklanjanje obraštaja;
- saniranje građevinskih oštećenja (komunikacija vektorima);
- uklanjanje izložene hrane namijenjene životinjama lualicama (atraktant za glodavce).

1.1.4. Preventivne mjere u gospodarskim objektima; ekonomskim dvorištima i skladištima

- obveza uvođenja "rodent-proof" sustava (građevinsko – tehnička rješenja tj. izgradnja barijera za sprečavanje ulaza glodavaca u unutarnje prostore objekta);
- redovito uređenje ekonomskih dvorišta (uklanjanje korova, obraštaja i raznog ambalažnog neupotrebljavanog materijala);
- zabrana nagomilavanja krutog glomaznog otpada;
- zabrana nekontrolirane dispozicije animalnog klaoničkog otpada.

1.1.5. Preventivne mjere na poljoprivrednim površinama i individualnim gazdinstvima

- redovito održavanje poljoprivrednih površina (proljetno čišćenje);
- edukacija stanovništva o značaju spremnika vode za poljoprivredne potrebe (bačve, kade, cisterne i sl.) u razvoju larvi komaraca i načinima prevencije;
- redovito čišćenje staja, redovita dispozicija animalnog fekalnog otpada, spremanje u gnojnice;
- edukacija stanovništva u uburbanim i ruralnim područjima o mogućim preventivnim mjerama za sprečavanje razvoja muha, prekrivanjem gnojnica najlonom (plastičnom folijom).

1.1.6. Preventivne sanitarno – higijenske mjere u naseljima s nedostatnim sanitarno - higijenskim i komunalnim uvjetima

- osiguravanje dovoljnog broja kontejnera za odlaganje komunalnog otpada;
- redovito odvoženje komunalnog i glomaznog otpada na legalna odlagališta;
- saniranje i redovito pražnjenje septičkih jama;
- hvatanje i cijepljenje pasa i mačaka lualica protiv bjesnoće.

1.1.7. Sanitacijske mjere u okolišu za smanjenje populacije komaraca

- održavati ulice, trgove, javna i privatna dvorišta, kuća i njihovih okućnica, otkrivene terene i njihove pripadajuće dijelove u gradu i selu (ruralni i šumski tereni) na takav način da oborinske vode ili vode drugog podrijetla mogu otjecati bez mogućnosti da stvaraju stagnaciju ili baruštinu;

- spriječiti nakupljanje vode mičući svaku vrstu potencijalnog recipijenta za razvoj larvi komaraca kao npr. kante, kantice, bačve, posude itd. u okruženjima gdje žive i borave ljudi (terase, vrtovi, parkovi i dr.);
- čišćenje oluka na javnim zgradama;
- periodički prazniti i čistiti svakih 7 dana posude u kojima se nakuplja voda (posudice ispod vaza za cvijeće, posude iz kojih životinje - domaći ljubimci piju vodu i dr.), a u vrtovima i dvorištima gdje se nakuplja kišnica treba redovito pregledavati.
- pokriti fiksne recipijente za vodu (kade, bačve i posude za zaljevanje vrtova) s pokrovima od plastike ili dr. nepromočivog materijala ili mrežom protiv komaraca.
- spriječiti nakupljanje i zadržavanje stajaće vode unutar zatvorenih prostora (podrumi i sl.);
- ribice gambuzije nasaditi u male ukrasne fontane u vrtovima – parkovima;
- odlagati spremnike i ostale materijale (npr. plastične folije) na način da se izbjegne nakupljanje kišnice;
- uskladištena plovila držati preokrenuta ili prekrivena;
- unutar groblja, gdje nema vode tretirane larvicidnim sredstvima,
  - vaze za cvijeće puniti vlažnim pijeskom ili se voda za vazu mora tretirati nekim larvicidnim proizvodom pri svakoj zamjeni cvijeća;
  - u slučaju kad se upotrebljava umjetno cvijeće, vaza i dalje mora biti napunjena vlažnim pijeskom ako je na otvorenome;
  - sve posude koje se povremeno koriste za cvijeće i zalijevanje moraju se odlagati na način da se izbjegne nakupljanje vode u slučaju kiše.
- svaku pneumatsku gumu u dolasku i u odlasku potpuno isprazniti od eventualnog sadržaja vode. Pneumatske gume, nakon što su ispražnjene od vode, složiti u piramide i preslagivati svakih 15 dana ili pokriti ih nepropusnim pokrivalom na način da se onemogućiti nakupljanje vode.
  - Pneumatske gume koje nisu pokrivene treba tretirati sintetskim piretroidima unutar 7 dana nakon bilo koje oborine.
  - Pneumatske gume koje se ne upotrebljavaju ili koje su neupotrebjive treba eliminirati.
- **U provođenju preventivnih mjera asanacije (sanitacije) moraju sudjelovati:**
  - svi građani, pravne i fizičke osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost, tj. općenito sve one kojima su dostupne otvorene površine ili nastambe;
  - javni subjekti i privatni rukovoditelji, odgovorne osobe ili sve one koje raspolažu željezničkim i riječnim nasipima, ivičnjacima, plovnim putovima, neobrađenim i napuštenim površinama;
  - vlasnici, korisnici ili oni subjekti koji raspolažu odlagalištima i industrijskim, obrtničkim i trgovačkim djelatnostima, s posebnim osvrtom na uništavanje imovine i skladištenje recikliranog materijala;
  - javni subjekti i privatni voditelji, rukovoditelji ili odgovorne osobe koje raspolažu sa spremnicima (kontejnerima, kantama) namijenjenima prikupljanju krutog komunalnog otpada;
  - svi vlasnici, upravitelji i voditelji životinjskih farmi, farmi rasadnika, staklenika, skladišta biljaka i cvijeća, poljoprivrednih dobara koji se nalaze u blizini gradova.

1.2. Uklanjanja šteta koje nastaju uništavanjem i onečišćenjem hrane

1.3. Kontaminacije stambenih i gospodarskih objekata pod sanitarnim nadzorom koje uzrokuju mikroorganizmi, štetni člankonošci (arthropoda) i štetni glodavci

2. OBVEZNA PREVENTIVNA DEZINFEKCIJA, DEZINSEKCIJA I DERATIZACIJA KAO POSEBNA MJERA

Obvezna preventivna DDD kao posebna mjera provodi se na osnovi epidemioloških indikacija koje utvrđuje specijalist epidemiolog Zavoda koji o tome obavještava nadležnog sanitarnog inspektora ili na osnovi obavljenog sanitarnog nadzora nadležnog sanitarnog inspektora. Provođenje obveznih preventivnih DDD kao posebnih mjera **naređuje nadležni sanitarni inspektor**.

Obvezna preventivna DDD kao posebna mjera provodi se radi:

- 2.1. Suzbijanja širenja zaraznih bolesti u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru**
- 2.2. Suzbijanja širenja zaraznih bolesti u prometnim sredstvima i sl. te**
- 2.3. Suzbijanja širenja zaraznih bolesti u skladištima hrane.**

DEZINFEKCIJA

Preventivnom i obveznom preventivnom dezinfekcijom (u daljnjem tekstu: dezinfekcija) se u smislu ovog Programa smatra sustavna i kontinuirana primjena mehaničkih, fizikalnih i kemijskih metoda i sredstava, samostalno ili kombinirano, radi uništavanja mikroorganizama uzročnika zaraznih bolesti, kao i smanjivanja ukupnog broja svih ostalih prisutnih mikroorganizama (saprofita) na propisani dozvoljeni maksimum.

Mediji na kojima se ista provodi su uređaji, vozila, oprema, pribor, radne i druge površine, predmeti, materijali i površine tijela uposlenih osoba.

Preventivna dezinfekcija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne ili kemijske mjere koje se provode u svim objektima javne namjene koji podliježu sanitarnom nadzoru. **Preventivna dezinfekcija** kao posebna mjera provodi se uvijek prije prve uporabe objekta javne namjene ili nakon dužeg nekorištenja, a prije ponovne uporabe.

Obvezna preventivna dezinfekcija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne ili kemijske mjere koje se provode na površinama, u prostorima ili objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru.

Vrsta mjere radi ostvarivanja cilja:

- preventivna dezinfekcija radi sprečavanja pojave zaraznih bolesti
- u slučaju pojave zaraznih bolesti kao obvezna preventivna dezinfekcija.

Cilj uništavanja patogenih organizama je sprečavanje pojave ili suzbijanje zaraznih bolesti koje uzrokuju patogeni mikroorganizmi, a provodi se uvijek i na svim mjestima gdje postoji rizik od prenošenja istih, tj.:

- ako nastaju uvjeti ili se povećava rizik prenošenja zaraznih bolesti na osnovi epidemioloških indikacija
- ako su u sanitarnom nadzoru određene nepravilnosti u održavanju površina, prostora ili objekata koje pogoduju razvoju mikroorganizama
- tijekom elementarnih nepogoda
- tijekom izljeva kanalizacije
- tijekom prolijevanja ili rasapa infektivnog materijala
- tijekom zbrinjavanja infektivnog otpada
- tijekom masovnih skupova i sl.

Objekti javne namjene pod sanitarnim nadzorom u kojima je provedena obvezna preventivna dezinfekcija kao posebna mjera mogu se ponovno upotrebljavati nakon izdane potvrde o mikrobiološkoj čistoći koju izdaje ovlaštena ustanova.

Epidemiološki značaj patogenih mikroorganizama

Mikroorganizmi (uključujući bakterije, viruse, gljivice, parazite itd.), uzrokuju vrlo široki spektar bolesti od kojih se mnoge mogu spriječiti i/ili suzbiti prekidanjem lanca prijenosa, odnosno dezinfekcijom izvora zaraze ili objekta/medija prijenosa.

Preventivne mjere koje se provode radi smanjenja rizika od pojave legionarske bolesti u hotelsko – ugostiteljskim objektima te svim drugim objektima od javne namjene provode se sukladno naputcima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Dezinfekcija će se na području Požeško-slavonske županije provoditi u objektima i prostorima kako slijedi:

- objektima za javnu vodoopskrbu pučanstva
- objektima za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće uporabe, sirovinama za njihovu proizvodnju, te prijevoznim sredstvima namijenjenim za njihov prijevoz (proizvodni pogoni, ugostiteljski objekti, restorani društvene prehrane, kuhinje posebnih institucija, trgovački objekti, hladnjače i drugi)
- objektima odnosno prostorima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari
- sajmovima, tržnicama, veletržnicama i ribarnicama
- objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi (hotelski i ostali turistički objekti za smještaj, učenički i studentski domovi, prihvatilišta, radničke nastambe, socijalne ustanove i ostali smještajni objekti)
- objektima odgojno - obrazovnih ustanova (ustanove predškolske skrbi, škole, te viša i visoka učilišta)
- objektima zdravstva (klinički bolnički centri, klinike, poliklinike, specijalne bolnice i lječilišta, zavodi, domovi zdravlja, ustanove hitne medicinske pomoći, stomatološke ordinacije i ljekarne)
- objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga pučanstvu (kiropraktičke ambulante, centri za masažu, pedikerski, kozmetički, frizerski i brijački saloni, solariji, javna kupatila, javni sanitarni čvorovi i drugi)
- objektima za sport i rekreaciju (sportske dvorane, stadioni, automotodrom, bazeni za kupanje i rekreaciju, plaže, trim staze, fitness centri i slično)
- objektima i sredstvima javnog prijevoza putnika (autobusni kolodvori s pripadajućim voznim parkovima, željeznički kolodvori i vlakovi, putnički brodovi i zrakoplovne luke)
- mjestima za javna kulturna okupljanja (kina, kazališta, galerije, gradske čitaonice, plesne dvorane, disco klubovi, cirkusi, prostori za "pučke fešte" i slično)
- mjestima za religijska okupljanja (crkveni objekti i svetišta)
- mrtvačnicama na grobljima
- vozilima, opremi, priboru i uređajima za sakupljanje i prijevoz krutog i tekućeg otpada
- prostorima za sakupljanje otpadaka u stambenim zgradama, tunelima za odlaganje smeća te ostalim zajedničkim dijelovima stambenih zgrada

Dezinfekciju javnih površina (trgovi i slično), prema potrebi, nakon održavanja "pučkih fešti" (gospodarski sajmovi i slično) provodi ovlaštena pravna ili fizička osoba za provođenje obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije koja ispunjava uvjete iz Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva (NN 35/07) i ima odobrenje od Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: ovlaštene izvođači). Za dezinfekciju smiju se koristiti sredstva koja se nalaze u Registru

biocidnih pripravaka (objavljen na web stranici Ministarstva zdravstva) odnosno da su navedeni u važećem Popisu biocidnih pripravaka koji je objavljen u Narodnim novinama, tj. da imaju Rješenje Ministarstva zdravstva.

DEZINSEKCIJA

Preventivna i obvezna preventivna dezinfekcija je skup različitih mjera koje se poduzimaju s ciljem smanjenja populacije najmanje do praga štetnosti, zaustavljaju rast i razmnožavanje ili potpuno uništenje nazočne populacije štetnih člankonožaca (Arthropoda) koji prenose uzročnike zaraznih bolesti, parazitiraju na tijelu čovjeka, uzrokuju alergijske reakcije, imaju toksično djelovanje ili su uznemirivači ili skladišni štetnici na hrani.

Dezinsekcija podrazumijeva i način sprečavanja ulaženja i zadržavanja štetnih člankonožaca na površine, u prostor ili objekt.

Ista se provodi primjenom fizikalnih, kemijskih ili bioloških metoda i sredstava koja su ekološki najprihvatljivija, te na način da se ne dovodi u opasnost zdravlje ljudi ni životinja, kao ni korisnih insekata.

Dezinsekcija će se provoditi na području Požeško-slavonske županije u objektima, prostorima i uređajima kako slijedi:

- objektima za javnu vodoopskrbu pučanstva
- objektima za proizvodnju i promet namirnica (proizvodni pogoni, ugostiteljski objekti, restorani društvene prehrane, kuhinje posebnih institucija, trgovački objekti i ostali)
- objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi (hotelski i ostali turistički objekti za smještaj, učenički i studentski domovi, prihvatilišta, radničke nastambe, socijalne ustanove i ostali smještajni objekti)
- objektima zdravstva (klinički bolnički centri, klinike, poliklinike, specijalne bolnice i lječilišta, zavodi, domovi zdravlja, ustanove hitne medicinske pomoći, stomatološke ordinacije i ljekarne)
- objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga pučanstvu (kiropraktičke ambulante, centri za masažu, pedikerski, kozmetički, frizerski i brijački saloni, solariji, javna kupatila, javni sanitarni čvorovi i drugi)
- objektima odgojno - obrazovnih ustanova (ustanove predškolske skrbi, škole, te viša i visoka učilišta)
- prostorima stambenih i poslovnih zgrada s pripadajućim vanjskim okolišem (zajedničke prostorije kao što su podrumi, drvarnice, prostori za odlaganje smeća, tuneli za odlaganje smeća, tavanima, prostorijama za sušenje rublja, stubištima i ostalim zajedničkim prostorima zgrada)
- objektima i sredstvima javnog prijevoza putnika (autobusni kolodvori s pripadajućim voznim parkovima, željeznički kolodvori, vlakovi, putnički brodovi i zrakoplovne luke)
- mjestima za javno kulturna okupljanja (kina, kazališta, galerije, gradske čitaonice, plesne dvorane, sportske dvorane, disco klubovi, cirkusi, prostorima za "pučke fešte" i slično)
- sajmovima, tržnicama, veletržnicama i ribarnicama
- mjestima za religijska okupljanja (crkveni objekti i svetišta)
- parkovima, grobljima i drugim gradskim zelenim površinama, rekreacijskim zonama i površinama sa vodama stajaćicama
- kanalizacijskim sustavima, objektima i prostorima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari kolektorima i energetskim kanalima i zdencima (telefonskim, elektrovodima i toplovodima)
- ostalim objektima od javnozdravstvene važnosti

Preventivna dezinfekcija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne, biološke ili kemijske mjere koje se provode s ciljem:

- sprečavanja zadržavanja i razmnožavanja štetnih člankonožaca (Arthropoda)
- smanjenja populacije štetnih člankonožaca (Arthropoda) te
- održavanje populacije štetnih člankonožaca (Arthropoda) na biološki prihvatljivom minimumu radi osiguranja kvalitetnih higijenskih i sanitarno – tehničkih uvjeta.

Obvezna preventivna dezinfekcija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne, biološke ili kemijske mjere.

Obvezna preventivna dezinfekcija kao posebna mjera provodi se na površinama, u prostorima ili objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, a poduzimaju se u izvanrednim situacijama:

- ako postoji povećan rizik prenošenja zaraznih bolesti koje prenose štetni člankonošci (Arthropoda) temeljem epidemioloških indikacija
- ako populacija štetnih člankonožaca (Arthropoda) pređe prag štetnosti
- ako se odredi šteta na zalihama hrane nastala djelovanjem štetnih člankonožaca (Arthropoda)
- ako su u sanitarnom nadzoru uočene nepravilnosti u održavanju objekata koje pogoduju razvoju štetnih člankonožaca (Arthropoda)
- tijekom elementarnih nepogoda i
- tijekom masovnih skupova, sportskih i ostalih manifestacija.

Dezinfekcija se provodi primjenom mehaničkih, fizikalnih, bioloških i kemijskih mjera i sredstava koja su ekološki najprihvatljivija, te na način da se ne dovodi u opasnost zdravlje ljudi ni životinja, kao ni korisnih člankonožaca.

1. Mehaničke mjere dezinfekcije podrazumijevaju čišćenje prostorija, pravodobno uklanjanje otpada i ostalog materijala pogodnog za razvoj štetnih člankonožaca, preslagivanje zaliha, prevrtanje i isušivanje staništa, ugradnju prepreka (mreže), uporabu lovki i ljepljivih traka s ili bez atraktanata.

2. Fizikalne mjere dezinfekcije podrazumijevaju postupke regulacije mikroklimе, uporabu topline ili hladnoće te svjetlosti s ciljem smanjenja nazočne populacije, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uništenja štetnih člankonožaca (Arthropoda).

3. Biološke mjere dezinfekcije podrazumijevaju uporabu kralješnjaka uz dozvolu mjerodavnog ministarstva i raznih sojeva mikroorganizama koji djeluju selektivno na ciljane vrste štetnih člankonožaca ili njihove razvojne oblike, a da pritom ne oštećuju ili ugrožavaju ostale vrste i okoliš.

4. Kemijske mjere dezinfekcije podrazumijevaju uporabu pesticida s ciljem smanjenja ukupnog broja, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uništenja nazočne populacije štetnih člankonožaca i njihovih razvojnih oblika.

Kemijske mjere dezinfekcije na površinama, u prostoru ili objektu provode se kada je unatoč poduzetim preventivnim mjerama, odnosno primijenjenim mehaničkim mjerama, došlo do pojave ili nekontroliranog razmnožavanja štetnih člankonožaca.

Izbor i vrsta formulacije insekticida, način primjene, rokovi provedbe i mjere opreza ovise o vrsti štetnog člankonožaca koji se suzbija, biološkim i etiološkim svojstvima člankonožaca, stupnju, proširenosti i mjestu infestacije te o svojstvima i namjeni površine, prostora ili objekta.

Insekti od javno-zdravstvenog značaja

1. Prijenosnici zaraznih bolesti:

- KOMARCI - prijenosnici malarije, ARBO virusnih infekcija kao npr. žute groznice, Denga virusa, Chikungunye, West Nile virusa, Zika virusa i dr. te filarijaze.“
- MUHE - *Epidemiološki značaj*: mehanički prijenosnici salmoneloza, šigeloza, enterovirusa, hepatitisa A, jajašaca crijevnih parazita.
- NEVIDI - *Epidemiološki značaj*: prijenosnici “papatači groznice” te kožne i visceralne lišmanijaze
- BUHE - *Epidemiološki značaj*: prijenosnici ruralne i urbane kuge, murinog pjegavca, tularemije, alergijskog dermatitisa ljudi (i životinja)
- KRPELJI - *Epidemiološki značaj*: prijenosnici krpeljnog meningo-encefalitisa, Q-groznice, Lyme borelioze, murinog pjegavca, tularemije, antraxa, hemoragijske groznice.

2. Mehanički prijenosnici mikroorganizama i uzročnici alergijskih reakcija:

- ŽOHARI - *Epidemiološki značaj*: mehanički prijenosnici gastrointestinalnih infekcija, dizenterije, trbušnog tifusa i drugih zaraznih bolesti. Njihova prisutnost u prostorima u kojima se priprema ili čuva hrana omogućuje im kontakt s vehikulumom kojim infektivne agense mogu prenijeti čovjeku. Žohari također mogu svojim fecesom kontaminirati različite vrste hrane brojnim vrstama bakterija, virusa i parazita.
- MRAVI - *Epidemiološki značaj*: mehanički prijenosnici niza patogenih bakterija, posebice u bolnicama – faraonski mrav. Ostale vrste nisu epidemiološki značajne.
- STJENICE - *Epidemiološki značaj*: nemaju značaj u prijenosu bolesti, ali svojim ubodom izazivaju snažne alergijske reakcije na tijelu napadnutih osoba.

Načini i učestalost suzbijanja insekata od javno-zdravstvenog značaja

Rokove, dinamiku i način provedbe (izbor, vrsta i oblik formulacije biocidnih pripravaka) dezinfekcije kao posebne mjere za člankonošce (Arthropoda) propisane su Programom mjera. Isti su propisani na osnovu:

- prethodnih izvida stručnog nadzora Zavoda na površinama, prostorima i u objektima pod sanitarnim nadzorom
- utvrđivanja vrsta štetnih člankonošca (Arthropoda) te bioloških i etoloških karakteristika
- stupnja, proširenosti i mjesta infestacije štetnim člankonošcima (Arthropoda)
- uvida o svojstvima i namjeni objekta pod sanitarnim nadzorom.

PRIJENOSNICI ZARAZNIH BOLESTI

KOMARCI I NEVIDI

Učinkovito suzbijanje komaraca je višegodišnji organizirani neprekidni program suzbijanja, koji u sebi sadržava radnje uzorkovanja i prosudbe brojnosti populacije komaraca te na osnovu znanstveno utvrđenih uobičajenih spoznaja i njihovo suzbijanje.

U Hrvatskoj je prisutno pedesetak vrsta komaraca od kojih su najvažnije *Anopheles*, *Aedes* i *Culex*, a njihova je zastupljenost različita ovisno o geografskom području, klimatskim, ekobiološkim i drugim uvjetima.

Cilj suzbijanja komaraca i njihovih razvojnih oblika jest radi sprečavanja pojave zaraznih bolesti pučanstva; smanjenja uzrokovanja kožnih problema, urtika, eritema, alergijskih promjena nastalih ubodima komaraca i sekundarnih infekcija zbog oštećenja kože nastalog češanjem i grebenjem te uzrokovanja smetnji pri normalnom odvijanju svakodnevnih aktivnosti domicilnog pučanstva i turista.

Trenutno stanje i prioriteti

Prvi nalaz (*Aedes japonicus* i *Aedes albopictus*) u Požeško-slavonskoj županiji evidentiran u lipnju i srpnju 2018. godine. Nastavkom monitoringa invazivnih vrsta komaraca u 2019. godini ponovno potvrđena prisutnost *Aedes albopictus* na 12 makrolokacija, te *Aedes japonicus* na 10 makrolokacija Požeško-slavonske županije. U 2020. godini potvrđena prisutnost *Aedes albopictus* na 16 makrolokacija, *Aedes japonicus* na 8 makrolokacija, zatim u 2021. godini potvrđena prisutnost *Aedes albopictus* na 23 makrolokacija, te *Aedes japonicus* na 17 makrolokacija. **U 2022. godini potvrđena prisutnost *Aedes albopictus* na 28 makrolokacija, te *Aedes japonicus* na 13 makrolokacija. Svake godine bilježimo sve veću rasprostranjenost novih invazivnih vrsta komaraca na ovim prostorima naročito *Aedes albopictus*.**

Saznanja o pojavi autohtonih slučajeva oboljelih od groznice Zapadnog Nila, te importiranih od Chikungunye i Zika virusne infekcije u Republici Hrvatskoj daju dodatnu dimenziju u važnosti držanja populacije komaraca na razini koja s epidemiološkog stajališta, u slučaju pojave uzročnika, neće omogućiti širenje zarazne bolesti u velikim razmjerima. Stoga je od izuzetne je važnosti provoditi cjeloviti program suzbijanja i komaraca iz roda *Aedes* i *Culex* na području Republike Hrvatske kako bi se spriječila pojava i širenje zaraznih bolesti pučanstva koje prenose komarci.

U skoroj budućnosti i na području Požeško-slavonske županije mogla bi se očekivati veća rasprostranjenost, od nedavno u Republici Hrvatskoj registrirane prisutne vrste komaraca (*Aedes japonicus*). Također postoji i mogućnost pojave i širenje drugih novih invazivnih vrsta komaraca (npr. *Aedes aegypti*, *Aedes koreicus* itd.) koji prenose zarazne bolesti.

Sukladno smjernicama Europskog centra za prevenciju i nadzor bolesti (European Center for Disease Prevention and Control - ECDC), a radi praćenja vektora zaraznih bolesti Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije dužan je na području svoje nadležnosti provoditi program kontinuiranog monitoringa, tj. istraživanja o prisutnosti, vrsti, brojnosti, širenju, zaraženosti vektora zaraznih bolesti te njihovom potencijalu prijenosa patogena u svrhu procjene rizika kako bi se na vrijeme procijenio rizik mogućih epidemija te poduzele aktivnosti za učinkovitu prevenciju, pravovremeno suzbijanje vektora zaraznih bolesti te evaluaciju provedenih mjera.

Nositelj nacionalnog programa, tj. sustava praćenja invazivnih vrsta komaraca za područje Republike Hrvatske je Hrvatski zavod za javno zdravstvo koji je zadužen za kontinuirano prikupljanje cjelovitih podataka o zastupljenosti vrsta komaraca na području Republike Hrvatske, izrade karte rasprostranjenosti žarišta, jedinstvene nacionalne baze podataka i procjene rizika za vektorske zarazne bolesti.

Godišnji protokol za provedbu nacionalnog programa izrađuje Hrvatski zavod za javno zdravstvo sukladno Smjernicama za nadzor i praćenje invazivnih vrsta komaraca u Europi te prema najnovijim znanstvenim spoznajama istraživača. Hrvatski zavod za javno zdravstvo dužan je najkasnije do 31. siječnja tekuće godine dostaviti Protokol na postupanje županijskim zavodima za javno zdravstvo. Protokolom detaljno se definiraju materijali i metode rada te način i dinamika dostave izvještaja županijskih zavoda za javno zdravstvo. Ovim protokolom se definira i popis entomoloških centara specijaliziranih za određivanje vrste komaraca i popis specijaliziranih laboratorijskih centara koji mogu izraditi analizu prisustva virusa u komarcima.

Požeško-slavonska županija obvezna je omogućiti provođenje ovog nacionalnog programa na području svoje nadležnosti, a s ciljem spriječavanja pojave i mogućeg širenja zaraznih bolesti koje prenose komarci.

Požeško-slavonska županija obvezna je pravovremeno osigurati financijska sredstva za provođenje nacionalnog programa, tj. sustava praćenja invazivnih vrsta komaraca.

Stoga je od izuzetne javnozdravstvene važnosti provoditi Program mjera organiziranog, sustavnog, planiranog, a prije svega pravovremenog suzbijanja komaraca, te organizirati praćenje pojave novih invanzivnih vrsta komaraca.

Utvrđivanje područja infestacije s komarcem vrste *Aedes albopictus*

Područje infestacije vrstom *Aedes albopictus* određuje se kada su pronađene i krilatice (odrasli oblici), ličinke i jajaška komaraca. Prisutnost samo krilatica ostavlja mogućnost da su na neki način prešli granice ekološke niše – aktivno ili pasivno (let, prijevoz, vjetar), što upućuje na neko neposredno bliže žarište. Infestacija komarcima se utvrđuje trajnim nadzorom ciljanog (reprezentativnog) područja, tj. nalaženjem ličinki i krilatica, preciznim omeđivanjem i prepoznavanjem žarišta, utvrđivanjem jesu li komarci rasprostranjeni na tom području ili se nalaze razasuti diskontinuirano. Kako je pronalazak ličinkama komarca *Aedes albopictus* krajnje jednostavan postupak naspram traženju krilatica, traženje žarišta s ličinkama vrste komarca *Aedes albopictus* mora postati prioritetno.

Infestirana područja potrebno je zabilježiti u posebnim planovima ili zemljopisnim kartama, što pretpostavlja prvi i najvažniji preduvjet za organiziranu borbu protiv komarca vrste *Aedes albopictus*.

Ako je na infestiranom području prisutno bilo kakvo sabiralište voda (privremeno ili trajno), isto može postati mjestom ovipozicije komaraca i razvoja ličinki stoga se mora definirati kao »žarište«. Žarišta mogu biti potencijalna ili sigurna te stalna ili pokretna.

Dok *Culex* vrste komaraca prelete do 2 kilometra od primarnog žarišta, a *Anopheles* 3 do čak 16 km, vrsta komarca *Aedes albopictus* u načelu jedva da se udaljuje od svog primarnog žarišta (leti ne više od 100 m – 300 m), međutim tijekom jedne sezone može se uz vjetar udaljiti od primarnog žarišta još poneki kilometar. Odrasli oblici vole se uvući u unutrašnjost prijevoznih sredstava, čime uz poslovično odlaganje jaja na vlažnim predmetima znatno doprinose obilnoj rasprostranjenosti vrste *Aedes albopictus* u prostoru.

Za planiranje intervencije suzbijanja komaraca na nekom području mora se utvrditi infestacija komarcima

Obilježavanje infestiranog područja

Fazu nadzora bilježenja infestiranog područja provodi nadležni zavod za javno zdravstvo što zahtjeva posjedovanje detaljnih karata (npr. katastarske mape), a to značajno olakšava postojanje kompjuterskih programa s mogućnošću mapiranja.

Karte se programski organiziraju na način da su:

- općine i gradovi podijeljeni na dijelove,
- dijelovi na kvadrate,
- kvadrati na zone i sektore,
- zone i sektori na ulice.

Obilježavanje žarišta kartiranjem obuhvaća osim pozitivnog uzorkovanja unašanje u kartu svih potencijalnih stalnih i sigurnih žarišta prisutnih na području općine ili grada s registracijom prisutnosti odraslih oblika. U slučaju strogog obilježavanja žarišta potrebno je označiti jednu »tampon« zonu (oko 500 m izvan ovih žarišta) koja treba biti sigurno uključena u rutinsku operaciju nadzora i suzbijanja.

Popisivanje žarišta, povremeni nadzor, utvrđivanje razine stanja

Zatvorena staništa kontroliraju se u pravilnim vremenskim razmacima tijekom cijele godine jer su u njima stabilni uvjeti (temperatura, vlaga) koji pogoduju razvoju komaraca i nisu podložni meteorološkim promjenama.

Otvorena staništa i sva prethodno zabilježena sigurna žarišta potrebno je nadzirati u periodu aktivnosti komaraca (od ožujka do studenog) na način da se:

- a) prosuđuje učinkovitost poduzetih mjera i prati moguće raseljavanje komaraca prema susjednim područjima,
- b) prati prisutnost ličinaka nadzorom popisanih žarišta uz uzorkovanje ličinaka i kukuljica,
- c) prosuđuje vrijednost poduzetih higijensko-profilaktičkih mjera od strane pučanstva ili vlasnika prostora uz zabilješke o mogućim novootkrivenim žarištima,
- d) prisutnost krilatica mjeri se lovkama ili postupkom ovipozicije.

Nakon što nadležni zavod za javno zdravstvo utvrdi sva pojedinačna žarišta (ličinki, ali i krilatica) na nekom području općine ili grada i razvrsta ih u neku od grupa, ista se točno određuju radi detaljnog unosa u karte ili kompjuterski program što zahtijeva veoma precizne podatke o mjestu, tipu, prisutnosti vode, proizvodnom potencijalu, nadzoru i obradi što može raditi samo osoba koja dobro poznaje područje za koje se izrađuje Program mjera i Provedbeni plan i zna točno locirati žarište.

Zavod kontinuirano tijekom godine provodi organizirani monitoring na način da prikuplja podatke o prisustvu komaraca na nekom području. Metodom monitoringa odraslih komaraca izrađuje se baza podataka :

- o vrsti komaraca i njihovim leglima
- o trenutnoj brojnosti i sezonskoj dinamici uzimajući u obzir geografske karakteristike monitoriranog područja te ekološke faktore kao padaline, temperatura, vlažnost zraka itd.
- s evidentiranim i kartografski prikazanim leglima komaraca, kao i svih voda stajačica i retencija vode u kojima je moguć razvoj komaraca
- s procjenom potrebe za suzbijanjem
- o dojavama građana o prisustvu komaraca
- s ocjenom eventualnih zdravstvenih posljedica na pučanstvo.

Suzbijanje komaraca provodi se **na četiri razine**, vodeći stalnu brigu o očuvanju biološke raznolikosti područja:

1. Sanacijskim postupcima koji se temelje na sustavnom uklanjanju ili smanjivanju uvjeta za razvoj i razmnožavanje, sanacijskim postupcima otklanjanja ekoloških niša na području provedbe programa suzbijanja. U tom cilju sustavno se prati i bilježi katastar vidljivih i skrivenih voda – legla ličinačkih stadija (Upitnik o žarištu ličinki komaraca - *Obrazac 1.* i Praćenje legla komaraca - *Obrazac 2.* koji su sastavni dio ovoga Programa) pomoću različitih sanacijskih postupaka (zatrpanja, povećanja protočnosti ustajalih voda, uklanjanjem zelenog obraštaja i krutog otpada pogodnog za nakupljanje vode, uklanjanje barijera u protočnosti nakapnog (oborinskog) sustava te uklanjanje svih drugih recipijenata oborinskih voda uključujući vaze na grobljima u području rasprostranjenosti vrste *Aedes albopictus* itd.).

2. Provođenjem zdravstvenog odgoja lokalnog stanovništva, od strane Zavoda, nastojati će se do maksimalne razine ukloniti sva moguća mjesta zadržavanja komaraca. Oblici provođenja edukacije što veće populacije lokalnog stanovništva o komarcima kao vektorima zaraznih bolesti provoditi će se distribucijom informativno – edukativnih letaka, putem medija (lokalnih TV postaja, radio postaja te lokalnih tiskovina) brošura te neposrednom komunikacijom na terenu, a sve s ciljem poticanja individualnog ukljanjanja potencijalnih legla komaraca.

Zdravstveni odgoj lokalnog stanovništva obuhvaća:

- opis komarca s najvažnijim značajkama za prepoznavanje uz kratki opis biologije,

- značaj prisutnosti različitih vrsta komaraca na području Požeško-slavonske županije,
- problem prisustva i povijest unosa vrste *Aedes albopictus* u našu zemlju, kao i pojavu Dengue groznice i West Nile u Hrvatskoj bez nepotrebnog uznemiravanja ili širenja panike,
- educirati pučanstvo u individualne načine zaštite te kako stanovništvo može doprinjeti smanjenju populacije komaraca u svojem okolišu te poticati širenje takvih informacija »od susjeda do susjeda«,
- isticanje neophodnosti suradnje pučanstva sa Zavodom i izvođačem DDD mjera tijekom provođenja mjera suzbijanja komaraca, kao i obilježavanja novih područja infestacije
- davanje podataka o nositeljima suzbijanja komaraca (Požeško-slavonska županija, nadležni zavod, ovlaštenu DDD izvoditelj) kako bi pučanstvo bilo informirano kome može proslijediti informacije o pojačanoj pojavnosti komaraca kao i novim žarištima

3. Biološke mjere suzbijanja:

a) Postići učinkovito suzbijanje uvođenjem predatora ličinki komaraca, **ribice *Gambusia holbrooki*** u različite stalne vodene nakupine (lokve) gdje ne postoji autohtona zaštićena fauna s obzirom da ova vrsta šteti biološkoj raznolikosti te bi ju mogla ugroziti kao izraziti predator i omnivor. Za uvođenje ribice *Gambusia holbrooki* u različite stalne vodene nakupine (lokve) potrebno je prethodno ishoditi dopuštenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode.

b) **Primjenom biocidnih pripravaka na bazi *Bacillus thuringiensis var. israelensis*** u obliku tekućine, granula, prašiva ili sporo otpuštajućih briketa, ručnom primjenom ili postupcima prskanja ili granuliranja s vozila, čamaca, zrakoplova ili helikoptera, intenzitetom obradbe svaka tri tjedna u sezoni, bez ikakve štete za ne ciljane vrste u čistim ili obraslim vodama.

4. Kemijske mjere suzbijanja:

a) **Primjenom regulatora rasta** u obliku tekućine, granula ili sporo otpuštajućih briketa bez šteta za ne ciljane vrste u čistim vodama.

b) **Primjenom insekticidnih larvicida** u obliku močivih prašiva, tekućine, granula ili kompresa, za obradbu različitih vodenih nakupina i recipijenata (grebenske lokve, baruštine s trstacima, drenažni kanali, stajačice, irigacijski kanali, lagune, slaništa, močvarno tlo, poplavne livade, kamenice s vodom, protupožarni vodospremnici, kanalizacijski otvori, taložnice kanalizacijskog sustava te septične jame). Ovisno o tipu legla, njegovoj protočnosti, vrsti komaraca i larvicidu koji se primjenjuje, provoditi jednu do dvije larvicidne obrade mjesečno od trenutka pozitivnog nalaza utvrđenog monitoriranjem na stalnim, privremenim, prirodnim ili umjetnim vodenim nakupinama do nestanka ličinki ili vodenih nakupina.

Svaki vodospremnik ili stajaća voda s održivosti većom od sedam dana može predstavljati leglo larvalnih oblika komaraca. Sustavni larvicidni tretmani suzbijanja učinkoviti je su u smanjenju brojnosti populacija komaraca, ekološki prihvatljivi u smislu očuvanja biološke raznolikosti korisne faune kopna te ih u smislu zaštite čovjekovog okoliša treba prvenstveno koristiti tijekom sezone pojave komaraca.

c) **Adulticidna obradba** - Metoda izbora sukladno prosudbi epidemiološke službe Zavoda u slučajevima kao što su sustavna suzbijanja komaraca kao dopuna provedbenih larvicidnih postupaka. Provode se postupcima:

- rezidualnog prskanja (raspršivanja) zatvorenih prostora
- hladnog zamagljivanja sa zemlje pri čemu su ekološki najprihvatljiviji vodeni rastvori insekticida
- toplog zamagljivanja sa zemlje, za obradbu manjih ili većih ciljanih površina.

Toplo zamagljivanje većih razmjera treba isključivo provoditi izvan naseljenih mjesta, zaštićenih područja i nacionalnih parkova.

Adulticidni postupci provode se:

Po preporuci Zavoda, koja je donesena na temelju:

- utvrđene infestacije komarcima ili
- epidemioloških indikacija

Kada se donese odluka da je adulticidni postupak nužno provesti potrebno je:

- utvrditi točno područje koje se pokriva,
- podijeliti područje u zone,
- izraditi planove kretanja u zonama,
- utvrditi vrijeme aplikacije aerosola,
- izračunati potrebnu količinu insekticida (adulticida) za svaku utvrđenu zonu ovisno o površini te zone, a ne o cjelokupnoj površini nekog područja,
- utvrditi dinamiku pokrivanja zona.

Nemoguće je unaprijed točno odrediti dinamiku adulticidnih postupaka i to propisati Programom mjera i Provedbenim planom za područje općine ili grada u županiji jer se unaprijed ne može predvidjeti niti početak aktivnosti komaraca tijekom jedne sezone. Dinamika adulticidnih postupaka je ovisna o uspješnosti provedenih larvicidnih postupaka i hidrometeorološkim prilikama. Adulticidni tretmani se provode u vrijeme maksimalne brojnosti populacije na ograničenom području po potrebi

Kada se pristupi adulticidnom postupku za uspješno suzbijanje letećih oblika komaraca potrebno je u što kraćem roku obraditi sve površine na kojima će se provoditi njihovo suzbijanje, pa stoga akcija suzbijanja letećih oblika komaraca ne smije trajati dulje od 3 do 4 uzastopna radna dana. Dodatna prednost kraćeg vremena provođenja adulticidnog postupka je i kraći negativan utjecaj na izložene ljude i okoliš, budući da aerosol koji sadrži opasne kemikalije može kod osjetljivih ljudi uzrokovati respiratorne smetnje. Optimalno vrijeme za provedbu adulticidnih postupaka je cca 1 do 2 sata u zoru i cca 1 do 2 sata u sumrak, kad su najslabija strujanja zraka, tj. pri vjetru ispod 4 km/sat (komarci su aktivni samo u uvjetima bez vjetra pa je svaki adulticidni tretman na otvorenom prostoru kod jačeg vjetra neučinkovit), pri relativnoj vlažnosti zraka i temperaturama koje su u trenutku adulticidnog tretmana više od 15 °C (pri nižim temperaturama zraka aktivnost komaraca vrlo mala ili je nema). U skladu s navedenim, računa se da se tijekom dana aktivnosti na suzbijanju letećih oblika komaraca mogu provoditi u ukupnom vremenu od cca 2 do 4 sata. Sukladno rezultatima provedenog monitoringa nadležni zavod određuje područje tretmana, vrijeme provođenja tretmana ovisno o aktivnosti dominantnih vrsta komaraca i to isključivo nakon provedenog larvicidnog tretmana kako se adulticidni tretman ne bi provodio dok još ima aktivnih legla. Npr. prema sljedećem okvirnom primjeru ako nadležni zavod utvrdi da je područje koje se mora tretirati npr. površina veličine cca 1.200 ha s npr. uređajem za hladno zamagljivanje ULV postupkom s vozila u pokretu kapaciteta rezervoara minimalno 50 litara, preporučena brzina kretanja vozila za postizanje najboljeg učinka prilikom ULV aplikacije insekticida je 20 km/h (20.000 m/h), u proходу se pokriva cca 50 m sa svake strane ulice kojom vozilo prolazi (ukupno 100m širok pojas), što znači da se za sat vremena jednim uređajem za hladnu ULV aplikaciju i jednim vozilom može obraditi do 200 ha površine, odnosno za 2 sata rada do 400 ha tijekom jedne akcije, dakle s tri uređaja na tri vozila za 2 sata rada do 1.200 ha. Visina i gustoća vegetacije, zgrade i druge prepreke onemogućavaju širenje aerosola tako da veća visina i gustoća vegetacije i drugih prepreka umanjuje efektivnu širinu prolaza (pravilo - 50%-tno umanjeње širine prolaza). Prilikom određivanja površine za adulticidni tretman i količine utroška insekticida potrebno je uzeti u obzir činjenicu da je izgrađenost u dijelovima naselja (stambene zgrade i drugi objekti u naselju) do 60% površine. Ukoliko je brzina vozila 15 km/h (15.000 m/h) okvirni izračun površne tretiranja se umanjuje za 1/4. Postupak se ne smije obavljati nasuprot vjetru jer se neće postići željeni učinak

adulticidnog postupka i kako izvoditelj ne bi bio izložen štetnom aerosolu. Stavke iz ovog okvirnog primjera zavod prilagođava ovisno o učestalosti prepreka na putu kretanja vozila, uputama proizvođača za uporabu insekticida i te uputama proizvođača uređaja za aplikaciju insekticida.

Adulticidne tretmane dnevno aktivne vrste komarca *Aedes albopictus* potrebno je usmjeriti na ograničeno područje u kojem ova vrsta boravi (npr. nedostupna područja niske guste vegetacije u neposrednoj blizini legla) u vrijeme najveće aktivnosti (jutarnjim i popodnevnim satima) uporabom prijenosnih (ručnih ili lednih) uređaja za toplo zamagljivanje kapaciteta rezervoara minimalno 5 litara.

Završne sezonske adulticidne akcije su od velike su važnosti jer o njima neposredno ovisi broj komaraca koji ide u prezimljavanje, odnosno broj komaraca koji će biti pokretač populacije u slijedećoj godini.

Pučanstvo unaprijed obavijestiti o planiranoj provedbi, vrsti biocidnog pripravka koji će se primjeniti, vremenu, cilju te mogućim rizicima za kategorije osjetljivih ili bolesnih stanovnika, te također o tome obavijestiti pčelare radi pravovremene zaštite za pčele.

Primjene sezonskih jednokratnih adulticidnih obradba protiv komaraca imaju veoma niski učinak u odnosu na uloženi novac te se ne mogu smatrati ekonomski opravdanim, posebice što obradbe pogađaju samo vrh brijega adultne populacije, ostavljajući očuvanim stadije ličinaka u svim dostupnim vodenim recipientima. Insekticidni aerosol djeluje samo na komarce koji lete i ne dopire do onih koji odmaraju ispod lišća na raslinju. Neke vrste komaraca kao što su vrste roda *Culex* legu se kontinuirano pa stoga jednokratno suzbijanje krilatica ima kratkotrajni učinak te ga stalno treba ponavljati, a trajniji rezultati u pravilu izostaju.

Adulticidni postupci predstavljaju znatnu opasnost za sve neciljane vrste noćnih kukaca, a posredno za njihove predatore na području adulticidnog postupaka ili na širem području gdje strujom vjetra mogu biti preneseni toksični aerosoli, što obzirom na neznatnu učinkovitost, a široki spektar djelovanja predstavlja znatnu ekološku štetu. Treba uvijek naglašavati da su svi adulticidni postupci neselektivni postupci koji ugrožavaju zdravlje osjetljivih skupina ljudi, uzrokuju štete u okolišu uključujući i vodene i kopnene životinje, uništavaju sve trenutačno prisutne vrste insekata te stoga bitno narušavaju biološku ravnotežu opterećujući okoliš štetnim tvarima, dok dugotrajnom primjenom dovode do ugroze biodiverziteta.

Ukoliko integrirane mjere uporabom nekemijskih sredstava nisu dovele do smanjenja populacije na biološki minimum, insekticidi /larvicidi se koriste sukladno sljedećim normativima:

Larvicidni tretmani		
Način aplikacije larvicida / insekticida	iz aviona (ili helikoptera) ili bespilotnih letjelica (dron)	ručna aplikacija
Formulacija larvicida / insekticida	tekući koncentrat, ledene granule tablete	tablete, tekući koncentrat, prašivo i granule
Količina larvicida / insekticida te omjer razrjeđenja	uputa proizvođača	uputa proizvođača i ovisno o organskom opterećenju
Površina tretiranja	uputa proizvođača	uputa proizvođača

Dinamika	svaka 3-4 tjedna	svaka 3-4 tjedna
Adulticidni tretmani (suzbijanje odraslih jedinki)		
Način aplikacije larvicida / insekticida	hladni ULV	topli ULV*
Formulacija larvicida / insekticida	tekući koncentrat	tekući koncentrat
Količina larvicida / insekticida te omjer razrjeđenja	1:9 (otapalo voda), tj. sukladno preporuci proizvođača insekticida	1:9 (otapalo ** isključivo mineralno ulje ili neko drugo ekološki prihvatljivo otapalo), tj. sukladno preporuci proizvođača insekticida
Površina tretiranja	0,5 – 1 lit. /1 ha	0,5 – 1 lit. /1 ha
Brzina vjetra – dopuštena gornja granica	cca. 4 km/h	4 km/h
Brzina kretanja vozila	10 - 20 km/h, tj. ovisno o preporuci proizvođača uređaja za ULV	10 - 20 km/h, tj. ovisno o preporuci proizvođača uređaja za ULV
Pokrivenost u prohodu	cca. 50 m sa svake strane ulice kojom vozilo prolazi (ukupno 100 m širok pojas), tj. sukladno preporuci proizvođača	cca. 50 m sa svake strane ulice kojom vozilo prolazi (ukupno 100 m širok pojas), tj. sukladno preporuci proizvođača
Radni sati	1 h (ili max. 2) u zoru i 1 h (ili max. 2 h) u sumrak	1 h (ili max. 2) u zoru i 1 h (ili max. 2 h) u sumrak
Kapacitet rezervoara	min. 50 lit.	min. 50 lit.
Obrađena površina s 1 vozilom – ekipa od 2 izvoditelja	50-200 ha površine / 1 h	50-200 ha površine / 1 h
Umanjenje efektivne širine prolaza radi gustoće vegetacije te dr. prepreka	do 50%	-
Dinamika	1 tretman ne smije trajati dulje od 3 do 4 uzastopna radna dana	1 tretman ne smije trajati dulje od 3 do 4 uzastopna radna dana

*U slučaju avio tretmana sukladno Pravilniku o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije (Narodne novine br. 35/07, 76/12) te ovisno o uputama proizvođača insekticida/larvicida.

** Zabranjuje se uporaba nafte ili lož ulja kao otapala!

Suzbijanje nevida (flebotoma, papatača) provodi se:

- samo u slučaju pojave zarazne bolesti kao obvezatna preventivna dezinskcija kao posebna mjera na području općina i gradova.

- jednokratno u dozama i na način kako predlaže proizvođač insekticida

Potrebno je ostvariti suradnju s veterinarskom službom zbog pregleda pasa ili lovačkom organizacijom radi suzbijanja čagljeva (divlji psi) kao rezervoara kala azar.

U slučajevima šire pojavnosti oboljenja koje oni prenose (kožna i viscelarna lišmanioza, papatači groznica), a obzirom na mali polumjer kretanja ovih vrsta, potrebno je rezidualnim prskanjem obraditi oko deset metara od nastambi, posvećujući pažnju tamnim, hladnijim prostorima, rupama, poluspiljama, pukotinama, štalama ili peradarnicima u kojima nevide obitavaju.

MUHE

Cilj suzbijanja muha je sprečavanje prijenosa mikroorganizama i zaraznih bolesti pučanstva te sprečavanje uznemiravanja pučanstva tijekom obavljanja svakodnevnih aktivnosti. Svojim ubodom ispod kože neke vrste muha mogu inokulirati uzročnike antraksa i tularemije te uzročnike gnojenja. Pojava muha predstavlja biološki pokazatelj niskog higijenskog standarda u društvu.

Suzbijanje muha u svim objektima javne namjene koji podliježu sanitarnom nadzoru gdje se priprema hrana za krajnjeg korisnika ili u objektima gdje je potreban visok nivo higijene (npr. bolnice) provodi se kao preventivna dezinsekcija kao posebna mjera sukladno Programu mjera. U slučaju pojave zaraznih bolesti za koju se utvrdilo da su je uzrokovale muhe kao prijenosnici zaraznih bolesti provodi se obvezna preventivna dezinsekcija kao posebna mjera.

Učinkovito suzbijanje muha je sustavni organizirani višegodišnji program koji u sebi sadržava utvrđivanje izvorišta, uzorkovanje, prosudbe brojnosti i pravca kretanja (migracija) te sukladno stečenim spoznajama određivanje metoda borbe.

Suzbijanje se provodi na više načina:

1. Sanitacija okoliša

2. Suzbijanje muha insekticidima:

- Suzbijanje ličinaka
- Obrada uzgojnih mjesta larvicidima

3. Suzbijanje odraslih oblika

- Obradba počivališta muha rezidualnim insekticidima
- Unašanje toksičnih tvari na počivališta muha
- Privlačenje muha pomoću atraktivnih hranjivih otrovnih mamaca
- Obrada zatvorenih i otvorenih prostora
- Postupci kod rojenja muha

Dinamika suzbijanja muha:

- premazivanje površina na kojima se zadržavaju odrasle muhe svakih 6 do 8 tjedana ovisno o rezultatima uspješnosti provedene mjere u dozama i na način kako predlaže proizvođač insekticida
- izlaganje ljepljivih traka ili lovki na način kako predlaže proizvođač
- izlaganje granula neposredno na ciljanoj površini uz povremeno vlaženje ili potpuno močenje na način kako predlaže proizvođač larvicida
- korištenje UV muholovki na mjestima gdje nije dozvoljena uporaba kemijskih sredstava

- dnevna i noćna počivališta muha u zatvorenim prostorima svakih 6 do 8 tjedna ovisno o rezidualnosti insekticida u dozama i na način kako predlaže proizvođač insekticida
- deponiji otpada – gnojnice svakih 14 dana u dozama i na način kako predlaže proizvođač larvicida, tj. prskanje otopinom insekticida svakih 4 do 6 tjedana na način kako predlaže proizvođač insekticida

Kod rojenja muha vrsta *Sepsis* sp. ili *Drosophila* sp. u pojedinim godinama, ako to predstavlja uznemirujući problem za pučanstvo, potrebno je primijeniti ograničene postupke hladnog zamagljivanja, ciljano usmjerene na prostore pojavnosti populacije, uglavnom jednokratno. Ovi postupci izvode se na otvorenome i danju moraju biti strogo ograničena mjesta zaraženosti, jer predstavljaju opasne radnje za pučanstvo i korisne insekate. Stoga u smislu očuvanja biološke raznolikosti odluku o primjeni ovih postupaka i za ove vrste muha trebaju donijeti epidemiološka služba nadležnog zavoda za javno zdravstvo nakon stručnog izvida i prosudbe te kada su iscrpljene sve druge mogućnosti njihova suzbijanja.

BUHE

Iako su buhe prvenstveno ektoparaziti životinja, cilj suzbijanja buha kao javnozdravstvenih štetnika je u činjenici da sve više pučanstva živi u zajednici s kućnim ljubimcima pa tako buhe osim kućnih ljubimaca povremeno ili stalno napadaju i njihove vlasnike. Svojim ubodima buhe kod čovjeka izazivaju neugodu, svrbež i promjene na koži uz mogućnost sekundarnih infekcija te mogu prenositi različite uzročnike bolesti.

Dinamika suzbijanja buha je jednokratna, a ponekad je potrebno višekratno ponoviti postupke dezinfekcije do istrebljenja u dozama i na način kako predlaže proizvođač insekticida.

Ako se na osnovi epidemioloških indikacija koje utvrđuje specijalist epidemiolog Zavoda za javno zdravstvo županija ili na osnovi obavljenog sanitarnog nadzora nadležnog sanitarnog inspektora utvrdi pojavnost buha kao javnozdravstveni problem ili uznemirivanje osoba doseže znakovite razmjere, tada se suzbijanje buha provodi kao **obvezna preventivna dezinfekcija** kao posebna mjera.

Preventivna dezinfekcija provodi se na deponijima otpada i gnojnicama te drugim javnim površinama na kojima je epidemiološkim izvidom utvrđena pojačana infestacija.

Obradu životinja i prostora u kojima se zadržavaju životinje provodi veterinarska služba.

KRPELJI

Cilj suzbijanja krpelja: Značaj suzbijanja krpelja u humanoj i veterinarskoj medicini je velik jer su oni rezervoari, vektori, ali i izvori brojnih humanih i animalnih patogena. U iznimnim situacijama krpelji mogu prenijeti na ljude određene bolesti koje su zajedničke životinjama i ljudima (zoonoze). Obvezna preventivna dezinfekcija krpelja provodi se u slučaju pojave zaraznih bolesti samo na ograničenim površinama.

Dinamika suzbijanja krpelja: jednokratno ili dok traje pojavnost vezana uz oboljenje u dozama i na način kako predlaže proizvođač insekticida.

MEHANIČKI PRIJENOSNICI MIKROORGANIZAMA I UZROČNICI ALERGIJSKIH REAKCIJA

ŽOHARI

Cilj suzbijanja žohara je od javnozdravstvene važnosti s obzirom da su oni vrsta štetnika koja se maksimalno prilagodila suživotu s čovjekom (tzv. sinantropija), interferira s čovjekovim

aktivnostima te s njime dolazi u direktan ili indirektan dodir što ponekad rezultira i s različitim poremećajima zdravlja, poput zaraznih bolesti ili alergijskih stanja.

Postupci suzbijanja žohara u sebi sadržavaju i postupke suzbijanja različitih vrsta člankonožaca (Arthropoda) koji se mogu naći u istim prostorima primjerice: buhe, mravi, kućni zrikavci, babure, stonoge i grinje, stoga temeljito provedeni postupci suzbijanja žohara daju ujedno i učinkovit postupak u smislu neciljanog oslobađanja nekog prostora od ostalih mogućih nazočnih štetnih člankonožaca (Arthropoda).

Pri planiranju dezinfekcijskih postupaka u cilju suzbijanja žohara temeljno je načelo procijeniti vrstu žohara, jačinu i proširenost infestacije (ekološke niše) te sukladno tome provedbene postupke uskladiti s prosudbom jačine infestacije prostora. Prosudbom treba utvrditi mjesta infestacija, tipove instalacija ili aparata u kojima su nazočni insekti te pravilnom prosudbom primijeniti različite metode borbe protiv žohara.

Monitoring žohara u objektima provodi ovlaštenu izvođač DDD mjera anketiranjem osoblja i postavljanjem feromonskih lovki. **U slučaju velike infestacije** (po anketi: žohari su vidljivi danju i noću, a na lovkama je više od 10 adulta i svi njihovi razvojni oblici) ovlaštenu **izvođači DDD mjera se obavezuju o istom u pisanom obliku izvijestiti Zavod**, jer takav nalaz predstavlja epidemiološku indicaciju. Ova obaveza izvješćivanja indicirana je za objekte u kojima se proizvodi, skladišti i prodaje hrana, zdravstvenim ustanovama, u odgojno – obrazovnim objektima i objektima koji služe za smještaj većeg broja ljudi.

Suzbijanje žohara u svim objektima javne namjene koji podliježu sanitarnom nadzoru provodi se kao **preventivna dezinfekcija kao posebna mjera** sukladno Programu mjera. U slučaju pojave zaraznih bolesti za koju se utvrdilo da su je uzrokovali žohari kao mehanički prijenosnici zaraznih bolesti provodi se **obvezna preventivna dezinfekcija kao posebna mjera**. Suzbijanje žohara insekticidom prema uputama proizvođača poštujući normativ 5 litara emulzije za 100 m² u koncentraciji ovisno o poroznosti površine koja se obrađuje. Kod primjene insekticida tzv. Spot tretmanom obuhvatiti sve kritične točke koje može procijeniti samo isključivo voditelj terenske ekipe izvoditelja DDD mjera

Dezinfekcija protiv smeđeg žohara

Postupcima prskanja (tlačnim ručnim i motornim prskalicama) obrađivati će se zatvoreni prostori (kuhinje, skladišta, podrumi i drugi) zbog **suzbijanja žohara** i drugih člankonožaca koji dolaze iz zagađenih prostora neposredno onečišćuju namirnice ili ih pak posredno onečišćuju preko posuđa, radnih površina i ostalih sličnih elemenata u okolišu. U zatvorenim prostorima dezinfekcija žohara može se provesti nanošenjem insekticidnog gela te upotrebom dimnih generatora uz najmanje jedan sat prije ulaska osoba radi uklanjanja mogućih štetnih isparavanja potrebno je uključiti ventilacijski sustav.

Nakon provedene dezinfekcije provest će se nadzor postavljanjem feromonskih ljepljivih lovki za utvrđivanje postojeće infestacije žoharima odnosno kontrole uspjeha provedene dezinfekcije.

Objekti koji rade tijekom cijele godine ovisno o vrsti i namjeni objekta te zatečenom stanju najmanje svaka 2 do 3 mjeseca.

Dezinfekcije protiv crnog žohara

U urbanim sredinama potrebno je sustavno suzbijanje u kanalizacijskim provodnicima, ispod revizijskih otvora, kao i u drugim podzemnim uobičajenim prostorima njihovog obitavanja, primjenom postupaka toplog zamagljivanja ili postupcima zadimnjavanja dva puta godišnje, a na pojedinačnim lokacijama - prema biološkim indicijama i češće. Dezinfekciju protiv crnog žohara provoditi 2 puta godišnje, po potrebi više do smanjenja na biološki minimum.

Dezinsekcije protiv mrko prugastog žohara i američkog žohara

Dezinsekciju protiv mrko prugastog žohara i američkog žohara provoditi 2 puta godišnje, po potrebi više do smanjenja na biološki minimum.

MRAVI

Cilj suzbijanja: Kao i žohari, sinantropni štetnici čije je suzbijanje od javnozdravstvene važnosti posebice u bolnicama te domovima za nemoćne i stare osobe – faraonski mrav.

Provodi se u slučaju velike infestacije kao obvezatna preventivna dezinsekcija kao posebna mjera 2 puta godišnje u dozama i na način kako predlaže proizvođač insekticida. Nakon utvrđivanja zaraženosti vrstama mravi u takvim prostorima provodi se rigorozna sanacija svih prostora uz primjereno trajno održavanje razine sanacije. Zatim se pristupa uklanjanju zaklona tehničkim postupcima zatvaranja mogućih ili sigurnih skrovišta u građevinskim pukotinama ili rasjedinama nastalim stabilizacijom zgrade, a na osnovi praćenja kretanja putova infestata.

STJENICE

Cilj suzbijanja: S obzirom na ponovnu sve veću pojavu stjenica te njihovog molestiranja kao posljedice sve masovnijeg globaliziranog turizma i kretanja pučanstva, grupa ili pojedinaca (ponekad sumnjivog higijenskog standarda) na sve udaljenije i atraktivnije ruralno – urbane destinacije cilj suzbijanja stjenica u Republici Hrvatskoj je od zaštite interesa prvenstveno turizma i ekonomskog značaja.

Suzbijanje stjenica provodi se kao obvezatna preventivna dezinsekcija kao posebna mjera u slučaju veće infestacije javnih prometala i pojave infestacije stjenicama u više od jednog hotelsko-prenočišnog objekta na području jedne općine ili grada. Zbog težine radnje potrebno je nekad višekratno ponoviti postupke dezinsekcije do istrebljenja u dozama i na način kako predlaže proizvođač insekticida; ukoliko je moguće osigurati sigurnosno-tehničke uvjete kod uporabe fumiganata (cijanovodik) jednokratno, tj. do istrebljenja u dozama i na način kako predlaže proizvođač fumiganta.

Opći naputak za suzbijanje stjenica ovisno o stupnju infestacije:

- a)** informirati korisnika mjere da nije moguće jednom obradom postići suzbijanje stjenica (posebno kod većih infestacija) te da postupak može biti neuspješan ako se isti ne pridržava naputaka o suzbijanju
- b)** izvid površine, prostora i objekta korisnika mjere mora biti detaljan kako bi se otkrila sva moguća skrovišta
- c)** cijeli prostor mora biti obrađen odjednom jer će se infestacija proširiti na druge prostore
- d)** izvoditelj DDD mjera mora garantirati čuvanje tajnosti o mjestu suzbijanja stjenica kako ne bi ugrozio ugled korisnika mjere (stavka u ugovoru)
- e)** ako se suzbijanje stjenica provodi u hotelsko-turističkim objektima, hotelsko osoblje (sobarice) trebale bi biti podučene kako izgleda stjenica te kako prepoznati infestaciju stjenicama
- f)** upotrijebiti biocidni pripravak primjeren mjestu, opremi i namještaju koji se obrađuje
- g)** izvoditelj DDD mjera treba biti obučen u zaštitnu odjeću te paziti da infestaciju ne prenese u vlastiti dom
- h)** iz prostora u kojem je utvrđena pojava stjenica ne smiju se iznositi predmeti radi prenošenja infestacije u druge prostore – osobe koje su boravile u takvim prostorima moraju presvući odjeću te je izložiti pranju ili fizikalnoj dezinsekciji
- i)** u prostoru u kojem se provodi dezinsekcija potrebno je isključiti struju te skinuti zaštitu s utičnica

j) Za uspješno suzbijanje potrebno je obuhvatiti sva žarišta, što podrazumijeva pomicanje stvari (pokućstva) u prostoru koji se tretira (pod nadzorom izvoditelja DDD mjera).

k) Planom suzbijanja treba definirati:

- stupanj infestacije (ako je moguće sa slikom)
- postupak suzbijanja (fizičko odstranjivanje, vrućina, para, smrzavanje, biocidni postupci)
- mjesta primjene – predvidjeti kontrolu susjednih prostora (vertikalnih i horizontalnih)
- obveze stranke (micanje predmeta)
- dinamiku provedbe, prijedlog daljnjih kontrola i postupaka
- garanciju (ograničenje) uz preporuku.

SEZONSKI ŠTETNI (OPASNI) ČLANKONOŠCI, tj. pederine i azijska božja ovčica te drugi hematotoksični insekti, skokuni, babure, stonoge, ose, stršljeni, simulide, leptiri ili gusjenice uzročnici alergijskih manifestacija.

Epidemiološki značaj: nemaju značaj u prijenosu bolesti, ali svojim ubodom izazivaju snažne alergijske reakcije na tijelu napadnutih osoba.

Cilj suzbijanja: kod masovnih infestacija sprječavanje alergijskih reakcija kod pučanstva.

Vrsta mjere radi ostvarivanja cilja u slučaju velike infestacije obvezna preventivna dezinfekcija kao posebna mjera provodi se na mjestima aglomeracija jednokratno do nestanka, a prema naputku proizvođača insekticida.

Učestalost provedbe dezinfekcije ovisit će o biološkim indikacijama (koje su utvrđene provedenim monitoringom) i epidemiološkim indikacijama s time da:

- **hoteli, restorani i drugi objekti koji imaju kuhinju**, a rade cijelu godinu: provoditi minimalno monitoring četiri puta godišnje (odnosno svaka tri mjeseca) te sukladno utvrđenoj infestaciji provesti mjere dezinfekcije. Dodatni broj tretmana ovisit će o biološkim i epidemiološkim indikacijama.
- **trgovine s prehrambenim artiklima** minimalno provoditi monitoring četiri puta godišnje (odnosno svaka tri mjeseca) te sukladno utvrđenoj infestaciji provesti mjere dezinfekcije. Dodatni broj tretmana ovisit će o biološkim i epidemiološkim indikacijama
- **prehrambeno - proizvodni pogoni** minimalno provoditi monitoring četiri puta godišnje (odnosno svaka tri mjeseca) te sukladno utvrđenoj infestaciji provesti mjere dezinfekcije. Dodatni broj tretmana ovisit će o biološkim i epidemiološkim indikacijama
- **klinički bolnički centri, klinike, poliklinike, specijalne bolnice, ustanove hitne medicinske pomoći** provoditi monitoring četiri puta godišnje (odnosno svaka tri mjeseca) te sukladno utvrđenoj infestaciji provesti mjere dezinfekcije. Dodatni broj tretmana ovisit će o biološkim i epidemiološkim indikacijama.
- **dječji vrtići i osnovne škole u čijem sastavu su kuhinje** minimalno provoditi monitoring četiri puta godišnje (odnosno svaka tri mjeseca) te sukladno utvrđenoj infestaciji provesti mjere dezinfekcije. Dodatni broj tretmana ovisit će o biološkim i epidemiološkim indikacijama.
  - Aplikacija insekticida obavlja se isključivo u periodu kada nema djece u dječjim vrtićima i osnovnim školama. Zbog ostvarivanja dovoljno duge ekspozicije insekticida na tretiranim površinama (bez pranja) kad god je to moguće planirati provedbu petkom po odlasku djece iz vrtića i škola.
- **u kanalizacijskim provodnicima, ispod revizijskih otvora, kao i u drugim podzemnim uobičajenim prostorima** njihovog obitavanja sustavno dva puta godišnje (jednom tijekom proljetne i jednom tijekom jesenske akcije).

- **tržnice** (zatvoreni dio – paviljoni) dezinfekcija se mora provoditi četiri puta godišnje (odnosno svaka tri mjeseca) te sukladno utvrđenoj infestaciji provesti mjere dezinfekcije. Dodatni broj tretmana ovisit će o biološkim i epidemiološkim indikacijama.
- **domaćinstva koja se bave uzgojem domaćih životinja** dezinfekciju je potrebno provoditi tijekom proljeća i ljeta sukladno biološkim indikacijama
- **larvicidni tretmani za suzbijanje komaraca** treba započeti kada su stvoreni pogodni vremenski uvjeti (optimalne temperature koje omogućuju biološki razvojni ciklus komaraca od larve do adulta) i nastaviti ga sve dok uvjeti okoliša omogućuju njihov razvoj i razmnožavanje. S ciljem suzbijanja komaraca larvicidna dezinfekcija treba se provoditi od ožujka do kraja listopada.

U slučaju jače infestacije broj tretiranja će se povećati prema nalogu Ministarstva zdravstva i sanitarne inspekcije.

Ovlašteni izvođači DDD mjera su obvezni prije početka izvođenja radova na određenim područjima pravovremeno izvijestiti (najmanje 48 sati prije početka provedbe) pučanstvo o početku i vremenu trajanja provođenja radova. Izvješćivanja će se provoditi tiskanim materijalima koja će se izvjesiti na dobro vidljivim frekventnim mjestima, kao i uz pomoć sredstava javnog priopćavanja.

Primjena insekticida u proizvodnim i poslovnim prostorima ne smije se provoditi tijekom radnog procesa. Svaka primjena insekticida mora biti provedena na način da se ne kontaminira hrana, ne oštete ili zaprljaju neciljane površine, ne ugrozi zdravlje ljudi i ne onečisti okoliš. Prije početka obavljanja dezinfekcije u objektima u kojima se nalazi hrana, mora se zaštititi hranu od mogućeg onečišćenja te primijeniti insekticide koji ne ostavljaju mirise na tretiranoj površini na koju se stavlja hrana.

Prostori u kojima je dezinfekcija provedena prskanjem, raspršivanjem, zamagljivanjem i zadimljavanjem mogu se ponovno koristiti tek po isteku radne karence predviđene za insekticide koji su upotrijebljeni.

Primjena insekticida toplim ili hladnim zamagljivanjem iz zrakoplova zabranjena je nad naseljenim područjima, nacionalnim parkovima i ostalim zaštićenim područjima.

Kemijska sredstva, odnosno insekticide ovlašteni izvođač DDD mjera ne smije davati korisnicima DDD mjera na korištenje bez nadzora.

Primjena insekticida

Insekticidi koji će se koristiti u javnom zdravstvu i komunalnoj higijeni moraju biti propisno registrirani i dopušteni za primjenu u Republici Hrvatskoj s Rješenjem Ministarstva zdravstva te da se nalaze Registru biocidnih pripravaka (objavljen na web stranici Ministarstva zdravstva) kako bi opasnost za okoliš i zdravlje ljudi ili životinja bila svedena na minimum.

U provedbi dezinfekcije na području Požeško-slavonske županije za suzbijanje komaraca, muha i žohara koriste se samo dopuštena larvicidna i adulticidna sredstva.

- **Biljni insekticidi** na osnovi aktivne tvari piretrina te ostali ukoliko imaju ili dobiju Rješenje Ministarstva zdravstva.
- **Biološki insekticidi** na osnovu abamektina, *Bacillus Thuringiensis* subsp. *Israliensis* te ostali ukoliko imaju ili dobiju Rješenje Ministarstva zdravstva.
- **Biotehnički insekticidi,**
  - **regulatori razvoja kukaca** na osnovi aktivne tvari diflubenzuron i ciromazin te ostali ukoliko imaju ili dobiju Rješenje Ministarstva zdravstva.

- **Inertna prašiva** : amorfni silicijski dioksid ukoliko imaju Rješenje Ministarstva zdravstva.
- **Karbamati** s aktivnim tvarima bendiokarb te ostali ukoliko imaju ili dobiju Rješenje Ministarstva zdravstva.
- **Neonikotinoidi** s aktivnim tvarima acetamiprid, imidaklopid, klotianidin, thiametroksan te ostali ukoliko imaju ili dobiju Rješenje Ministarstva zdravstva.
- **Piretroidi** svi na osnovi aktivne tvari alfacipermetrin, cifenotrin, ciflutrin, cipermetrin, permetrin, deltametrin, esbiotrin, etofenproks, praletrin, sumitrin te dozvoljene mješavine piretroida ukoliko imaju ili dobiju Rješenje Ministarstva zdravstva.
- **Pirazoli** s aktivnom tvari klorfenapir te ostali ukoliko imaju ili dobiju Rješenje Ministarstva zdravstva
- **Fenilpirazoli** s aktivnom tvari fipronil te ostali ukoliko imaju ili dobiju Rješenje Ministarstva zdravstva.
- **Organofosforni insekticidi** s aktivnim tvarima azametifos i diklorvos te ostali ukoliko imaju ili dobiju Rješenje Ministarstva zdravstva
- **Mješavine insekticida iz različitih skupina** te ostali ukoliko imaju ili dobiju Rješenje Ministarstva zdravstva.
  - bendiokarb, tetrametrin, piperonil butoksid
  - deltametrin, piriproksifen
  - diklorvos, tetrametrin, cipermetrin
  - piretrini, piretroidi
  - fipronil, piriproksifen
  - klotianidin, sumilarv TG (piriproksifen)

DERATIZACIJA

Preventivna i obvezna preventivna deratizacija (u daljnjem tekstu: deratizacija) je skup različitih mjera koje se poduzimaju s ciljem smanjenja populacije štetnih glodavaca ispod praga štetnosti, zaustavljanja razmnožavanja ili potpunog uništenja nazočne populacije štetnih glodavaca koji su prirodni rezervoari i prijenosnici uzročnika zaraznih bolesti ili skladišni štetnici.

Deratizacija podrazumijeva i sve mjere koje se poduzimaju radi sprečavanja ulaženja, zadržavanja i razmnožavanja štetnih glodavaca na površinama, u prostoru ili objektima.

Na području Požeško-slavonske županije glodavci koje treba suzbijati ispod praga štetnosti u cilju zaštite zdravlja pučanstva te smanjivanja gospodarskih šteta jesu:

1. štakor:

- Crni štakor (*Rattus rattus*) Linne
- Aleksandrijski štakor (*Rattus rattus* var. *alexandrinus*) Geoffr.
- Sivi, smeđi ili kanalski ili štakor selac (*Rattus norvegicus*) Berkenhout

2. miš:

- Kućni miš (*Mus musculus musculus*) Linne
- Kućni miš (*Mus musculus domesticus*) Linne
- drugi štetni glodavci (npr. poljski miš, voluharica) za koje postoji sumnja da prenose zarazne bolesti u objektima.

Epidemiološki značaj: Osim što su glodavci uzročnici velikih ekonomskih šteta koji uništavaju imovinu i zalihe hrane oni su rezervoar ili prijenosnik čitavog niza bolesti čovjeka kao što su: kuga, virusne hemoragijske groznice, hemoragijska groznica s bubrežnim sindromom, leptospiroza, tularemija, murini tifus, toksoplazmoza, tripanosomijaza, lišmanijaza, salmoneloza, trihineloz, bolest štakorskog ugriza – Sodoku, bjesnoća itd.

Cilj suzbijanja štetnih glodavaca je uklanjanje rizika od pojave i prijenosa zaraznih bolesti, uklanjanja ekonomskih i gospodarskih šteta koje nastaju uništavanjem i onečišćenjem hrane te sprečavanja kontaminacije površina, prostora i objekata iz članka 10. stavka 1. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.

Deratizacija se provodi primjenom mehaničkih, fizikalnih i kemijskih mjera.

1. Mehaničke mjere podrazumijevaju redovito provođenje sanitarno - higijenskih mjera, ugradnju prepreka (mreža), uporabu lovki (živolovki ili mrtvolovki), ljepljivih traka s ili bez atraktanata

2. Fizikalne mjere podrazumijevaju postupke uporabe ultrazvuka s ciljem sprječavanja ulaženja i zadržavanja štetnih glodavaca

3. Kemijske mjere podrazumijevaju uporabu rodenticida, odnosno izlaganje zatrovanih mamaca tvorničkog pripravka s antikoagulantima I i II. generacije s ciljem smanjenja ukupnog broja populacije štetnih glodavaca ispod praga štetnosti, zaustavljanja razmnožavanja ili potpunog uništenja nazočne populacije štetnih glodavaca.

Preventivna deratizacija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne i kemijske mjere koje se provode s ciljem:

- sprečavanja ulaženja, zadržavanja i razmnožavanja štetnih glodavaca
- smanjenja populacije štetnih glodavaca i
- održavanje populacije štetnih glodavaca na biološki prihvatljivom minimumu radi osiguranja kvalitetnih higijenskih i sanitarno tehničkih uvjeta u objektima, prostorima i na javnim površinama pod sanitarnim nadzorom.

Obvezna preventivna deratizacija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne i kemijske mjere koje se provode na površinama, u prostorima ili objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, a poduzimaju se u izvanrednim situacijama:

- ako postoji povećan rizik prenošenja zaraznih bolesti koje prenose štetni glodavci temeljem epidemioloških indikacija
- ako populacija štetnih glodavaca pređe prag štetnosti
- ako se odredi šteta na zalihama hrane nastala djelovanjem štetnih glodavaca
- ako su u sanitarnom nadzoru uočene nepravilnosti u održavanju objekata koje pogoduju razvoju štetnih glodavaca
- tijekom elementarnih nepogoda i
- tijekom masovnih skupova, sportskih i ostalih manifestacija.

Deratizacija će se provoditi na području Požeško-slavonske županije u svim objektima i prostorima kako slijedi:

- objektima za javnu vodoopskrbu pučanstva
- objektima za proizvodnju i promet namirnica (proizvodni pogoni, ugostiteljski objekti, restorani društvene prehrane, kuhinje posebnih institucija, trgovački objekti i ostali)
- objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi (hotelski i ostali turistički objekti za smještaj, kampovi, učenički i studentski domovi, prihvatilišta, radničke nastambe, socijalne ustanove i ostali smještajni objekti)
- objektima zdravstva (klinički bolnički centri, klinike, poliklinike, specijalne bolnice i lječilišta, zavodi, domovi zdravlja, ustanove hitne medicinske pomoći, stomatološke ordinacije i ljekarne)
- objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga pučanstvu (kiropraktičke ambulante, centri za masažu, pedikerski, kozmetički, frizerski i brijачki saloni, solariji, javna kupatila, javni sanitarni čvorovi i drugi)
- objektima odgojno - obrazovnih ustanova (ustanove predškolske skrbi, škole, te viša i visoka učilišta)
- u zajedničkim dijelovima stambenih i poslovnih zgrada s pripadajućim vanjskim okolišem kao što su podrumi, drvarnice, toplinskim postajama, prostorima za odlaganje smeća, tavanima, prostorima za sušenje rublja i ostalim zajedničkim prostorima zgrada)
- parkovima, grobljima i drugim gradskim zelenim površinama i rekreacijskim zonama (trim staze, plaže i šetališta u priobalnom pojasu)
- otvorenim vodotocima
- kanalizacijskim sustavima, objektima i prostorima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari, te energetske kanalima i zdencima (telefonskim, elektrovodima i toplovodima)
- mjestima za javno kulturna okupljanja (kina, kazališta, galerije, gradske čitaonice, plesne dvorane, disco klubovi, cirkusi, prostorima za "pučke fešte" i slično)
- sajmovima, tržnicama, veletržnicama i ribarnicama
- mjestima za religijska okupljanja (crkveni objekti i svetišta)
- objektima javnog prijevoza putnika (autobusni i željeznički kolodvori)
- ostalim objektima od javnozdravstvene važnosti

Mjere deratizacije uključuju **praćenje uvjeta** za razvitak štetnih glodavaca, **bilježenje pojava štetnih glodavaca**, **izlaganje zatrovanih meka** (rodenticidima), trajno **praćenje stupnja infestacije** te trajno **poduzimanje svih ostalih mjera koje dovode do smanjenja broja glodavaca**.

Trajno i uspješno suzbijanje glodavaca u objektima pod sanitarnim nadzorom provodi se u tri osnovna koraka:

1. Sustavno prikupljanje, evidentiranje i kartografiranje podataka o svim površinama, prostorima i objektima pod sanitarnim nadzorom u svrhu utvrđivanja početnog stupnja infestacije i uvjeta koji je podržavaju
2. Fazu intenzivne deratizacije registriranih infestacija, ispravljanje nedostataka u sanitaciji i okolišu te provjere postignutih rezultata
3. Fazu održavanja da bi se osigurala trajnost postignutih rezultata, uz stalno praćenje.

Prva faza provodi se tijekom kratkoročnog programa preventivne deratizacije kao posebne mjere u trajanju od najmanje godinu dana. Cilj ove faze je stvaranje odgovarajuće baze podataka o objektima pod sanitarnim nadzorom, infestaciji štetnim glodavcima te razini sanitacije okoliša.

Na osnovi rezultata ispitivanja tijekom provedbe kratkoročnog programa donosi se detaljni plan sljedeće faze suzbijanja štetnih glodavaca koji se provodi u okviru srednjoročnog programa u trajanju od 3-5 godina dok se ne postigne zadovoljavajući (kontrolirani) stupanj infestacije.

Nakon toga se pristupa dugoročnom programu koji treba osigurati da se postignuti stupanj infestacije zadrži uz minimalna ulaganja.

Osnovnu bazu podataka ustrojiti na osnovi podataka prikupljenih tijekom prve akcije deratizacije - *Obrazac 3.* koji je sastavni dio ovoga Programa. Po završetku prve akcije deratizacije izvođači su obavezni Zavodu dostaviti ispunjene Obrascе 3 za područje pojedine općine ili grada kako bi se isti objedinili u jedinstvenu bazu podataka. Na osnovu dostavljenih podataka Zavod analizira obuhvat provedbe DDD mjera i izvješćuje općinu ili grad te planira provedbu mjera za sljedeće razdoblje.

Stupanj infestacije štetnim glodavcima u stambenim zgradama utvrđuje se na osnovi nalaza stručno provedenog izvida obavljenog prema pripremljenom obrascu koji su dužni točno i pouzdano popuniti ovlaštene izvoditelji sustavne deratizacije za svaku pregledanu stambenu zgradu - *Obrazac 4.* koji je sastavni dio ovoga Programa.

Obvezno korištenje *Obrazca 7.* prilikom provođenja deratizacije stambene zgrade na načina da se popunjeni obrazac postavi/pričvrsti na za to predviđeno vidljivo odnosno frekventno mjesto unutar stambene zgrade.

Utvrđivanje stupnja infestacije na javno - prometnim površinama, trgovima, parkovima i na obalama gradskih vodotoka moguće je provesti metodom brojenja aktivnih rupa glodavaca na jedinicu površine. Ispitivanje obuhvaća ukupne tretirane površine na području općine Brestovac, - *Obrazac 5. i 6.* koji su sastavni dio ovoga Programa.

Kod postave deratizacijskih mamaca u kutije na istima treba biti naznačen izvođač radova, upozorenje da je riječ o otrovu s navedenim antidotom i dežurnim telefonom za slučaj trovanja, a sukladno *Obrascu 3* Pravilnika.

Deratizacija se provodi u **dvije sustavne akcije godišnje** uporabom deratizacijskih meka (**parafiniziranim mekama ili želatinoznog mekog mamaca**) zatrovanih otrovima kumulativnog djelovanja uz dodatak antraknata.

Češće od navedenog sukladno epidemiološkoj indikaciji:

- **prehrambeno - proizvodni pogoni** minimalno provoditi deratizaciju dva puta godišnje, monitoring četiri puta godišnje (odnosno svaka tri mjeseca), a dodatni broj tretmana deratizacije ovisit će o biološkim i epidemiološkim indikacijama. U slučaju registrirane infestacije obvezna je kontrola deratizacije 15 – 20 dana nakon izlaganja mamca.

- **trgovine s prehrambenim artiklima** minimalno provoditi deratizaciju dva puta godišnje, monitoring četiri puta godišnje (odnosno svaka tri mjeseca), a dodatni broj tretmana ovisit će o biološkim i epidemiološkim indikacijama. U slučaju registrirane infestacije obvezna je kontrola deratizacije 15 – 20 dana nakon izlaganja mamca.
- **domaćinstva koja se bave uzgojem domaćih životinja** deratizaciju provoditi jednom tijekom proljeća, jednom tijekom ljeta i jednom tijekom jeseni, a sukladno biološkim indikacijama i češće.

Proljetna akcija deratizacije se provodi tijekom ožujka, travnja i svibnja.

Jesenska akcija deratizacije provodi se tijekom rujna, listopada i studenoga.

Kako bi se održavao biološki minimum štetnih glodavaca razdoblje između dvije akcije ne bi smjelo biti dulje od 6, tj. max. 8 mjeseci.

Između dviju akcija deratizacije izvođači su dužni obavljati suzbijanje štakora i miševa na onim lokalitetima i kod onih subjekata gdje se za to ukaže potreba, a i povećati broj tretmana prema prijedlogu Zavoda temeljem provedenog stručnog nadzora, epidemiološke indikacije ili prema nalogu sanitarne inspekciju ili Ministarstva zdravstva.

U slučaju povećane infestacije glodavcima ovlaštene izvođači **DDD mjera se obavezuju o istom u pisanom obliku izvijestiti Zavod**, jer takav nalaz predstavlja epidemiološku indikaciju. Ova obaveza izvješćivanja indicirana je za objekte u kojima se proizvodi, skladišti i prodaje hrana, zdravstvenim ustanovama, u odgojno – obrazovnim objektima i objektima koji služe za smještaj većeg broja ljudi.

Povećana frekvencija ljudi na "pučkim feštama" (gospodarskih sajмова i slično), uvjetuje da se nakon njihovog održavanja (posebno onih u ljetnim mjesecima), prema potrebi, provede deratizacija (trgovini i slično).

Način i vrste primjene rodenticida

Za deratizaciju na području Požeško-slavonske županije mogu se koristiti samo tvornički pripremljene meke koje su propisno registrirane i dopuštene za primjenu u Republici Hrvatskoj s Rješenjem Ministarstva zdravstva te da se nalaze u Registru biocidnih pripravaka (objavljen na web stranici Ministarstva zdravstva).

Deratizacija se provodi izlaganjem meka zatrovanih antikoagulantnim rodenticidima.

U sustavnoj provedbi deratizacije dopušteni su rodenticidi i rodenticidni pripravci industrijske proizvodnje, a na osnovi djelatnih difenakuma, flokumafena, bromadiolona i brodifakuma iz II. generacije. Deratizacijske meke II. generacije moraju biti pod nadzorom, nedostupne ljudima i domaćim životinjama, izložene u kutijama ili u kanalizacijskim provodnicima i uz obalni rub, vezane žicom.

Način izlaganja zatrovanih mamaca mora biti pažljivo odabran, planiran i mora osigurati maksimalno pokrivanje infestiranih površina.

Zatrovani mamci moraju biti postavljeni na mjesta na kojima su dostupni i prihvatljivi štetnim glodavcima.

Zatrovane mamce:

- treba postavljati na i uz mjesta na kojima je uočen najveći broj glodavaca, na putove njihova kretanja i zadržavanja
- uvijek treba izlagati na skrovljena i zaklonjena mjesta ili u za to predviđene kutije ili hranilišta

- koji se postavljaju na mjesta gdje postoji povećani rizik od neželjenog kontakta u svom sastavu moraju imati gorku tvar
- moraju biti izloženi na način da su nedostupni za sve ne ciljane vrste, domaće i ostale životinje, ljude, a posebno djecu
- koji su izloženi blizu domaćih životinja, posebno kruti (parafinski), moraju biti vezani žicom da ih štetni glodavci ne bi mogli ponijeti
- potrebno je postaviti u deratizacijske kutije na način da ne kontaminiraju hranu i da ne bi slučajno ili zabunom bili pomiješani s hranom. U prostorima u kojima vladaju vlažni uvjeti (kuhinja i slično) mamci se postavljaju u plastične ili metalne deratizacijske kutije kako ne bi došlo do destrukcije mamaca i njegovog rasapa zbog prisutne vlage
- u kanalizacijskim sustavima potrebno je postaviti na mjestima ili način da ih voda ne može otplaviti te moraju biti otporni na vlagu
- ovlašteni izvođači DDD mjera ne smije davati korisnicima DDD mjera na korištenje bez nadzora

Količina izloženih zatrovanih mamaca ovisi o utvrđenom stupnju infestacije površine, prostora ili objekta u trenutku provođenja mjere. Tijekom pregleda, odnosno izvida uspješnosti provedene mjere, pojedeni zatrovani mamci moraju se obnavljati.

Deratizaciju parkova i javnih zelenih površina, provest će ovlašteni izvođači deratizacije istovremeno s deratizacijom zgrada na istom području.

Ovlašteni izvođači DDD mjera su obvezni prije početka izvođenja radova na određenim područjima pravovremeno izvijestiti (najmanje 48 sati prije početka provedbe) pučanstvo o početku i vremenu trajanja provođenja radova. Izvješćivanja će se provoditi tiskanom materijalima (sukladno Obrascu 7) koja će se izvjesiti na dobro vidljivim frekventnim mjestima ili uz pomoć sredstava javnog priopćavanja.

Deratizacijske metode i postupci se moraju unificirati na području pojedine općine ili grada u smislu ekološki prihvatljive meke i evidencije stanja okoliša, kako bi prosudba potrebe i učinkovitosti deratizacijskih postupaka bila što bolja. U tom smislu se utvrđuje sinhronizacija izlaganja meka u dvokratnom razdoblju za cijelo područje pojedine općine ili grada, koncentričnoj izvedbi plana s centripetalnom realizacijom, jedinstvenoj obradi cjelokupne komunalne infrastrukture, javnih gradskih površina..

U objektima javne namjene (bolnice, škole, vrtići i drugo) Meke će se izlagati na skrovitim i nepristupačnim mjestima u deratizacijskim kutijama, što bliže vjerojatnim putevima kretanja i zadržavanja štakora.

Mamci se postavljaju u prostore u kojima ne borave djeca po Planu i rasporedu postave s točnom evidencijom o broju postavljenih mamaca, a u prostorima gdje djeca borave postavljaju se ljepljivi podlošci

Plan je potrebno izraditi kod svake provedbe deratizacije kako bi se moglo pratiti uzimanje i nestanak zatrovanih mamaca. Plan mora sadržavati podatke o kritičnom mjestu i količini izloženog zatrovanog mamca, kao i količinu nadomještenog zatrovanog mamca na kritičnoj točki tijekom provedenog izvida uspješnosti provedene mjere

Za deratizaciju prostora u kojima se proizvode, obavlja promet i skladište namirnice koristi se po mogućnosti više tipova meka različitog sastava hranjive tvari (zavisno o lokalnim sojevima i navikama prehrane iz lokalnih izvora), djelatne tvorbe (antikoagulanata II. generacije) te oblika rasuti mamac, meki mamac i parafinski blokovi). Međutim obvezatno sve se meke uvijek moraju postavljati u zatvorene deratizacijske kutije koje materijalom od kojeg su izrađene, veličinom i oblikom odgovaraju mjestu postave.

Za deratizaciju javnih gradskih površina, trgova, parkova koriste se parafinizirane meke. Meke u gradskim parkovima i na javnim zelenim površinama postavljat će se isključivo u dubinu aktivnih rupa te na druga nepristupačna mjesta koja su sigurno zaštićena od dodira neovlaštenih osoba, djece i neciljanih životinja.

Za deratizaciju fekalnog i oborinskog kanalizacijskog sustava koriste se parafinizirani mamci vezani na žicu i položeni u revizijski otvor kolaterala kanalizacijskog sustava. Tretirani revizijski otvor fekalne kanalizacije potrebno je na reviziji s vanjske strane označiti bojom, kako bi se naknadnim izvidom mogla utvrditi postojeća infestacija. Ukoliko se naknadnim izvidima zaključiti da su pojedini revizijski otvori zbog visoke vlažnosti otvora nepovoljni za izlaganje meka takvo se “radno mjesto” ukida te se meke premještaju na drugo povoljnije mjesto. Deratizaciju je obavezno provesti u oborinskoj kanalizaciji onih urbanih prostora i mjesta gdje nema fekalne kanalizacije ili su uočeni tehnički propusti u izvedbi odnosno uporabi pojedinih dijelova sustava odvodnje.

Za deratizaciju obalnih prostora vodotoka apliciraju se (parafinizirane deratizacijske meke antikoagulanta II. generacije obali vodotoka vezane na žicu i učvršćene na jednoj strani koja onemogućuje odvlačenje meka ili odnos od strane životinja i kiše. Za obale u koje se izliva fekalna kanalizacija udvostručuje se postava mamaca.

Ukoliko integrirane mjere deratizacije uporabom nekemijskih sredstava nisu dovele do smanjenja populacije na biološki minimum, zatrovani mamci na bazi 0,005% aktivne tvari se koriste sukladno sljedećim općim normativima prema Tablici 2.

Tablica 2. Normativi i način izlaganja rodenticida na bazi 0,005% aktivne tvari

Vrsta objekta		Količina krutog parafiniranog ili želatinoznog (mekog) mamca	Površina tretiranja	Obvezna uporaba deratizacijske kutije koju nije moguće slučajno otvoriti
1.	Stambeni objekti i okućnice	1 mamac (20-50 gr)	30 m ²	DA; u okućnicama mamci skriveni u aktivne rupe
2.	Gospodarski objekti i pripadajući prostori	1 mamac (20-50 gr)	20 m ²	DA
3.	Površine oko gospodarskih objekata (vanjska strana objekta)	1 mamac (20-50 gr)	na svakih 10-15 m	DA; na pripadajućem okolišu mamci skriveni u aktivne rupe
4.	Subjekti (objekti) u poslovanju s hranom	1 mamac (20-50 gr)	10 m ²	DA
5.	Površine oko subjekata (objekti) u poslovanju s hranom	1 mamac (20-50 gr)	na svakih 10-15m	DA; na pripadajućem okolišu mamci skriveni u aktivne rupe
6.	Svi drugi objekti javne namjene	1 mamac (20-50 gr)	20 m ²	DA
7.	Površine oko svih drugih objekata javne namjene	1 mamac (20-50 gr)	na svakih 15-20 m	DA; na pripadajućem okolišu mamci skriveni u aktivne rupe
8.	Obale vodotokova, potoka, rijeka, jezera, kanala, brana i mora	min. 1 parafinski mamac (20-50 gr)	na svakih 20-30 metara obje strane obale	mamci skriveni u pukotine obalnog ruba, aktivne rupe ili pričvršćeni na žicu uz kanalizacijske izljeve ili rub obale
9.	Parkovi i zelene površine	1 parafinski mamac (20-50 gr)	50 - 100 m ²	mamci izloženi u aktivne rupe i/ili sigurnosne deratizacijske kutije na način da su nedostupni za sve neciljane vrste, domaće i ostale životinje (npr. ptice, divljač), ljude, a posebno djecu
10.	Kanalizacija	1 parafinski mamac (100-200 gr)	na svakih 100 m	mamac pričvršćen žicom za željezne penjalice uz obilježavanje revizionog otvora bojom koja mora biti različita od boje korištene u predhodnoj akciji
		1 parafinski mamac (100 gr)	u svako 2. ili 3. reviziono okno	
		5-10 parafinskih mamaca (1000 gr)	na 500 m kanalizacije raspoređeno na 10 mjesta	

11.	Deponije krutog i organskog otpada (organizirani ili divlji)	1 mamac (20-50 gr)	20 m 2	mamci izloženi u aktivne rupe i/ili sigurnosne deratizacijske kutije na način da su nedostupni za sve neciljane vrste, domaće i ostale životinje (npr. ptice, divljač), ljude, a posebno djecu
		1 mamac (20-50 gr)	na svakih 10-15 m u prstenu	
Dinamika	1, 3, 5, 7, 8, 9, 10	obvezno 2 puta godišnje u dinamici: proljetna akcija deratizacije provodi se tijekom ožujka, travnja i svibnja, a jesenska akcija deratizacije provodi se tijekom rujna, listopada i studenog uz razmak između dvije akcije 6 (max. 8) mjeseci		
	10	... odnosno do prestanka konzumacije zatrovanih mamaca i ovisno o epidemiološkim indikacijama		
	2, 6	do prestanka konzumacije zatrovanih mamaca, a najmanje 2 puta godišnje; u slučaju registrirane infestacije obvezna kontrola deratizacije 15 – 20 dana nakon izlaganja mamaca		
	4, 11	do prestanka konzumacije zatrovanih mamaca, a najmanje 4 puta godišnje; u slučaju registrirane infestacije obvezna kontrola deratizacije 15 – 20 dana nakon izlaganja		

IZVRŠITELJI DDD MJERA

Deratizaciju i dezinsekciju, stambenih prostora, javnih gradskih prostora te svih drugih prostora određenih ovim Programom kao i dezinfekciju svih javnih površina na području Požeško-slavonske županije mogu obavljati samo pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe koje je ministar zdravstva ovlastio za provođenje tih mjera, a sukladno programu iz članka 5. Zakona, a iste se moraju provoditi pod stručnim nadzorom nadležnog Zavoda (članak 24. Zakona). Ako mjere preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije provodi zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba, stručni nadzor nad provedbom tih mjera provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Ovlašteni izvođači DDD mjera moraju ispunjavati uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva (NN 35/07), te ih moraju provoditi u skladu s Pravilnikom o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (NN 35/07, 76/12) (u daljnjem tekstu Pravilnik).

Sastav ekipe izvoditelja:

- od dva do pet članova bez obzira o kojoj vrsti mjere se radi
- voditelj svake terenske ekipe mora biti sanitarni inženjer, tj. najmanje sanitarni tehničar s odgovarajućim iskustvom od najmanje 1 godine rada na poslovima DDD-a
- izvoditelj drugih struka s minimalno srednjoškolskim obrazovanjem može biti član ekipe ukoliko je u kontinuiranom radu na DDD poslovima u trajanju od najmanje 6 mjeseci stekao potrebno znanje i vještine u provođenju mjera te ima položen tečaj za rad s kemikalijama i programom obvezne »Trajne edukacije za izvoditelje obveznih DDD mjera

Izvođači za provedbu DDD mjera moraju primjenjivati sredstva koja su navedena u Registru biocidnih pripravaka (objavljen na web stranici Ministarstva zdravstva) odnosno da su navedeni u važećem Popisu biocidnih pripravaka koji je objavljen u Narodnim novinama, tj. da imaju Rješenje Ministarstva zdravstva.

Pravna ili fizička osoba koja obavlja dezinfekciju i deratizaciju kao i dezinfekciju javnih prostora, odgovorna je za ostvarivanje mjera kojima se štiti zdravlje ljudi i domaćih životinja, a okoliš od onečišćenja, trovanja i nanošenja šteta.

Obuhvat površina, prostora i objekata koje ekipa terenskih izvoditelja dnevno može obraditi ovisno o vrsti štetnika koji se suzbija:

- kod **dezinfekcije** broj terenskih ekipa izvoditelja od najmanje 2 člana određuje se na osnovi obujma površine, vrsti postupka, stupnju infestacije površine patogenim mikroorganizmima i roku izvršenja mjere
- kod **suzbijanja komaraca** broj terenskih ekipa izvoditelja određuje se na osnovi broja potrebnih uređaja za adulticidni tretman te zadanom području (veličina područja koje mora biti obuhvaćeno tretmanom), s time da je za svaki uređaj koji se koristi s vozila u pokretu potrebna jedna terenska ekipa od najmanje 2 člana
- kod **suzbijanja drugih vrsta člankonožaca** (Arthropoda) čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje od javnozdravstvene važnosti broj terenskih ekipa izvoditelja od najmanje 2 člana određuje se ovisno o obujmu površine, vrsti postupka, stupnju infestacije i roku izvršenja mjere
- kod **suzbijanja štetnih glodavaca** jedna terenska ekipa izvoditelja od najmanje 2 člana dnevno može napraviti 40-100 objekata što ovisi o vrsti objekta (poljoprivredno gospodarstvo ili stambena zgrada ili obiteljska kuća), lokaciji objekta (ruralno ili urbano područje), stupnju infestacije te broju radnih dana propisanih Programom mjera i Provedbenim planom, tj. roku u kojem se mjera mora izvršiti.

Oprema za rad:

- kod dezinfekcije količina i vrsta opreme za rad potrebna za provedbu mjere određuje se na temelju površine, vrste postupka, stupnja infestacije površine patogenim mikroorganizmima i roku izvršenja mjere
- kod suzbijanja komaraca za obradu 300 hektara adulticidnim tretmanom u jednom danu potrebno je:
  - 1 uređaj za hladno zamagljivanje ULV postupkom s vozila u pokretu kapaciteta rezervoara minimalno 50 litara i
  - 1 uređaj za toplo zamagljivanje s vozila u pokretu kapaciteta rezervoara minimalno 50 litara i
  - prijenosni uređaj za toplo zamagljivanje kapaciteta rezervoara minimalno 5 litara.
  - U područjima specifičnog okoliša nadležni zavod za javno zdravstvo donosi odluku o vrsti uređaja koji su potrebni za tretiranje npr. 300 hektara adulticidnim postupkom.
- broj vozila registriranih za obavljanje djelatnosti za prijevoz terenskih ekipa izvoditelja i opreme određuje se na temelju broja uređaja potrebnih za adulticidni tretman na zadanom području, s time da je za svaki uređaj potrebno jedno vozilo
- kod suzbijanja drugih vrsta člankonožaca (Arthropoda) čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje od javnozdravstvene važnosti količina i vrsta opreme za rad određuje se ovisno o površini, vrsti postupka, stupnju infestacije i roku izvršenja mjere
- kod suzbijanja štetnih glodavaca:
  - broj vozila registriranih za obavljanje djelatnosti za prijevoz terenskih ekipa izvoditelja određuje se na temelju sjedećih mjesta i potrebnom broju neposrednih izvoditelja, tj. članova terenskih ekipa

Na osnovi Provedbenog plana ovlašteni izvoditelj izrađuje Operativni plan, tj. detaljno razrađenu organizaciju i raspored plana rada za svaki dan u tjednu provedbe mjere deratizacije te u pisanom obliku najkasnije 3 do 7 dana prije početka akcije u idućem tjednu izvješćuje nadležni zavod za javno zdravstvo i nositelje Programa mjera (općina ili grad).

Operativni planovi moraju sadržavati sljedeće podatke: opis mjere koja se provodi, popis ulica, objekata ili prostora na kojima se mjera provodi, okvirno vrijeme početka i završetka poduzetih mjera, način izvješćivanja građana, zdravstvenih službi, sanitarne inspekcije i drugih, broj djelatnika i ekipa, sredstva i opremu koja će se koristiti, opis tehnološke primjene, kao i provedene mjere zaštite opreza, zaštitu prostora, objekata i okoliša.

Budući da Zavod izrađuje prijedlog Programa, kojeg iz godine u godinu korigira i nadopunjava sukladno stanju na terenu te organizira provedbu stručnog nadzora nad realizacijom Programa ovlaštenu izvođači obavezuju se:

1.1. Dva tjedna nakon proljetne, dodatne odnosno jesenje akcije provedenih DDD mjera na javnim površinama ovlašten izvođač mora izraditi i dostaviti Zavodu Izvješće o provedenim DDD mjerama, u kojem se navodi vrijeme trajanja akcije, vrste štetnika koji su suzbijani te vrste i količine utrošenog materijala.

1.2. Do 31. siječnja iduće godine, za područje Požeško-slavonske županije, Zavodu dostaviti Izvješće o provedenim DDD mjerama za prethodnu godinu, u kojem se navode subjekti provedbe, vrste štetnika koji su suzbijani, vrste i količine utrošenog materijala u skladu s obrascima koje je propisao ministar.

1.3. Nekoliko dana prije započinjanja provedbe dezinfekcije deratizacije (najmanje 48 sati prije) na dobro vidljivim i frekventnim javnim mjestima (oglasnim pločama, predvorjima zgrada, domova zdravlja, komunalnih poduzeća, škola i sl.) izvjesiti tiskanu obavijest ili obavijest putem medija s nazivom izvođača, mjestom i vremenom provođenja, sredstvima koja će biti upotrijebljena, mjerama zaštite i opreza, te navedenim antidotom za slučaj trovanja.

Kod planiranja adulticidnog tretmana suzbijanja komaraca ovlašten izvoditelj je obavezan obavijestiti nadležni zavod za javno zdravstvo, nositelje Programa mjera, pučanstvo i pčelare najmanje 48 sati prije provođenja prvog tretmana uporabom kemijskih sredstava. Kod svakog idućeg tretmana u jednom ciklusu akcije tretiranja najmanje 24 sata, a u izvanrednim situacijama (npr. procijenjene nagle vremenske promjene i intenzivne migracije odraslih komaraca) 6 sati prije početka akcije ovlašten izvoditelj u pisanom obliku izvješćuje nadležni zavod za javno zdravstvo i nositelje Programa mjera.

1.4. Imati dostatan broj uposlenih stručnih djelatnika za pravodobno obavljanje svih poslova propisanih Programom u periodu od ožujka do svibnja - proljetna (prva akcija) i tri jesenska mjeseca (druga akcija) od rujna do studenog.

1.5. Tijekom provedbe sustavnih akcija deratizacije na javnim površinama grada Požege

- ispunjavati Upitnik za izradu i dopunu baze podataka (sukladno *Obrascu 3*),
- voditi evidenciju o stupnju infestacije štetnim glodavcima za :
  - svaku pregledanu zgradu (sukladno *Obrascu 4*)
  - javnoprometne površine, trgove, parkove (sukladno *Obrascu 5*)
  - obale i otvorene vodotoke (sukladno *Obrascu 6*)

Obrasci su sastavni dio ovoga Programa.

Po završetku prve akcije deratizacije (proljetne) izvođač je obavezan Zavodu dostaviti ispunjene Obrascu 3 za područje grada Požege kako bi se isti objedinili u jedinstvenu bazu podataka. Na osnovu dostavljenih podataka Zavod analizira obuhvat provedbe DDD mjera i izvješćuje Grad Požegu te planira provedbu mjera za sljedeće razdoblje.

Tijekom larvicidnih tretmana izvođači su obvezni kontinuirano dostavljati ispunjene *evidencije o provedenim larvicidnim tretmanima s navedenim lokacijama i terminima provedbe kako bi Zavod po istovjetnoj bazi o žarištima ličinki komaraca pratio legla komaraca sukladno Obrascu 2.*

- *voditi evidenciju o:*
  - *lokacijama žarišta komaraca koja su larvicidno tretirana i*
  - *terminima provedbe larvicidnih tretmana (datum provedbe)*

1.6. Ovlašteni izvođač mora osigurati identifikacijske iskaznice za sve svoje djelatnike sukladno članku 17. Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva (NN 35/07).

Na ovaj način će se omogućiti kvalitetnije planiranje, a time i veći uspjeh u provođenju navedenih mjera u budućim razdobljima, te osigurati neophodne preduvjete za veći i kvalitetniji obuhvat na ukupnom prostoru Požeško-slavonske županije što predstavlja zajednički cilj svih zainteresiranih subjekata.

STRUČNI NADZOR

Stručni nadzor nad provođenjem DDD mjera, kao i kontrolu učinkovitosti provođenja ovih mjera, provodi Zavod, a **upravni nadzor** Ministarstvo zdravstva i sanitarna inspekcija, (Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Narodne novine br. 100/18, 147/20, 119/22, 156/22).

Stručni nadzor obuhvaća:

- provjeru Programom predviđenih - zadanih DDD postupaka izvidom i/ili anketom stanovništva
- analiza postojećeg stanja
  - prosudbu stupnja infestacije na osnovu objektivnih kriterija ili vjerodostojne ankete
  - uvid u primjenu biocida (vrsta, koncentracija, način aplikacije-postavljanje mamaca, norme primjene)
  - evidentiranje ekoloških niša i kritičnih točaka koje pogoduju razvoju glodavaca i insekata
- sugeriranje mjera sanacije u smislu otklanjanje uvjeta koji pogoduju prisustvu i održavanju glodavaca i insekata
- prijedlog dodatnih korektivnih mjera (DDD i sanitacije) u interventnim situacijama koje nisu predviđene Programom
- informiranje i edukacija pučanstva
- ažuriranje baze podataka podacima dobivenim tijekom provedbe stručnog nadzora i od izvođača provedbe DDD mjera
- stručno izvješće, prema naručiocu, o provedenim DDD mjerama s naglaskom na mjere sanitacije
- izrada prijedloga Programa mjera i Provedbenog plana suzbijanja štetnika

Neposredno prije početka svake akcije preventivne i obvezne preventivne DDD kao posebne mjere Zavod će organizirati jednodnevni tečaj za izvođače provedbe. Program tečaja bi trebao uključiti detaljno obrazloženje svih postupaka i mjera koje se provode sukladno Programu mjera za područje pojedine općine ili grada.

Zavod se obvezuje temeljem izvršenog nadzora izraditi izvješće. Izvješće Zavod izrađuje na osnovi utvrđene učinkovitosti provedenog tretmana kontinuiranim monitoringom u dinamici i na način temeljen na znanstveno utvrđenim metodama. Ukoliko je učinkovitost provedenih mjera manja od očekivanog nadležni zavod je dužan utvrditi stručno-realno stanje, razloge neučinkovitosti provedenih mjera, a tijekom provedbe mjera usmeno upozoriti izvoditelja na uklanjanje nedostataka ili nestručno provođenja DDD mjera kako bi se u tijeku mjere uklonili nedostaci. Ukoliko izvoditelj

odbija postupiti prema nuputcima stručnog nadzora, nadležni zavod je dužan izraditi konkretan pisani nupatak o načinu i rokovima izvršenja korektivnih mjera te ga dostaviti naručitelju mjere i ovlaštenom izvoditelju na postupanje. Naručitelj mjere može od nadležnog zavoda zahtijevati dopunu izvješća o učinkovitosti provedenih mjera ukoliko izvješće nije argumentirano i stručno izrađeno te ukoliko nisu navedene konkretne korektivne mjere s kojima se u konačnici očekuje učinkovita realizacija Programa mjera i Provedbenog plana. Upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Programa mjera provodi sanitarna inspekcija.

Kopiju izvješća Zavod dostavlja na uvid i ovlaštenom izvoditelju istovremeno kada i pojedinoj općini ili gradu. Ukoliko nadležni zavod utvrdi nesukladnosti u provođenju programa mjera od strane ovlaštenog izvođača dužan mu je u pisanom obliku dostaviti i nuputke o izvršenju korektivnih mjera.

Najkasnije do 31. prosinca tekuće godine zavod za javno zdravstvo dostavlja županu popis općina i gradova u županiji koje su omogućile provedbu mjera sukladno članku 24. stavku 2. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i cjelovito izvješće ukoliko županija financira djelomično ili u cijelosti provedbu mjera na području općine ili grada u županiji na osnovi Programa mjera i Provedbenog plana donosenog za područje općine ili grada.

PROSTORNI RASPORED RADA

Sustavna akcija deratizacije provodi se od središta prema periferiji grada ili obrnuto po mjesnim područjima kako je navedeno u Provedbenom planu.

Uz obavljanje poslova propisanih Provedbenim planom obvezne preventivne deratizacije u okviru navedenih akcija, ovlašteni izvođači su dužni osigurati interventnu dezinsekciju i deratizaciju na poziv građana.

U prostornom rasporedu rada prvenstvena se pozornost pridaje provedbi ovih mjera na javnim gradskim površinama, površinama i objektima kojima upravljaju komunalna poduzeća, tržnicama, objektima za proizvodnju i promet namirnicama te stambenim objektima, budući po temeljnom smislu i karakteru navedenih javno - zdravstvenih mjera isti imaju najveće značenje. Na taj način osigurava se prostorna i vremenska usklađenost provedbe DDD mjera različitih izvođača u svrhu usklađivanja i uspješnosti provedbe Programa kako na prostorima i površinama koje imaju ključno značenje tako i na cjelokupnom području Požeško-slavonske županije.

FINANCIRANJE PROVEDBE PREVENTIVNIH I OBVEZNIH PREVENTIVNIH DDD MJERA KAO POSEBNIH MJERA I STRUČNOG NADZORA NAD PROVEDBOM

Sukladno članku 24. stavak 4. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti stručni nadzor nad provedbom preventivne i obvezne preventivne DDD kao posebne mjere financira se iz sredstava općina i gradova, korisnika objekata pod sanitarnim nadzorom iz članka 10. stavak 1. Zakona ili drugih obveznika provedbe mjera sukladno Programu mjera za područje Požeško-slavonske županije.

Baza podataka

Ako nadležni zavod za javno zdravstvo izrađuje bazu podataka o ekološkim nišama i infestiranim površinama, prostorima i objektima te provedenom monitoringu, općine, gradovi i županija dužani su financirati njezinu izradu.

Objekti pod sanitarnim nadzorom u vlasništvu Požeško-slavonske županije

Provedba preventivne i obvezne preventivne DDD mjere na površinama, u prostorima i objektima iz članka 10. stavka 1. Zakona koji su u vlasništvu pojedine općine ili grada financira se iz sredstava istih općina i gradova.

Stambeni objekti, javnoprometne i javne zelene površine (trgovi, parkovi, na obale vodotoka) te deponiji otpada

Općine i gradovi dužani su osigurati financijska sredstva za provođenje mjera preventivne deratizacije kao posebne mjere u rokovima propisanim ovim programom mjera najmanje u i oko stambenih objekata, na javnoprometnim i na javnim zelenim površinama (trgovima, parkovima, na obalama vodotoka) te deponijima otpada kako bi se osigurala cjelovitost i opravdala svrsishodnost provedenih mjera propisanih ovim programom mjera.

Suzbijanje komaraca

Općine i gradovi dužani su osigurati financijska sredstva za provođenje mjera suzbijanja komaraca mjerama dezinfekcije s naglaskom na sanacijske postupke u okolišu te suzbijanje ličinki komaraca kako bi se smanjile moguće štete za okoliš i zdravlje ljudi.

Požeško – slavonska županija obvezna je pravovremeno osigurati financijska sredstva za provođenje nacionalnog programa, tj. sustava praćenja invazivnih vrsta komaraca iz ovoga Programa za područje svoje nadležnosti.

Objekti pod sanitarnim nadzorom u vlasništvu korisnika objekata pod sanitarnim nadzorom

Provedba preventivne i obvezne preventivne DDD mjere na površinama, u prostorima i objektima pod sanitarnim nadzorom koji su u privatnom vlasništvu financira se iz sredstava trgovačkih društava, ustanova i drugih pravnih te fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost osobnim radom i pojedinaca vlasnika, posjednika ili nositelja upravljanja objektima iz članka 10. stavak 1. Zakona, tj. korisnika objekata pod sanitarnim nadzorom.

Baza podataka o ekološkim nišama, infestiranim površinama, prostorima i objektima te provedenom monitoringu nisu do sada bili financijski podržani od općina, gradova, stoga baza nije bila niti izrađena. U narednom razdoblju općine, gradovi, trebaju osigurati financijska sredstva za izradu baze podataka, monitoring, utvrđivanja vrsta štetočina, populacije, područja kao i sredstva za njihovo suzbijanje.

Voditelj odjela za dezinfekciju,
dezinfekciju i deratizaciju:

Dalibor Puharić, mag. sanit. ing., v.r.

Voditelj službe za epidemiologiju:

Ante Vitalia, dr.med.
spec. epidemiolog, v.r.

Ravnatelj:

Mato Matijević, dr. vet. med.
univ.mag. teriogenologije, v.r.

